

بنا به نظر استاد محترم مقرر گردید موضوعات لازم به منظور طرح در امتحان پایان ترم به شرح زیر باشد:

۱- *** بیمه عمر و پس انداز	جناب آقای بنی اسدی (کلاس چهارشنبه کد ۱۱۳۳۹)
۲- *** بیمه عمر و پس انداز	سرکار خانم طیبه محمدیان (کلاس پنجشنبه کد ۱۱۳۴۲)
۳- *** بیمه های مهندسی	جناب آقای میرزائی (کلاس چهارشنبه کد ۱۱۳۳۹)
۴- *** بیمه های مهندسی	سرکار خانم هانیه علیپور (کلاس پنجشنبه کد ۱۱۳۴۲)
۵- *** بیمه های مسئولیت	جناب آقای سلامی (کلاس چهارشنبه کد ۱۱۳۳۹)
۶- *** بیمه های مسئولیت	سرکار خانم طاهره اسپیدانی (کلاس پنجشنبه کد ۱۱۳۴۲)
۷- *** بیمه های آتش سوزی	جناب آقای رحیم زاده (کلاس چهارشنبه کد ۱۱۳۳۹)
۸- *** بیمه های آتش سوزی	جناب آقای ابوالفضل یزدانی (کلاس پنجشنبه کد ۱۱۳۴۲)

*****

چهارشنبه کد ۱۱۳۳۹

سمینار بیمه عمر و پس انداز

گردآورنده: جناب آقای بنی اسدی

فلسفه بیمه عمر و سرمایه گذاری چیست؟

همانطور که از نام این بیمه نامه بر می آید الویت اول این بیمه نامه "عمر" بیمه شده است و بدین معنی که اگر سرپرست خانواده روزی در میان خانواده اش نبود، با استفاده از این بیمه نامه تبعات اقتصادی نبود پدر یا مادر بعنوان سرپرستان و نان آوران را جبران کند.

مرگ ناگهانی پدر یا مادر در هر خانواده علاوه بر تبعات عاطفی، هزینه های سنگینی را متحمل خانواده داغدار می نماید و تا انحصار وراثت و برقراری داراییها و حقوق برای وراث چند ماهی زمان خواهد برد، فلسفه طراحی و وجود این بیمه نامه صرفا برای کاهش و تعدیل تبعات اقتصادی فوت سرپرستان است و بس، سود سرمایه گذاری، پوشش از کار افتادگی و مستمری بازنشستگی موارد جانبی و تشویقی برای جلب بیمه شده برای تهیه چنین بیمه نامه ای خواهد بود.

بیمه نامه عمر و تاریخچه آن:

بیمه عمر برای اولین بار در سال ۱۵۸۳ در انگلستان ثبت گردید و سایر انواع بیمه مانند (بیمه بر ضد حریق و سرقت) به تدریج بعد از آن متداول شد. اولین قرارداد بیمه عمر روی " آقای ویلیام گیبونز " منعقد شده بود. مدت بیمه نامه ۱۲ ماه و نرخ حق بیمه ۸٪ بود. بیمه شده در اواخر سال فوت کرد و پس از مجادلات بسیار، سرانجام تجار لندن که دریافت کنندگان حق بیمه ایشان بودند، محکوم به پرداخت سرمایه شدند.

اولین شرکت بیمه عمر در سال ۱۷۶۲ در انگلستان تاسیس شد و اولین بررسی علمی درباره بیمه عمر در سال ۱۸۱۲ منتشر گردید.

صدور بیمه عمر در ایران:

اولین بار بوسیله نمایندگی شرکت ویکتوریا در سال ۱۳۱۴ آغاز شد اولین بیمه عمر در ایران توسط یک نمایندگی و به نام آقای " جبار صالح نیا " که یک تاجر تبریزی بود و با سرمایه ۶۰۰ لیره انگلیسی صادر گردید. در سال ۱۳۱۵ با تاسیس شرکت بیمه ایران صدور بیمه نامه توسط این شرکت انجام می شد. و تا سال ۱۳۳۶ تنها شرکت صادر کننده بیمه عمر بود. در سال ۱۳۲۷ برای اولین بار بیمه جمعی عمر و بازنشستگی بین بیمه ایران و آستان قدس رضوی به نفع کارکنان بیمه گذار به امضا رسید. اولین بیمه گروهی عمر و حوادث از سال ۱۳۴۲ آغاز شد و بانک مرکزی نخستین موسسه ای بود که کلیه کارکنان خود را در مقابل خطر فوت و از کارافتادگی در تیرماه ۱۳۴۴ و به صورت گروهی بیمه نمود. و بعد از انقلاب در سال ۱۳۵۸ تمام شرکتهای بیمه به استثناء بیمه ایران ملی اعلام شد. در سال ۱۳۶۰ درهم ادغام و سه شرکت بیمه آسیا، البرز و دانا بوجود آمد که شرکت بیمه دانا موظف به فعالیت در زمینه بیمه اشخاص بود.

تعریف بیمه عمر:

بیمه عمر جز بیمه های اشخاص می باشد. بیمه عمر قراردادی است که به موجب آن بیمه گر به ازای دریافت حق بیمه متعهد میشود در صورت فوت بیمه گذار یا با تداوم حیات وی پس از زمان معینی، مبلغ مشخصی به طرف قرارداد پرداخت کند.

با توجه به تعریف فوق بیمه عمر دارای ۲ سطح اهمیت است:

الف) در سطح خرد سبب افزایش امید به زندگی، تشویق نیروی کار در مشاغل پر خطر و افزایش سطح رفاه زندگی افراد جامعه
ب) در سطح کلان باعث افزایش بهره وری، افزایش تولید حفاظت از منابع انسانی و افزایش امنیت اقتصادی

اساس قرار داد و شروع اعتبار آن:

اظهارات کتبی بیمه گذار و بیمه شده در برگ پیشنهاد و پیوستهای احتمالی آن و گزارش پزشک معاینه کننده معتمد بیمه گر، اساس قرارداد بیمه عمر را تشکیل می دهند اعتبار قرارداد بیمه و آثار مرتب با آن پس از امضاء بیمه نامه توسط بیمه گر و پرداخت حق بیمه واحد یا اولین قسط حق بیمه اقساطی توسط بیمه گذار تحقق می یابد مشروط بر اینکه وضع مزاجی بیمه شده در فاصله بین تاریخ تکمیل پیشنهاد بیمه توسط بیمه شده و گزارش پزشکی پزشک معتمد بیمه گر تا تاریخ امضاء قرارداد بیمه و پرداخت حق بیمه واحد یا اولین قسط حق بیمه تغییر نیافته باشد.

این قرارداد جز در مورد اثبات تقلب برای بیمه گر لازم الاجر است و نمی تواند هیچگونه تغییری در نرخ، مدت یا مزایای مندرج در بیمه نامه بدهد

حدود وظایف و تعهدات بیمه گر و بیمه گذار به موجب مندرجات بیمه نامه:

*وظایف و تعهدات بیمه گر و بیمه گذار و هرگونه استفاده از مزایای بیمه در بیمه نامه معین شده است.
**هرگونه تقاضای بیمه گذار در مورد تغییری در شرایط بیمه نامه، در صورت موافقت بیمه گر، با صدور الحاقیه ای، عملی خواهد شد.

هر گاه مطلبی از مطالب درج شده در بیمه نامه یا برگه‌های الحاقی با شرایط مورد توافق بین بیمه گر و بیمه گذار تفاوت داشت می تواند در طی مدت سه هفته از تاریخ صدور بیمه نامه تقاضای تصحیح آنرا بنماید و بیمه گر با صدور الحاقیه ای موضوع مورد تقاضا را انجام خواهد داد. پس از گذشتن این مدت و سکوت بیمه گذار در مورد مندرجات بیمه نامه ، مندرجات مزبور مورد قبول بیمه گذار تلقی می گردد.

*** در صورتی که شرایط جدیدی توسط بیمه گر به نفع بیمه گذاران وضع شود و بیمه گذاری تقاضای استفاده از آن شرایط را بنماید، بیمه گر در صورت موافقت با تقاضای آن بیمه گذار، با صدور الحاقیه ای ، حق استفاده از آن شرایط را به بیمه گذار می دهد.

پرداخت حق بیمه و عواقب تاخیر در پرداخت آن:

- ۱- حق بیمه به اقساط سالانه و در اول هر سال بیمه ای باید پرداخت گردد.
- ۲- حق بیمه سالانه بنا به تقاضای بیمه گذار ممکن است به اقساط شش ماهه ، سه ماهه و ماهانه تقسیم شود و میزان قسط آن بر طبق جدول بیمه گر می باشد.
- ۳- در صورت فوت بیمه شده در یکی از سالهای بیمه ای، اگر حق بیمه آن سال تماماً پرداخت نشده باشد بیمه گر باقیمانده حق بیمه آن سال را از سرمایه بیمه قابل پرداخت به استفاده کننده از بیمه نامه کسر خواهد کرد.
- ۴- پرداخت حق بیمه در صورتی معتبر خواهد بود که به صندوق شرکت و یا شعب آن و در مقابل قبض رسمی شرکت انجام شده و یا به روش دیگری که بیمه گر تعیین کرده باشد . صورت پذیرد.
- ۵- اقساط بیمه نامه در سررسید تعیین شده باید پرداخت گردد و حداکثر مهلت پرداخت هر قسط ۳۰ روز از تاریخ سررسید آن قسط خواهد بود.
- ۶- در صورت تاخیر بیش از ۳۰ روز در پرداخت قسط حق بیمه یا قسمتی از آن به یکی از دو حالت زیر عمل خواهد شد.
  - ۱-۶ بیمه نامه هایی که حق بیمه آن کمتر از ۶ ماه تمام پرداخت شده باشد خودبخود بدون هیچگونه تشریفاتی فسخ و حق بیمه پرداخت شده قابل استرداد نیست .
  - ۲-۶ بیمه نامه هایی که لااقل حق بیمه ۶ ماه تمام آن پرداخت شده باشد به بیمه ای با سرمایه بیمه ای کمتر به نام بیمه مخفف تبدیل می گردند و حق بیمه دیگری بابت این بیمه دریافت نمی شود.

برقراری مجدد اعتبار بیمه نامه فسخ شده یا مخفف شده:

- ۱- بیمه گذار در طول مدت اصلی بیمه نامه در صورت رضایت بخش بودن وضع مزاجی بیمه شده می تواند تقاضای برقراری مجدد بیمه نامه فسخ و یا مخفف شده را با شرایط ذیل بنماید.
  - ۱-۲ از سررسید اولین قسط حق بیمه تادیه نشده بیمه نامه فسخ شده بیش از سه سال نگذشته باشد
  - ۲-۲ اقساط حق بیمه معوقه با در نظر گرفتن جریمه تاخیر پرداخت گردد.

۲- بیمه گر برای برقراری مجدد اعتبار بیمه نامه حق دارد که به هزینه بیمه گذار از بیمه شده معاینه پزشکی به عمل آورد.
تبصره: در صورتیکه حق بیمه به صورت مستقیم و به حساب بیمه گر واریز گردد، بیمه نامه با رعایت بند ۱ و ۲ معتبر خواهد بود.

حقوق بیمه گذار در مورد اندوخته بیمه نامه اش:

اندوخته ای که از این بیمه نامه نزد بیمه گر تشکیل می شود حقوقی برای بیمه گذار ایجاد می کند که یکی ارزش باز خرید بیمه نامه و دیگری دریافت وام از محل ارزش باز خرید می باشد.

- ۱- ارزش باز خرید: بیمه گذار از ابتدای ماه هفتم سال اول بیمه ای می تواند بیمه خود را به بیمه گر واگذار و ارزش باز خرید را، بر طبق محاسبه بیمه گر، از او دریافت کند.
- ۲- دریافت وام: بیمه گذار می تواند از محل اندوخته بیمه زندگی خود، از بیمه گر وام دریافت کند.

خواص تامینی بیمه عمر شامل موارد زیر میباشد:

- تامین هزینه فوت
- تامین هزینه مستمري برای خانواده در دورانهای مشخص
- تامین اقساط وام مسکن
- تامین هزینه تحصیلات عالی
- تامین سرمایه برای مقاصد خاص (مثل تاسیس درمانگاه، مدرسه یا مسجد)
- کاربرد در کسب

بیمه عمر به دلیل خواص تامینی ذکر شده می تواند کمک موثری به دولت در برقراری تامین اجتماعی و اجرای اصل بیست و نهم قانون اساسی باشد.

اصل ۲۹ قانون اساسی: «برخورداری از تامین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، از کارافتادگی، بی سرپرستی، در راه ماندگی، حوادث و سوانح و نیاز به خدمات بهداشتی - درمانی و مراقبتهای پزشکی به صورت بیمه و غیره حقی است همگانی. دولت مکلف است طبق قوانین از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایتهای مالی فوق را برای یک یک افراد کشور تامین کند.

نحوه پس انداز و عملکرد در بیمه های عمر:

شما می‌توانید بخشی از درآمد ماهیانه خود را که معمولاً برای آن برنامه ریزی ندارید و یا صرف هزینه‌های غیر ضروری می‌کنید به بیمه عمر و پس انداز اختصاص دهید و اطمینان داشته باشید که این پس انداز به طور منظم برای شما سرمایه‌گذاری می‌شود.

بیمه عمر - حق بیمه‌های پرداختی شما را با اختصاص نرخ سود تضمینی در اندوخته‌های شما انباشته می‌نماید، این اندوخته طی سالهای بعد با افزوده شدن حق بیمه‌ها و سود آنها، افزایش یافته و پس اندازی مطمئن برای رفع نیازهای احتمالی و برنامه ریزی آینده شما خواهد بود

بیمه‌های عمر به سه دسته کلی ذیل تقسیم میشوند:

۱- بیمه عمر به شرط فوت

۲- بیمه عمر به شرط حیات

۳- بیمه عمر مختلط (پس انداز)

هر یک از انواع بیمه‌های فوق نیز دارای زیر مجموعه‌های مختلفی هستند که به شرح مختصری از هر یک اکتفا می‌کنیم:

بیمه عمر به شرط فوت:

نوعی از قرار داد است که در آن بیمه‌گر متعهد می‌شود که در صورت فوت بیمه شده در هر زمان سرمایه بیمه مذکور در قرار داد را به استفاده‌کننده بپردازد. (که به سه دسته تقسیم میشود)

۱- بیمه تمام عمر

۲- بیمه عمر مانده بدهکار

۳- بیمه عمر زمانی

بیمه تمام عمر:

بیمه تمام عمر خود می‌تواند به دو دسته (با توجه به مدت زمان پرداخت حق بیمه) تقسیم می‌شود.

الف) بیمه تمام عمر با حق بیمه تمام عمر

ب) بیمه تمام عمر با مدت محدود

که اختلاف این دو دسته در نحوه پرداخت حق بیمه است. در نوع اول بیمه‌گذار، حق بیمه را تا پایان عمر خود می‌پردازد و در نوع دوم پرداخت حق بیمه تا زمان معین هر گاه بیمه شده تا پایان آن مدت در قید حیات باشد قابل پرداخت است.

بیمه عمر مانده بدهکار:

نوعی از قرارداد است که در آن بیمه گر در مقابل دریافت حق بیمه ضمانت می نماید که در صورت فوت بیمه شده در طی مدت محدود تعیین شده در بیمه نامه ، مبلغ معینی به شخص یا اشخاصی که بیمه گذار معین کرده که معمولاً استفاده کننده یا ذینفع نامیده می شوند بدهد. در صورتی که بیمه شده در طی این مدت فوت نشود ، بیمه گر مبلغ بیمه شده را پرداخت نخواهد کرد و بیمه گذار به شکرانه ی دوام عمر و بقای حیات بیمه شده خود هیچ مبلغی از بیمه گر مطالبه نمی کند و حق بیمه هایی که پرداخت کرده به مصرف کمک به ورثه ی بیمه شدگانی می رسد که در این مدت فوت می کنند ، تقریباً ۲۱٪ از قراردادهای بیمه عمر از این دسته هستند.

بیمه عمر زمانی:

فردی برای مدت معین (مثلاً یکسال خود را بیمه میکند که در صورت فوت در آن محدوده زمانی

سرمایه بیمه به ورثه پرداخت گردد). (مثلاً مسافران خارج از کشور ، بیمانکاران)

بیمه عمر به شرط حیات:

در این دسته از قراردادهای بیمه گر متعهد میشود در مقابل دریافت حق بیمه مقرر ، مبلغ معینی را در سر رسید توافق شده ، در صورت زنده ماندن بیمه شده پردازد این بیمه نامه ها تقریباً شامل ۸٪ از کل بیمه نامه های عمر می شوند . این نوع بیمه نامه دودسته " بیمه مستمری مادام العمر " و "بیمه سرمایه بازنشستگی " می باشد. در شرایط مستمری ، بیمه گر بجای پرداخت سرمایه متعهد پرداخت مستمری می باشد و در نوع سرمایه ، بیمه گر سرمایه را می پردازد حال بیمه گذار می تواند با توجه به نوع قرارداد حق بیمه های پرداختی را دریافت کند و یا دریافت نکند.

بیمه نامه مختلط:

این بیمه نامه وسیله ای است موثر برای فراهم ساختن سرمایه در زمانی معین ، به طوری که فوت ناگهانی نتواند تاثیری در تشکیل این سرمایه داشته باشد. در این قرارداد ریسک فوت و احتمال زنده ماندن بیمه شده یک جا و همزمان مورد تامین بیمه گر قرار می گیرد. در تعریف دیگر می توان گفت این بیمه نامه " عمل برقرار ساختن در آمدی مستمر برای شخصی یا بهره مند ساختن وی از مزایایی است ."

این نوع بیمه نامه شامل انواع زیر است :

۱- بیمه زندگی و سرمایه گذاری

۲- بیمه سرمایه فرزندان

۳- بیمه تامین خانواده

در حدود ۵۵٪ قراردادهای صادره در این رشته بیمه عمر مربوط به این نوع بیمه نامه می باشد.

بیمه مختلط می تواند سه هدف مشخص و قطعی را برآورده سازد :

الف) پس انداز با روشی با قاعده و منظم

ب) تشکیل سرمایه

ج) تامین در مقابل خطر فوت

چند نکته:

**کلیه ی بیمه نامه های عمر از بخشودگی مالیاتی در حق بیمه و همچنین معافیت سرمایه بیمه از مالیات بر درآمد و نیز تعلق نگرفتن مالیات بر ارث به سرمایه بیمه عمر برخوردارند .

**بیمه گذار در اختصاص دادن سرمایه بیمه عمر تابع قانون ارث نیست بلکه به میل و مصلحت اندیشی خود می تواند فرد یا افرادی را برای استفاده از سرمایه به بیمه گر معرفی نماید و بیمه گر موظف است فقط به این افراد ، سرمایه پردازد. در بیمه عمر ، بیمه گذار سهم هر استفاده کننده را با آزادی کامل تعیین می کند.

چند پرسش متداول:

منظور از سود تضمینی چیست؟

با توجه با مقررات تعیین شده از سوی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، شرکت های بیمه مکلفند با توجه به شرایط اقتصادی کنونی حداقل ۱۸ درصد سود را در بیمه های عمر و پس انداز تضمین کنند و مازاد را بعنوان سود مشارکت درمنافع پرداخت نمایند.

سود مشارکت در منافع چیست؟

از آنجاییکه شرکت بیمه ممکن است سود بیشتری علاوه بر موارد پیش بینی شده از عملیات سرمایه گذاری و بیمه گری خود ببرد ؛ طبق آیین نامه بیمه های زندگی ، مکلف است ۸۵ درصد سود مذکور را علاوه بر سود تضمین شده بین بیمه گذاران خود تسهیم نماید.

منظور از سرمایه یا هزینه بیماریهای خاص چیست؟

پوشش بیمه ای امراض خاص یکی از پوشش های تکمیلی (اضافی) بیمه نامه است که در صورتی که خدای ناکرده بیمه شده به بیماریهای خاصی همچون : سکته قلبی ، مغزی ، پیوند اعضا و غیره مبتلا گردد ، هزینه های درمان بیماری بیمه شده در طول مدت بیمه و تا سقف تعیین شده پرداخت می گردد.

پوشش بیمه فوت ناشی از حادثه چیست ؟

در بیمه عمر با توجه به شرایط قرارداد اگر کسی بهر علتی فوت کند شرکت بیمه به خانواده بیمه شده علاوه بر اندوخته بیمه نامه سرمایه بیمه را پرداخت می کند

مثال: اگر فردی ۱۰ میلیون تومان پوشش فوت بخرد و این بیمه شده بیمه حوادث تکمیلی را هم خریده باشد و در اثر حادثه (مثلا تصادف) فوت کند؛ علاوه بر اندوخته و ۱۰ میلیون مذکور از یک تا ۴ برابر مبلغ مذکور نیز بابت فوت ناشی از حادثه نیز دریافت خواهد کرد.

آیا امکان برداشت از اندوخته بیمه نامه در طول مدت بیمه وجود دارد؟

بله؛ بیمه گذار آن بیمه می تواند در صورت نیاز و بدون هیچ گونه خلل در پوشش های بیمه ای، اندوخته بیمه نامه خود را از شروع سال چهارم برداشت نمایند.

اعتبار بیمه های عمر چگونه تضمین می شود؟

بیمه های عمر در دنیا جزء معتبرترین اسناد مالی هستند و بعنوان وثیقه در تبادلات مالی مورد استفاده قرار می گیرند. و از طرف دولت مقررات سخت گیرانه ای برای حفظ و حراست از اندوخته های بیمه های عمر بیمه گذاران محترم بر شرکت های بیمه اعمال میگردد که از آن جمله است:

- ۱- کنترل و نظارت مستقیم و غیر مستقیم بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر ذخایر و اندوخته های شرکت های بیمه
- ۲- واگذاری ۵۰ درصد از سهم فروش بیمه های عمر هر شرکت بیمه به بیمه مرکزی بصورت عملیات بیمه اتکایی (بیمه مجدد)

تفاوت بیمه های عمر با بیمه های تامین اجتماعی چیست؟

بیمه تامین اجتماعی، پرداخت مستمری و درمان و موارد خاص دیگری را پوشش می دهد و البته آنهم ممکن است کامل نباشد؛ بیمه عمر و پس انداز آنگونه که گفته شد، کارکردش تامین پوشش های بیمه ای و ایجاد پس اندازی مطمئن برای خانواده است که جایگزینی بجز خودش ندارد.

دلایل عدم توسعه بیمه عمر و پیشنهادها:

بر اساس نتیجه های بدست آمده از پرسشنامه و در مصاحبه ای که با تعدادی از افراد صورت گرفت، آنان دلیل عدم آشنایی خود را اطلاع رسانی ضعیف ذکر کردند. برخی دیگر علت عدم خرید بیمه نامه عمر را بخصوص بیمه عمر و پس انداز را عدم اعتماد به واحد پول ذکر کرده و اذعان داشته اند که "معلوم نیست بعد از ده سال نرخ تورم رو به رشد چقدر باشد؟ و سرمایه ی کنونی در ده یا پانزده سال آینده چقدر ارزش داشته باشد؟"

پیشنهادها:

*در بیمه نامه های جمعی اطلاعات باید به صورت کامل از طریق بیمه گذار یا بیمه گر در اختیار یکایک بیمه شدگان قرار گیرد این مهم می تواند با استفاده از توزیع بروشور و یا برگزاری دوره های آموزشی و... صورت پذیرد.

در مورد بیمه های عمر و پس انداز نیز باید طوری برنامه ریزی نمود که «قدرت سرمایه بیمه شده در تمام طول مدت قرارداد از تاریخ امضای بیمه نامه تا هنگام سررسید تغییر نکند و در واقع سرمایه پولی بیمه شده باید ارزش زمانی خود را حفظ نماید».

نکته پایانی این که، باید افراد جامعه را با بعد معنوی بیمه آشنا ساخت. و علاوه بر آن پس اندازی داشته باشند و حتی به سودی دست یابند، و می توان گفت که بیمه در حقیقت یک صندوق همبازی است که عده ای از افراد، به سرپرستی یک شرکت بیمه تشکیل می دهند. اشخاصی که خداوند به آنان عمر طولانی عطا می فرماید به ورثه اشخاصی که عمرشان کوتاه تر است، کمک مالی می کنند.

منابع و مأخذ:

- آیت کریمی «کلیات بیمه» انتشارات بیمه مرکزی، ۱۳۸۴
- نوروز کهزادی «بیمه های عمر» در مجموعه مقالات چهاردهمین سمینار بیمه و توسعه، ۱۳۸۶
- «تاثیر تورم بر بیمه» ترجمه محمد رضا حمیدی زاده، فصلنامه صنعت بیمه سال سوم
- هادی دستباز «اصول و کلیات بیمه های اشخاص»

با تشکر

پنجشنبه کد ۱۱۳۴۲

بیمه عمر و پس انداز

تهیه کننده: سرکار خانم طیبه محمدیان

تاریخچه بیمه در جهان: نخستین نوع بیمه که قبل از سده نوزدهم مورد عمل قرار گرفته، بیمه باربری دریائی است. بقیه رشته ها کم و بیش بعد از انقلاب صنعتی به تدریج از این زمان به بعد شروع شده است. دومین رشته، بیمه آتش سوزی است که بعد از آتش سوزی مهیب لندن به فکر اندیشه گران رسید عموماً با پیشرفت تکنولوژی و ورود فراورده های صنعتی، با وجود رفاهی که برای بشر به ارمغان می آورند بالقوه خطرهای جانی و مالی نیز در پی دارند. بیمه گران مدام در فکر ارائه تامین بیمه ای برای این دسته از خطرها هستند. اینکه کدامین قوم یا ملت، نخستین بار با بیمه آشنا شد معلوم نیست. برخی دریا نوردان فنیقی را مبتکر بیمه دریائی میدانند.

سیر تحول بیمه: تعاون و کمکهای متقابل تا اوایل سده چهاردهم میلادی یعنی تا پیدا شدن بیمه به مفهوم حرفه ای آن باقی ماند. به نظر بسیاری از مولفان، بیمه به مفهوم واقعی و امروزی آن در سده چهاردهم به وجود آمده است. پس از پیدایش بیمه در این دوران، در اروپای غربی عده ای که به آن اعتقاد نداشتند به مخالفت برخاستند. اینان تصور می کردند که قرارداد بیمه نیز به سرنوشت وام دریایی دچار ممنوع خواهد شد. زیرا قبلاً کلیسا با بیمه به صورت وامهای دریایی مخالفت کرده بود. دلیل این بود که مقامات کلیسای طبق موازین مذهبی، بهره را حرام می دانستند.

در پی همین مخالفت کلیسا بود که بیمه وامهای دریایی مدتی منسوخ شد تا عاقبت تجار وام دهنده شکل آن را عوض کردند. بدین منوال که به جای بهره، وام گیرنده جایزه ای می پرداخت که میزان آن به اندازه نرخ بهره بود ولی شکل آن

طوری بود که کلیسا نمی توانست با آن مخالفت کند. این امر موجب شده بود که به آینده بیمه چندان امیدوار نباشند ولی بیمه به سرعت توسعه یافت. سوابق تاریخی نشان میدهد که در سال ۱۳۹۳ در یک دفتر رسمی در ژنو، طی یک ماه ۸۰ قرارداد بیمه منعقد شد.

تاریخچه بیمه در ایران: در سال ۱۳۱۰ خورشیدی، فعالیت جدی ایران در زمینه بیمه آغاز شد. در این سال بود که قانون و نظام نامه ثبت شرکتهای در ایران به تصویب رسید و متعاقب آن بسیاری از شرکتهای بیمه خارجی از جمله، رویال، ویکتوریا، ناسیونال سویس، فنیکس، اتحادالوطنی و... به تاسیس شعبه یا نمایندگی در ایران پرداختند. گسترش فعالیت شرکتهای بیمه خارجی، مسئولان کشور را متوجه ضرورت تاسیس یک شرکت بیمه ایرانی کرد و دولت از شانزدهم شهریور ۱۳۱۴ شرکت سهامی بیمه ایران را با سرمایه ۲۰ میلیون ریال تاسیس نمود فعالیت رسمی شرکت سهامی بیمه ایران از اواسط آبان ماه همان سال آغاز شد دو سال پس از تاسیس شرکت سهامی بیمه ایران یعنی در سال ۱۳۱۶ قانون بیمه در سی و شش ماده تدوین شد و به تصویب شورای ملی رسید.

پس از آن نیز مقررات دیگری در جهت کنترل و نظارت و بر فعالیت موسسات بیمه از طریق الزام آنها به واگذاری ۲۵٪ بیمه نامه های صادره به صورت اتکایی اجباری به شرکت سهامی بیمه ایران وضع شد در این رهگذر، الزام به بیمه کردن کالاهای صادراتی و اموال موجود در ایران و ایرانیان مقیم خارج از کشور نزد یکی از موسسات بیمه که در ایران به ثبت رسیده اند، بر استحکام شرکتهای بیمه افزود. نخستین شرکت بیمه خصوصی ایران به نام بیمه شرق در سال ۱۳۲۹ خورشیدی تاسیس شد. پس از آن تا سال ۱۳۴۳ به تدریج هفت شرکت بیمه خصوصی دیگر به نامهای آریا، پارس، ملی، آسیا، البرز، امید و ساختمان و کار به ترتیب تاسیس شدند و به فعالیت بیمه ای پرداختند. همان طور که اشاره شد از سال ۱۳۱۶ کلیه شرکتهای بیمه موظف شدند ۲۵٪ از اموال بیمه خود را به صورت اتکایی اجباری به شرکت بیمه ایران واگذار نمایند.

این واگذاری عمدتاً از طریق لیستهای بی به نام بردرو که حاوی کلیه اطلاعات راجع به بیمه نامه های صادره و خسارتهای پرداخت شده این شرکتهای بود انجام گرفت. بدیهی است ارائه اطلاعات به شرکت بیمه رقیب هیچ گاه نمی توانست مورد رضایت و علاقه شرکتهای بیمه واگذارنده باشد. از سوی دیگر، با افزایش تعداد شرکتهای بیمه، ضرورت اعمال نظارت بیشتر دولت بر این صنعت و تدوین اصول و ضوابط استاندارد برای فعالیتهای بیمه ای به منظور حفظ حقوق بیمه گذاران و بیمه شدگان احساس می شد. به همین دلیل در سال ۱۳۵۰ بیمه مرکزی ایران به منظور تحقق هدفهای فوق تاسیس شد. آغاز فعالیت بیمه ایران (۱۴ آبان ۱۳۱۴) را به تعبیری می توان ملی شدن صنعت بیمه و خلع ید از موسسات بیمه خارجی تلقی کرد.

نخستین بیمه نامه صادره متعلق به بیمه نامه حریق منزل مرحوم داور (وزیر مالیه وقت) بود.

در آذرماه آن سال نخستین بیمه نامه حمل و نقل نیز صادر شد.

در سال ۱۳۱۵ نخستین واحد صدور بیمه نامه های اتومبیل و حوادث شروع به کار کرد.

در سال ۱۳۱۵ در شهر های مشهد، اصفهان، رشت، همدان، اهواز و بوشهر اقدام به تاسیس نمایندگی شد.

در همان سال برای اولین بار شرکت بیمه ایران خطرات ناشی از حوادث کار را در بنگاه انحصار دخانیات بر عهده گرفت و بدین ترتیب نخستین قدم در راه شروع بیمه های اجتماعی و کارگران برداشته شد. تعدادی از دانشجویان ایرانی رشته های اقتصادی و تجارت به خارج از کشور برای آموختن فنون بیمه گماشته شدند.

سپس رشته بیمه سرقت شروع به کار کرد و بیمه سوخت و سوز معاملات اعتباری و تجاری نیز آغاز شد.

بیمه های اشخاص: هدف از بیمه های اشخاص، مانند بیمه های اموال و مسئولیت، تأمین آرامش خاطر برای بیمه گذار است. ولی دو ویژگی، این نوع بیمه را از بیمه های دیگر متمایز می سازد؛ نخست آنکه حوادثی را شامل می شود که به طور مستقیم به شخص انسان مربوط می شود؛ مانند فوت، بازماندگی، حوادث بدنی و بیماری ها. دوم آنکه حوادث مورد نظر، همواره جنبه خسارتی ندارند؛ مانند زنده ماندن بیمه شده در پایان مدت معین. لذا گفته می شود، بیمه های اشخاص بر خلاف بیمه های خسارتی، خصلت غرامتی ندارند و پیرو اصل غرامت نیستند

بیمه های اشخاص به پنج دسته اصلی تقسیم می شوند:

۱. بیمه های عمر.
۲. بیمه های مستمری.
۳. بیمه های حوادث.
۴. بیمه های درمانی.
۵. بیمه های بازنشستگی..

تاریخچه بیمه عمر: بیمه عمر برای اولین بار در سال ۱۵۸۳ در انگلستان مرسوم شد. اولین شرکت بیمه عمر در سال ۱۷۶۲ در انگلستان تاسیس و اولین بررسی علمی درباره بیمه عمر در سال ۱۸۱۲ منتشر شد. اولین قرارداد بیمه عمر روی "آقای ویلیام گینس" منعقد شده بود. مدت این بیمه نامه ۱۲ ماه و نرخ حق بیمه هشت درصد بود.

بیمه عمر در ایران به وسیله نمایندگی یک شرکت بیمه خارجی به نام ویکتوریا در سال ۱۳۱۴ آغاز شد. این نمایندگی بعد از یک سال فعالیت منحل شد و پورتفوی خود را که شامل ۱۵۰ بیمه نامه بود به شرکت سهامی بیمه ایران که آن زمان تازه تاسیس شده بود، واگذار کرد.

اولین بیمه نامه عمری که توسط این نمایندگی مزبور صادر شد، از نوع مختلط پس انداز و متعلق به یک تاجر تبریزی به نام جبار صالح نیا بود. سرمایه آن به مبلغ ۶۰۰ لیره انگلیسی در انقضای مدت به بیمه گذار پرداخت شد.

معرفی بیمه های عمر: هدف اساسی بیمه های عمر ایجاد و جمع آوری ذخایر مالی و سرمایه گذاری و کسب سود حاصله از سرمایه گذاری و نهایتاً ایفای تعهدات شرکت بیمه گر در قبال استفاده کنندگان می باشد. بیمه های عمر و ذخایر انباشته آن به عنوان یک عامل می تواند در ارتقای سطح تولید ملی نقشی سازنده ایفا نماید و این افزایش سطح تولید پرداخت سرمایه ها و غرامت های کلیه رشته های اشخاص در تسریع گردش چرخ های اقتصادی کشور موثر خواهد بود. در بیمه های عمر، بیمه گذار با پرداخت حق بیمه معینی به صورت ماهانه، سالانه یا یکجا مبلغ معینی (سرمایه یا مستمری) را پس از پایان مدت بیمه نامه به طور یکجا یا مستمری دریافت خواهد کرد و در صورت فوت بیمه شده در طول مدت قرارداد مبلغ مقرر به استفاده کنندگان تعلق می گیرد.

بیمه های به شرط فوت:

الف) بیمه عمر زمانی

ب) بیمه تمام عمر

ج) بیمه عمر مانده بدهکار

بیمه های به شرط حیات:

الف) بیمه عمر و پس انداز

ب) بیمه های عمر و سرمایه گذاری مشترک

ج) بیمه عمر تامین آینده فرزندان

بیمه عمر زمانی: بیمه عمر در صورت فوت و یا به اصطلاح دیگر بیمه عمر ساده زمانی، نوعی از بیمه اشخاص است که پوشش بیمه ای برای مدت معینی ارائه می شود سرمایه بیمه در صورت فوت بیمه شده در اثناء مدت اعتبار قرارداد قابل پرداخت است و در صورتی که بیمه شده تا پایان قرارداد در قید حیات باشد وجهی بابت تعهدات بیمه گر به بیمه گذار پرداخت نخواهد شد. این گونه بیمه نامه ها برای مدت های کمتر از یک سال و تا چندین سال صادر می شود

این بیمه برای افرادی مناسب است که مایلند سرمایه ای قابل توجه برای تأمین بازماندگان و یا افراد خاصی از اعضای خانواده مثلاً همسر و یا هر یک از فرزندان در صورت فوت ناشی از وقوع خطرهای مختلف (بیماری ها و حوادث) تحصیل نمایند. بدین ترتیب سرمایه بیمه به محض فوت بیمه شده به صورت یکجا و بدون کسر مالیات به افراد ذینفع بیمه نامه پرداخت می شود

بیمه عمر ساده زمانی به دو صورت انفرادی و گروهی قابل ارائه می باشد که در بیمه نامه انفرادی مشتریان می توانند سرمایه بیمه را به صورت ثابت و یا افزایشی تعیین نمایند و در بیمه نامه های گروهی شرکتها و موسسات جهت تحت پوشش قراردادن کارکنان خود از طریق این بیمه آنان را تحت پوشش قرار می دهند.

بیمه تمام عمر: در این نوع بیمه، شرکت بیمه متعهد میشود در صورت فوت بیمه شده در هر زمان سرمایه مندرج در بیمه نامه را به استفاده کنندگان یا وراث قانونی پردازد، مدت این بیمه نامه نامحدود بوده، بیمه گر در ازاء دریافت حق بیمه، بطور مادام العمر متعهد میشود که هر زمان و به هر علت بیمه شده فوت نماید به تعهدات خود عمل نماید.

بیمه عمر مانده بدهکار: در این نوع از بیمه عمر، سرمایه بیمه نامه با گذشت زمان کاهش می یابد. این بیمه امروزه کاربرد زیادی دارد زیرا بسیاری از بانکها و موسسات اعتباری به افراد متقاضی وام و تسهیلات مالی پرداخت می کنند و وام گیرندگان چنانچه فوت نمایند، خانواده آنها در بسیاری از موارد قادر به پرداخت اقساط وام نخواهند بود و ممکن است بانک یا موسسه وام دهنده از وثیقه ارائه شده نسبت به طلب خود استفاده نماید و خانواده وام گیرنده تحت فشار قرار خواهد گرفت برای حل این مشکل فرد وام گیرنده میتواند با پرداخت حق بیمه ای ناچیز این بیمه را تهیه و چنانچه در طول مدت بازپرداخت اقساط وام فوت نماید مانده اقساط وام توسط شرکت بیمه به بانک پرداخت خواهد شد و خانواده این افراد با مشکل بازپرداخت اقساط باقیمانده روبرو نخواهند بود. این نوع بیمه بصورت گروهی نیز قابل ارائه بوده و موسسات مالی می توانند کلیه وام گیرندگان خود را تحت پوشش قرار داده تا از مزایای این بیمه نامه استفاده کنند.

بیمه عمر و پس انداز: این نوع بیمه در واقع کامل ترین نوع بیمه های عمر می باشد چرا که در این بیمه نامه چنانچه بیمه شده در خلال مدت بیمه فوت نماید در صورتی که حق بیمه ها کامل پرداخت شده باشد سرمایه مندرج در بیمه نامه به اضافه سرمایه ای که از محل مشارکت در منافع ایجاد شده به استفاده کنندگان یا وراث قانونی پرداخت می گردد و چنانچه بیمه شده تا پایان مدت بیمه نامه در قید حیات باشد، سرمایه بیمه نامه علاوه سرمایه ایجاد شده از محل مشارکت در منافع به بیمه شده پرداخت خواهد شد. در واقع در این نوع از بیمه چه بیمه شده در طول مدت بیمه فوت نماید و یا تا پایان مدت بیمه در قید حیات باشد شرکت بیمه سرمایه بیمه نامه را به استفاده کنندگان بیمه نامه پرداخت خواهد کرد.

بیمه عمر به شرط حیات: در این نوع بیمه زندگی، اگر شخص بیمه شده تا پایان مدت بیمه زنده بماند، پرداخت مبلغ بیمه در تعهد بیمه گر خواهد بود.

چون حیات بیمه شده در تاریخ انقضای بیمه شرط انجام تعهد بیمه گر در این بیمه زندگی است اصطلاحاً بیمه به شرط حیات نام دارد.

بنا بر پیشنهاد بیمه گذار و موافقت بیمه گر، در این بیمه مبلغ بیمه به صورت یکجا یا در مقاطع زمانی معین پرداخت می شود.

در بیمه به شرط حیات، برخلاف دیگر انواع بیمه زندگی وضع سلامتی شخص پیشنهاد شده برای بیمه در قبول یا رد پیشنهاد بیمه موثر نیست.

پس بیمه نامه به شرط حیات بدون بدون بررسی بیمه گر درباره وضع سلامتی بیمه شده از جمله بدون انجام معاینه پزشکی صادر می شود.

بیمه تامین آتیه فرزندان: این بیمه مخصوص افرادی است که دارای فرزندان صغیر می باشند و نگران وضعیت معیشتی آنان پس از فوت خود هستند. به موجب این بیمه نامه، بیمه گر متعهد می شود پس از فوت شخص بیمه شده، مبلغ معینی مستمری ماهانه به فرزندان وی پرداخت کند. این مستمری تا زمانی که کوچکترین فرزند او به سن ۱۸ سالگی برسد و یا طبق مفاد قرارداد بیمه، پرداخت می شود.

بیمه عمر گروهی: حداقل تعداد نفرات ۲۵ نفر و مشروط بر اینکه از ۷۰٪ کل گروه کمتر نباشند. بیمه شدگان عبارتند از کلیه کارکنان شاغل بیمه گذار که توسط بیمه گذار به بیمه گر معرفی میگردند.

بیمه شدگان این قرارداد حداکثر تا سن ۷۰ سال تمام تحت پوشش بیمه عمر می باشند.

بیمه گر میتواند به انتخاب خود از تعدادی متقاضی بیمه معاینات پزشکی بعمل آورده و متعاقباً رد و قبول و همچنین تایید پوشش بیمه ای بعضی از آنان با اضافه نرخ پزشکی مختار است به هر حال شروع و اعتبار پوشش هر یک از کارکنان پس از تایید کتبی بیمه گر طی الحاقی می باشد.

مزایای بیمه های عمر:

تامین خاطر و آرامش خیال،

مکان دریافت وام بدون ضامن و بدون وثیقه :

تعیین ذینفع به سلیقه خود بیمه گذار

باز خرید بیمه نامه

ضمانت سودآوری مشارکت در منافع

تخصیص اندوخته حاصل از بیمه عمر به دیگری

معافیت مالیاتی

انعطاف پذیری در نحوه پرداخت حق بیمه

پوشش های بیمه های عمر:

فوت عادی: در صورت فوت عادی بیمه شده سرمایه فوت تا سقف ۲۵ برابر حق بیمه پرداختی در همان سال به بازماندگان یا ذینفعان وی پرداخت می شود

فوت با حادثه: اگر علت فوت ناشی از حادثه باشد سرمایه فوت تا سقف ۱۰۰ برابر حق بیمه پرداختی در همان سال براساس بیمه نامه صادر به ذینفعان پرداخت می گردد.

بیماری های تحت پوشش:

- ۱- سکته قلبی ((Myocardial Infarction))
  - ۲- سکته مغزی ((Stroke))
  - ۳- جراحی عروق قلب ((Coronary Artery Surgery))
  - ۴- سرطان ((Cancer))
  - ۵- پیوند اعضای اصلی بدن ((Main-Organ-Graft))
- *پوشش تکمیلی ابتلا به بیماریهای خاص (تا سن ۶۰سالگی) تا سقف ۲۵ میلیون به ازای هر بیماری خواهد بود

پوشش از کار افتادگی: معافیت از پرداخت حق بیمه در صورت از کار افتادگی دائم و کامل

این پوشش این امنیت و آرامش را می دهد که اگر سرپرست خانواده بر اثر حادثه کاری، از کارافتادگی دائم و کامل برای وی اتفاق افتاد، تمامی حق بیمه گر پرداخت کرده و در انتهای قرار داد تمامی موجودی صندوق به وی پرداخت می گردد.

این امر به ادامه پوشش خدشه ای وارد نمی کند و سایر شرایط بیمه نامه ادامه خواهد داشت.

در پوشش جدید بیمه عمر و تامین آتیه برخی شرکت ها، در صورت از کار افتادگی بیمه شده علاوه بر پرداخت حق بیمه ای که در قرارداد تعیین شده است مبلغی تا سقف ۴۰ میلیون تومان، به عنوان غرامت نیز به بیمه شده پرداخت می گردد.

*معافیت تا قبل از سن ۶۰ سالگی امکانپذیر است)

تعاریف و شرایط عمومی بیمه نامه عمر:

بیمه گر: شرکت بیمه می باشد .

بیمه گذار: شخص حقیقی یا حقوقی است که قرارداد بیمه را با بیمه گر منعقد و پرداخت حق بیمه را به ترتیب مندرج در بیمه نامه تعهد می کند .

بیمه شده: شخص حقیقی است که فوت یا حیات او موضوع قرارداد بیمه و سن، وضع مزاجی و سلامتی او پایه حق بیمه است

استفاده کننده: شخص حقیقی یا حقوقی است که بیمه گذار قرارداد بیمه را به نفع او منعقد ساخته است.

موضوع بیمه: یکی از انواع بیمه های عمر است که در شرایط خصوصی بیمه نامه ذکر شده است .

اعتبار قرارداد بیمه نامه و لازم الاجرا بودن آن:

- (۱) هر گاه در مورد سوابق روحی و جسمی بیمه شده که بوسیله معاینه پزشکی قابل تشخیص نیست و پزشک ناچار باشد به اظهارات بیمه شده اکتفا نماید . معلوم شود که بیمه شده از اظهار مطالبی به طور غیر عمد خودداری نموده و یا اظهارات نامبرده در این گونه موارد به صورت غیر عمد مطابق با واقعیت نبوده و این موضوع خطر را تغییر داده و یا از اهمیت آن در نظر بیمه گر کاسته باشد بیمه گر حق و اختیار دارد .
- (۲) در صورت اثبات اظهارات خلاف واقع قبل از وقوع خطر قرارداد بیمه را فسخ و یا این که در صورت تمایل بیمه گذار به پرداخت حق بیمه اضافی ، آن را ادامه دهد .
در صورت فسخ قرارداد حق بیمه دریافتی بابت خطر فوت برای مدت زمان بین تاریخ شروع تا هنگام فسخ قرارداد به بیمه گر تعلق می گیرد و مازاد آن بعلاوه ذخیره ریاضی به بیمه گذار مسترد خواهد شد .
- (۳) در صورت اثبات اظهارات خلاف یا کتمان حقایق پس از وقوع خطر موضوع بیمه ، تعهد بیمه گر به نسبت حق بیمه پرداختی و حق بیمه ای که بایستی در صورت اظهار خطر به صورت کامل و واقع پرداخت شده باشد کاهش می یابد.
- (۴) چنانچه موارد خلاف اظهار شده از جانب بیمه گذار و یا بیمه شده از مواردی باشد که در صورت علم و اطلاع بیمه گر به آن از عقد قرارداد خودداری می نمود قرارداد باطل و نود در صد از حق بیمه هایی که از بیمه گذار دریافت گردیده به او مسترد می گردد .
- (۵) چنانچه اظهارات خلاف واقع یا کتمان حقایق از طرف بیمه گذار و یا بیمه شده عمدی باشد ، بیمه نامه باطل و حق بیمه پرداخت شده قابل استرداد به بیمه گذار نخواهد بود .
- (۶) از آثار قانونی قرارداد ، منوط به امضای آن از جانب بیمه گر و پرداخت اولین قسط حق بیمه نامه از سوی بیمه گذار می باشد مشروط بر این که تغییری در وضعیت سلامت بیمه شده به وجود نیامده باشد .
- (۷) حدود مسئولیت و تعهدات طرفین و همچنین نحوه استفاده از مزایای در قرارداد تعیین و تعریف شده است. هر گونه تغییر در شرایط قرارداد به موجب اوراق الحاقی بوده و الحاقی صادره جزء لاینفک قرارداد بیمه تلقی خواهد شد .
- (۸) چنانچه مطالب مندرج در قرارداد بیمه یا الحاقی های آن مورد موافقت بیمه گذار نباشد بیمه گذار اختیار دارد ظرف مدت سه هفته از تاریخ صدور تقاضای اصلاح آن را بنماید بدیهی است پس از انقضای مدت مذکور مطالب مندرج در قرارداد مورد قبول بیمه گذار تلقی خواهد شد .

۹) در صورتیکه شرایط جدیدی توسط بیمه گر به نفع بیمه گذاران وضع شود و بیمه گذاری تقاضای استفاده از آن را بنماید. بیمه گر در صورت موافقت با تقاضای آن بیمه گذار، با صدور الحاقی، حق استفاده از آن شرایط را به بیمه گذار می دهد.

۱۰) در صورتیکه بیمه گذار ظرف بیمه نامه فسخ و کلیه هزینه های معاینات و آزمایشهای پزشکی به عهده وی خواهد بود.

مدت ۳۰ روز پس از صدور بیمه نامه نسبت به فسخ بیمه نامه اقدام نماید.

انتقال قرارداد بیمه:

۱. بیمه گذار با جلب موافقت بیمه گر و شخص بیمه شده، اگر غیر بیمه گذار باشد می تواند قرارداد بیمه خود را با هریک از وسایل قانونی به دیگری انتقال دهد در صورتی که بیمه گذار بیمه خود را به دیگری منتقل کند یا فوت شود و بیمه اش به ورثه اش منتقل گردد. اگر کسی که بیمه به او انتقال داده شده و یا ورثه متوفی کلیه تعهداتی را که بیمه گذار اصلی بابت آن در مقابل بیمه گر داشته مانند بیمه گذار اصلی اجرا نمایند بیمه به نفع انتقال گیرندگان به اعتبار خود باقی خواهد ماند. بر طبق شرایط عمومی بیمه زندگی، حق فسخ بیمه را خواهد داشت.
۲. انتقال دهنده مسئول پرداخت کلیه اقساط حق بیمه تا تاریخ انتقال است.
۳. اگر انتقال گیرندگان، اعم از ورثه یا دیگران متعدد باشند هر یک از آنان، بطور تضامنی، مسئول پرداخت هر قسط سر رسید شده می باشند به طوری که اگر یکی از آنان سهم خود را از قسط حق بیمه سر رسید شده پرداخت نکند هیچیک از انتقال گیرندگان حق استفاده از مزایای قرارداد بیمه انتقال یافته نخواهد داشت.

برقراری مجدد بیمه نامه:

بیمه گذار در طول مدت اصلی بیمه نامه در صورت رضایت بخش بودن وضع مزاجی بیمه شده می تواند تقاضای برقراری مجدد بیمه نامه فسخ و یا مخفف شده را با شرایط ذیل بنماید:

- ۱- از سر رسید اولین قسط حق بیمه تادیه نشده بیمه نامه مخفف شده بیش از سه سال نگذشته باشد.
- ۲- از سر رسید اولین قسط حق بیمه تادیه نشده بیمه نامه فسخ شده بیش از یک سال نگذشته باشد.
- ۳- اقساط حق بیمه معوقه بادر نظر گرفتن جریمه تاخیر پرداخت گردد. (جریمه تاخیر در پرداخت حق بیمه مازاد بر ۳۰ روزه ازاء هر ماه و کسر ماه ۱/۵ درصد حق بیمه است).
- ۴- بیمه گر برای برقراری مجدد اعتبار بیمه نامه حق دارد که به هزینه بیمه گذار از بیمه شده معاینه پزشکی بعمل آورد.

خطرات متمم:

سه خطر مشروط زیر قابل الحاق به هرگونه بیمه زندگی می باشند که وجه آنها در صورت فوت شخص بیمه شده در خلال مدت بیمه یا در انتهای آن مدت باید پرداخت شود مگر آنکه در شرایط خصوصی بیمه عمر از شمول بیمه استثناء شده باشند.

- (۱) خطر مسافرت هوایی: اگر بیمه شده بعنوان مسافر عادی بوسیله هواپیمای مسافری یا ارباس در خطوط حمل و نقل تجاری مجاز مسافرت کند بدون پرداخت حق بیمه اضافی و بدون احتیاج به دادن اطلاع قبلی به بیمه گر تحت پوشش بیمه ای قرار میگیرد. فوت ناشی از مسابقه سرعت و پروازهای اکتشافی و اکروباسی و هر نوع تمرین پرواز هوایی بیمه نمی شود و در صورت وقوع فوت در اینگونه پروازها تنها وجه اندوخته تا روز وقوع حادثه توسط بیمه گر پرداخت خواهد شد.
- (۲) خطر جنگ در صورتیکه بیمه شده در نتیجه عملیات تعرضی و تدافعی و یا هر نوع حادثه دیگری که جنبه نظامی در مقابل نیروی مهاجم داشته باشد فوت نماید بیمه گر فقط اندوخته ریالی بیمه را تا روز حادثه خواهد پرداخت. چنانچه بیمه شده بعنوان نظامی و یا در تشکیلات نظامی تحت هر عنوان به جنگ فرستاده شود بیمه نامه از تاریخ تجهیز بیمه شده به بیمه معلق تبدیل می شود حتی اگر بیمه گر در اثر عدم اطلاع از وضع بیمه شده به دریافت حق بیمه ادامه داده باشد. در اینصورت چنانچه به هر علتی خطری پیش آید بیمه گر فقط اندوخته ریاضی سرمایه بیمه را تا روز تعلیق خواهد پرداخت و حق بیمه های اضافی دریافتی احتمالی از تاریخ تعلیق مسترد خواهد شد. بیمه شده معلق شش ماه پس از ختم عملیات جنگی و یا برگشت بیمه شده به حال کشوری و یا در نظر گرفتن شرایط ماده ۴ این قرارداد به حال اولیه اعاده داده خواهد شد.
- (۳) عملیات پلیسی عملیات نظامی محسوب خواهد شد.

خطراتی که جبران نمی شود:

۱. در صورتیکه بیمه شده خودکشی کند و یا در اثر سعی در خودکشی فوت نماید براساس شرایط زیر عمل می گردد:
(الف) هرگاه دوسال تمام از مدت بیمه نگذشته باشد فقط اندوخته بیمه نامه که از طرف بیمه گر تعیین می شود به استفاده کننده پرداخت خواهد شد.
(ب) هرگاه دوسال تمام از مدت بیمه گذشته باشد تمام سرمایه پرداخت خواهد شد.
۲. در صورتیکه استفاده کننده یا یکی از استفاده کنندگان یا بیمه گذار سبب مرگ بیمه شده باشند در اینصورت فقط سهم سایر استفاده کنندگان و در صورت عدم وجود استفاده کننده دیگر به وراثت قانونی بیمه شده پرداخت خواهد شد.

اختیار بیمه گذار در تغییر استفاده کننده:

- (۱) بیمه گذار می تواند استفاده کننده از منافع بیمه زندگی را که در اختیار دارد با اخذ موافقت کتبی بیمه شده تغییر دهد مگر اینکه بیمه نامه را به دیگری انتقال داده و سند بیمه نامه را هم به منتقل الیه تسلیم کرده باشد.
- (۲) بیمه گذار موظف است مراتب را کتبا " با اعلام نام و نام خانوادگی و شماره شناسنامه هر یک از استفاده کنندگان جدید به بیمه گر اطلاع دهد.

تاریخ امکان استفاده از سرمایه بیمه:

۱. امکان قانونی استفاده از سرمایه بیمه از تاریخ فوت بیمه شده یا از تاریخ پایان مدت بیمه شروع می شود ولی اگر بیمه گذار یا استفاده کننده معین شده از طرف او از بابت بیمه نامه مر بوط از بیمه گر وجهی دریافت کرده یا معامله ای نموده باشد تعهدات بیمه گر به میزان وجهی که قبلاً "پرداخت کرده تقلیل خواهد یافت.
۲. سرمایه بیمه در صورتیکه بر اثر فوت بیمه شده قابل پرداخت گردد متعلق به ورثه قانونی بیمه شده است مگر آنکه در بیمه نامه یا الحاقیه های آن استفاده کننده دیگری معین شده باشد که در آن صورت سرمایه بیمه به استفاده کننده معین شده تعلق می گیرد.

مدارک لازم برای پرداخت سرمایه بیمه:

- ۱- بیمه نامه و اوراق الحاقی ضمیمه آن
- ۲- قبض رسید حق بیمه های پرداخت شده
- ۳- در صورتیکه پرداخت سرمایه در صورت حیات بیمه شده باشد رونوشت کامل مصدق شناسنامه باید ارائه گردد. در صورتیکه پرداخت سرمایه بعد از فوت بیمه شده باشد باید کتبا" با ذکر علت فوت در اولین فرصت منتهی تا یکماه (مگر در موارد غیرعادی) مراتب از طرف استفاده کننده یا بیمه گذار به ابلاغ بیمه گر برسد بعلاوه مدارک ذیل را برای رسیدگی در اختیار بیمه گر قرار دهند:

۱. گواهی رسمی فوت
۲. گواهی مشروح آخرین پزشک معالج که در آن علت بیماری و شروع و سیر آن ذکر شده باشد و در صورتیکه معالجه بعمل نیامده باشد مدارک مثبت حاکمی از بیماری و علل فوت و اوضاع و احوالیکه فوت در آن اتفاق افتاده باشد تهیه و ارائه گردد.
۳. گواهی انحصار وراثت در صورتیکه استفاده کنندگان در بیمه نامه و اوراق الحاقی مشخص نشده باشند.
۴. بیمه گر حق دارد اطلاعات و مدارک تکمیلی در این زمینه مطالبه یا خود تهیه کند.
۵. در صورتیکه اشتباهی در تاریخ تولد بیمه شده در موقع انعقاد قرار داد بیمه رخ داده باشد حق بیمه های اشتباهی مسترد و یا از سرمایه کسر خواهد شد.
۶. بیمه گر پس از دریافت اسناد و مدارک مزبور و اطمینان از صحت آنها حداکثر ظرف یکماه تعهدات خود را انجام خواهد داد.

نشانی قانونی محل اقامت بیمه گذار در ایران:

- (۱) نشانی بیمه گذار به ترتیبی که در پیشنهاد بیمه زندگی نوشته و امضاء کرده است نشانی قانونی او محسوب شده و مکاتبات بیمه گر به همان نشانی ارسال خواهد شد.
- (۲) در صورتیکه بیمه گذار محل اقامت خود را تغییر دهد موظف است که نشانی محل اقامت جدید خود را کتبا" به اطلاع بیمه گر برساند.
- (۳) هرگاه بیمه گذار خارج از ایران اقامت نماید باید یک نفر مقیم ایران را به بیمه گر معرفی کند که در کارهای مربوط به بیمه عمر نماینده او باشد و بیمه گر نامه های مربوط را بعنوان و نشانی نامبرده ارسال نماید.

۴) در صورت عدم توجه بیمه گذار به رعایت این مقررات، مکاتبات بیمه گر به آخرین نشانی بیمه گذار در ایران که به بیمه گر اطلاع داده شده معتبر تلقی خواهد شد.

نتیجه گیری و خلاصه مطالب:

- تاریخچه ای از آغاز بیمه در دنیا و ایران
- معرفی بیمه های عمر
- انواع بیمه های عمر
- مزایا و پوشش های بیمه های عمر
- تعاریف و شرایط عمومی بیمه نامه
- اعتبار قرارداد بیمه و اجرایی بودن آن
- شرایط انتقال بیمه نامه
- شرایط برقراری مجدد بیمه نامه
- خطرات متمم
- خطرات غیرقابل جبران
- اختیارات بیمه گذار در تغییر استفاده کننده
- تاریخ امکان استفاده از سرمایه بیمه
- مدارک لازم برای پرداخت سرمایه بیمه
- نشانی قانونی محل اقامت بیمه گذار

منابع:

- کتاب بیمه های اشخاص ..... نوشته دکتر هادی دستباز
- سایت شرکت های بیمه ..... کارآفرین، پاسارگاد، نوین
- مقاله بیمه های اشخاص در ایران..... نوشته دکتر مهدی ریاحی فر

چهارشنبه کد ۱۱۳۳۹

سمینار بیمه های مهندسی

گردآورنده: جناب آقای مجید میرزائی

بیمه مهندسی:

بیمه های مهندسی یکی از تخصصی ترین رشته های بیمه است و متناسب با فعالیت مهندسیین طراحی و در سراسر جهان تقریباً به صورت استاندارد ارائه میشود.

بیمه مهندسی تضمین کننده سرمایه در بخش خصوصی و عمومی بوده و رونق چرخه اقتصادی می باشد. این بیمه کلیه افراد ذی‌نفع در طرح‌های زیر بنایی، عمرانی و صنعتی اعم از صاحبکار، پیمانکار "اصلی و فرعی"، مهندسین مشاور، را در صورت بروز حوادث تحت پوشش قرار داده و خسارات مادی مورد بیمه پوشش قرار داده و خسارات مادی مورد بیمه و غرامت ناشی از مسئولیت مدنی دست‌اندرکاران اجرایی در قبال اشخاص ثالث را جبران می‌نماید.

تاریخچه بیمه های مهندسی:

► پیدایش بیمه های مهندسی در جهان به اواسط قرن نوزدهم میلادی و همزمان با وقوع انقلاب صنعتی در کشور انگلستان بر میگردد.

► اولین شرکت بیمه در زمینه بیمه های مهندسی در سال ۱۸۵۸ به نام شرکت بیمه دیگ بخار تاسیس گردید

► در ایران از اوایل دهه ۴۰ به کمک شرکت بیمه آلمانی به نام شرکت بیمه مونیخ ری بیمه های مهندسی شروع به فعالیت نموده و اولین بیمه نامه در سال ۱۳۴۲ برای سد لتیان صادر گردید.

وجوه اشتراک بیمه های مهندسی:

- ۱) پوشش بیمه ایی برای حوادث و اتفاقات غیر منتظره و ناگهانی
- ۲) جبران خسارتهای فیزیکی وارده به مورد بیمه
- ۳) تنوع، پیچیدگی و اندازه ریسک و خطرهای تحت پوشش
- ۴) نیاز به تخصص و دانش فنی
- ۵) بررسی و تحلیل عوامل بروز خسارت و علت خسارت وارده
- ۶) استفاده از کارشناسان و متخصصان خارجی
- ۷) تاکید بر اهمیت تجربه، نه تنها برای پرداختن به امور بیمه ایی، بلکه برای کاربرد جلوگیری از وقوع حوادث و خسارت های وارده

بیمه های مهندسی به دو دسته کلی تقسیم می شوند:

الف) بیمه نامه هایی که برای دوره اجرای عملیات ساختمانی و نصب صادر می شوند.

ب) بیمه نامه هایی که برای دوره بهره برداری صادر می شوند.

انواع پوشش های بیمه ایی:

► پوشش های بیمه ایی شامل دو نوع است.

✓ بیمه نامه تمام خطر

حمایت و حفاظت مورد بیمه در قبال کلیه خسارت های وارده

(با توجه به استثنا های استاندارد موجود)

✓ بیمه نامه با خطرهای معین و مشخص

حمایت و حفاظت مورد بیمه در قبال خطرات معین و ذکر شده در متن بیمه نامه

ویژگیهای بیمه های مهندسی:

۱- برخلاف سایر رشته های بیمه ای نرخ و شرایط مشخصی ندارند

۲- مدت بیمه نامه در آنها کاملاً متغیر است

انواع رشته های بیمه های مهندسی:

پروژه:

✓ بیمه تمام خطر

✓ بیمه تمام خطر نصب

سالانه:

✓ بیمه سازه های مهندسی تکمیل شده

✓ بیمه شکست ماشین آلات

✓ بیمه تجهیزات الکترونیک

✓ بیمه عیوب اساسی و پنهان ساختمان

✓ بیمه فساد کالا در سرد خانه

بیمه تمام خطر پیمانکاران (C.A.R):

پوشش کامل بیمه گذار در مقابل زیان های مالی وارده به عملیات اجرائی پروژه های عمرانی

خطرات تحت پوشش:

پوشش تمامی خطرات طبیعی و غیرطبیعی و بطور کلی هر خطری که صراحتاً استثنا نشده باشد

واژگان و اصطلاحات فنی رایج:

- پروژه
  - پیمان (موافقت نامه)
    - نام کارفرما و پیمانکار
    - موضوع پیمان
    - مبلغ پیمان
    - مدت پیمان
    - دوره تضمین
  - ارکان پیمان
    - کارفرما
    - پیمانکار
    - مشاور
  - کارگاه
  - فهرست بهاء
  - صورت وضعیت
  - تعدیل
  - برنامه زمانبندی شده
  - دوره نگهداری (تضمین)
- مدت بیمه در رشته تمام خطر پیمانکاران:**
- آغاز پروژه
  - مدت پیمان (دوره اجرای پروژه)
  - تحویل موقت
  - دوره نگهداری پروژه
  - تحویل قطعی (دائم)
- سرمایه بیمه شده در بیمه نامه تمام خطر پیمانکاران:**

بخش ۱) خسارت های مادی، موارد تحت پوشش:

- مبلغ قرارداد (مبلغ پیمان)
- مصالح یا مواردی که توسط صاحبکار تهیه میشوند
- لوازم و تجهیزات سبک ساختمانی
- ماشین آلات سنگین ساختمانی
- تعدیل
- از بین بردن ضایعات
- اموال مجاور
- افزایش مبلغ پیمان در اثر ابلاغ کارهای اضافی
- کارهای اضافی (مورد نیاز پس از وقوع خسارت)
- متمم قرارداد

بخش ۲) مسئولیت در قبال اشخاص ثالث، اجزای تشکیل دهنده بخش دو:

- غرامت فوت، نقص عضو و صدمات جسمانی
- خسارات مالی

استثنائات در بیمه تمام خطر پیمانکاران:

- جنگ
- شورش و بلوا
- انفجار هسته ای
- جریمه های اعمال شده از طرف کارفرما برای پیمانکار به دلیل تأخیر غیرمجاز
- توقف عملیات اجرائی پروژه و تعطیلی آن
- عدم کسب سود مورد انتظار پیمانکار از اجرای پروژه
- عمد بیمه گذار و نمایندگان او
- فرسودگی طبیعی تجهیزات و زنگ زدگی آهن آلات مصرفی پروژه

- خسارت های ناشی از طراحی غلط توسط مشاور
- خسارت های ناشی از بکارگیری مواد اولیه فاسد یا معیوب

فرم پرسشنامه و پیشنهاد بیمه تمام خطر پیمانکاران (C.A.R)

۱- موضوع پروژه: _____	
۲- محل اجرای پروژه: _____	
کشور: _____ استان: _____ شهرستان: _____ شهر: _____ روستا: _____	۳- نام کارفرما: _____ تلفن: _____ آدرس: _____
۴- نام پیمانکار اصلی: _____ شماره ثبت: _____ آدرس: _____ تلفن: _____	
۵- نام مشاور: _____ تلفن: _____ آدرس: _____	
۶- لطفاً مختصری از مشخصات فنی - اجرائی پروژه در دست ساخت را تشریح فرمائید. _____ _____ _____	
۷- تاریخ صورتجلسه تحویل زمین بر طبق پیمان: _____ ماه _____ مدت عملیات اجرائی بر طبق پیمان: _____ ماه _____ مدت دوره نگهداری بر طبق پیمان: _____ ماه _____	تاریخ شروع کار: _____ / _____ / _____ تاریخ تحویل قطعی پروژه: _____ / _____ / _____
۸- نوع خاک محل اجرای پروژه: ☐ شن ☐ ماسه ☐ خاک رس ☐ خاک دستی	
۹- سطح آبهای زیر زمینی: _____ متر از سطح زمین پایین تر.	
۱۰- نام نزدیکترین رودخانه، دریاچه، دریا و غیره به محل پروژه: _____ فاصله تا محل پروژه: _____ متر دبی رودخانه: _____ متر مکعب بر ثانیه	
۱۱- شرایط جوی: _____ فصل بارندگی از ماه _____ تا ماه _____ حداکثر میزان بارندگی (میلیمتر) در ماه _____ امکان وقوع خطر طوفان: ☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد امکان وقوع خطر سیل: ☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد	
۱۲- آیا پوشش بیمه‌ای برای ساختمانها و تاسیسات موجود در محل کار یا مجاور آن متعلق یا در اختیار پیمانکار یا صاحبکار در مقابل زیان یا خسارت ناشی از عملیات موضوع قرارداد مورد نیاز می‌باشد؟ ☐ بلی ☐ خیر چنانچه جواب مثبت است شرح کامل ساختمانها و تاسیسات را بنویسید. _____ _____	
لطفاً حد غرامت را پیشنهاد نمائید: _____	
۱۳- درصد پیشرفت فیزیکی پروژه: _____ درصد با توجه به پیشرفت فیزیکی پروژه، شماره و تاریخ شروع و اکتفاء بیمه‌نامه قبلی به همراه نامه شرکت بیمه صادرکننده را یادداشت نمائید. _____	

شماره فرم: ۸۰-۱۱۳

فرم پرسشنامه و پیشنهاد بیمه تمام خطر پیمانکاران (C.A.R)

۱- موضوع پروژه:	
۲- محل اجرای پروژه:	
کشور:	استان:
شهر:	روستا:
۳- نام کارفرما:	تلفن:
آدرس:	
۴- نام پیمانکار اصلی:	
شماره ثبت:	تلفن:
آدرس:	
۵- نام مشاور:	
تلفن:	
آدرس:	
۶- لطفا مختصری از مشخصات فنی - اجرایی پروژه در دست ساخت را تشریح فرمائید.	
.....	
.....	
.....	
.....	
۷- تاریخ صورتجلسه تحویل زمین بر طبق پیمان:	تاریخ شروع کار: / /
مدت عملیات اجرایی بر طبق پیمان: ماه	تاریخ تحویل قطعی پروژه: / /
مدت دوره نگهداری بر طبق پیمان: ماه	
۸- نوع خاک محل اجرای پروژه:	
☐ سخته ☐ شن ☐ ماسه ☐ خاک رس ☐ خاک دستی	
انواع دیگر (نام ببرید):	
.....	
۹- سطح آبهای زیر زمینی: متر از سطح زمین پائین تر.	
۱۰- نام نزدیکترین رودخانه، دریاچه، دریا و غیره به محل پروژه: فاصله تا محل پروژه: متر	
دبی رودخانه: متر مکعب بر ثانیه	
۱۱- شرایط جوی:	
فصل بارندگی از ماه تا ماه	
حداکثر میزان بارندگی (میلیمتر) در ماه	
امکان وقوع خطر طوفان:	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐
امکان وقوع خطر سیل:	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐
۱۲- آیا پوشش بیمه‌ای برای ساختمانها و تاسیسات موجود در محل کار یا مجاور آن متعلق یا در اختیار پیمانکار یا صاحبکار در مقابل زیان یا خسارت ناشی از عملیات موضوع قرارداد مورد نیاز می‌باشد؟	
بله ☐ خیر ☐	
چنانچه جواب مثبت است شرح کامل ساختمانها و تاسیسات را بنویسید.	
.....	
.....	
لطفا حد غرامت را پیشنهاد نمایید.	
.....	
۱۳- درصد پیشرفت فیزیکی پروژه: درصد	
با توجه به پیشرفت فیزیکی پروژه، شماره و تاریخ شروع و انتضاء بیمه‌نامه قبلی به همراه نامه شرکت بیمه صادرکننده را یادداشت نمایید.	
.....	

شماره فرم: ۱۱۳۰۸

بیمه تمام خطر نصب (C.A.R)

- پوشش کامل بیمه گذار در مقابل زیان های مالی وارده به مورد بیمه در فرآیند نصب خطرات تحت پوشش:

- پوشش تمام خطرات طبیعی و غیر طبیعی و بطور کلی هر خطری که صراحتاً استثنا نشده باشد
  - تمام خطر
  - با خطرات ذکر شده

مدت بیمه در رشته تمام خطر نصب:

- آغاز پروژه
  - مدت پیمان (دوره اجرای پروژه)
- تست (آزمایش)
  - دوره آزمایش
- تحویل موقت
  - دوره نگهداری پروژه
- تحویل قطعی (دائم)

سرمایه بیمه شده در بیمه نامه تمام خطر نصب:

همانند رشته تمام خطر پیمانکاران:

بخش ۱) خسارت های مادی

بخش ۲) مسئولیت مدنی بیمه گذار در قبال اشخاص ثالث

پوشش اضافی حمل؛ جایگزین خرید بیمه نامه باربری:

- ✓ حمل زمینی تحت پوشش می باشد.
- × حمل دریایی تحت پوشش نمی باشد.
- × حمل هوایی تحت پوشش نمی باشد.

استثنائات در بیمه تمام خطر نصب:

- جنگ
- شورش و بلوا

- انفجار هسته ای
- جریمه های اعمال شده از طرف کارفرما برای پیمانکار به دلیل تأخیر غیرمجاز
- توقف عملیات اجرائی پروژه و تعطیلی آن
- عدم کسب سود مورد انتظار پیمانکار از اجرای پروژه
- عمد بیمه گذار و نمایندگان او
- فرسودگی طبیعی تجهیزات و زنگ زدگی آهن آلات مصرفی پروژه
- خسارت های ناشی از طراحی غلط توسط مشاور
- خسارت های ناشی از بکارگیری مواد اولیه فاسد یا معیوب

فرم پرسشنامه و پیشنهاد بیمه تمام خطر نصب (E.A.R)

۱. موضوع پروژه:	_____
۲. محل اجرای پروژه:	_____
کشور: _____ استان: _____ شهرستان: _____ شهر: _____ روستا: _____	
۳. نام کارفرما	_____
آدرس _____ تلفن: _____	
۴. نام پیمانکار یا پیمانکاران اصلی:	_____
شماره ثبت: _____ کد ملی: _____ تلفن: _____	
آدرس _____	
۵. نام سازندگان تجهیزات اصلی پروژه (بر اساس لیست پیوست)	_____
۶. مهندس ناظر بر نصب از طرف کارفرما	_____
آدرس _____ تلفن: _____	
۷. مهندس مشاور:	_____
آدرس _____ تلفن: _____	
۸. لطفا مختصری از مشخصات فنی - اجرائی پروژه در دست نصب را تشریح فرمائید.	_____ _____ _____
۹. تاریخ صورتجلسه تحویل زمین بر طبق پیمان: _____	
مدت عملیات اجرایی بر طبق پیمان: _____ ماه	
مدت دوره نگهداری بر طبق پیمان: _____ ماه	
تاریخ تحویل قطعی پروژه: _____ / _____ / _____	
تاریخ شروع کار: _____ / _____ / _____	
۱۰. نوع خاک محل اجرای پروژه:	_____
صخره ☐ شن ☐ ماسه ☐ خاک رس ☐ خاک دستی ☐ انواع دیگر ☐ (نام ببرید)	
۱۱. سطح آبهای زیر زمینی:	_____ متر از سطح زمین پائین تر.
۱۲. نام نزدیکترین رودخانه، دریاچه، دریا و غیره به محل پروژه:	_____ فاصله تا محل پروژه: _____ متر
دبی رودخانه: _____ متر مکعب بر ثانیه	
۱۳. شرایط جوی:	_____ تا ماه _____
فصل بارندگی از ماه _____	
حداکثر میزان بارندگی (میلیمتر) در ماه _____	
امکان وقوع خطر طوفان:	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐
امکان وقوع خطر سیل:	کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐
۱۴. آیا پوشش بیمه ای برای ساختمانها و تاسیسات موجود در محل کار یا مجاور آن متعلق یا در اختیار پیمانکار یا صاحبکار در مقابل زیان یا خسارت ناشی از عملیات موضوع قرارداد مورد نیاز می باشد؟ ☐ بلی ☐ خیر ☐	
چنانچه جواب مثبت است شرح کامل ساختمانها و تاسیسات را بنویسید.	_____ _____ _____
لطفا حد غرامت را پیشنهاد نمائید.	_____
۱۵. درصد پیشرفت فیزیکی پروژه: _____ درصد.	
با توجه به پیشرفت فیزیکی پروژه، شماره و تاریخ شروع و اتمام بیمه نامه قبلی به همراه نامه شرکت بیمه صادر کننده را یادداشت نمائید.	_____

شماره فرم: ۰۷/۲۱۰

فرم پرسشنامه و پیشنهاد بیمه تمام خطر نصب (E.A.R)

۱۶. خواهشمند است مواردی را که مایل هستید در این بیمه نامه تحت پوشش قرار گیرند، با ذکر مبالغ آن، در جدول زیر مشخص فرمائید. بخش یک (خسارات وارده به پروژه)

مورد مورد نیاز	مبلغ (ریال / یورو / دلار)
۱- مبلغ پیمان	
ب- مصالح یا اقلام تهیه شده توسط کارفرما	
ب- لوازم و تجهیزات ساختمانی از قبیل داربست، قالبها و غیره، متعلق به پیمانکار (لیست تجهیزات به همراه ارزش آنها ضمیمه شود)	
ت- ماشین آلات سنگین ساختمانی، راهسازی متعلق یا در اختیار پیمانکار (لیست تفکیکی ماشین آلات به تفکیک نام، مدل و ارزش، ضمیمه شود)	
ث- تعدیل و ما به التفاوت مصالح	
ج- هزینه آواربرداری یا برداشت ضایعات، در صورت وقوع خسارت	
ج- ساختمان یا سازه‌های ساخته شده یا نصب شده موجود، که مالکیت آنها در اختیار کارفرما است. (موضوع بند ۱۲ پرسشنامه)	
ح- افزایش مبلغ پیمان در اثر ابلاغ کارهای اضافی (تا ۲۵٪)	
خ- موارد پیش بینی نشده در پیمان (با تأیید دستگاه نظارتی کارفرما)	
د- متعمم قرارداد	

۱۷. با توجه به مبلغ پیمان، غرامت مورد درخواست در رابطه با هر یک از خطرات ذیل را بنویسید.

حد غرامت (ریال)	زلزله، زلزله دریائی
	سپیل، طغیان آب و آب گرفتگی
	طوفان و گردباد
	ریزش، رانش

۱۸. در صورت درخواست بیمه مسئولیت در قبال اشخاص ثالث، جدول زیر را تکمیل نمائید:

بخش دو (مسئولیت مدنی در مقابل اشخاص ثالث)

نوع غرامت	تا مبلغ (ریال)
حداکثر غرامت جانی ناشی از فوت، نقص عضو برای هر نفر در هر حادثه	
حداکثر غرامت جانی ناشی از فوت، نقص عضو در طول مدت اعتبار بیمهنامه	
حداکثر خسارت مالی وارده در هر حادثه	
حداکثر خسارت مالی وارده در طول مدت اعتبار بیمهنامه	
حداکثر هزینه پزشکی برای هر نفر در هر حادثه	
حداکثر هزینه پزشکی در طول مدت اعتبار بیمهنامه	

شماره فرم: ۱۱۳۳۰-۱

بدینوسیله تأیید و گواهی می نماید که پاسخ‌های ارائه شده در این پرسشنامه کاملاً منطبق با واقعیت و حقیقت اظهار شده است. لذا در صورت وقوع خسارت احتمالی ناشی از عدم رعایت و انجام موارد ذکر شده در مندرجات این پرسشنامه، بیمه گر هیچگونه تعهدی در قبال جبران خسارات وارده به عهده نخواهد داشت.

این پرسشنامه به همراه مدارک بالا، اساس صدور بیمهنامه و جزء لاینفک آن میباشد. بیمه گر متعهد است کلیه اطلاعات فوق را محرمانه تلقی نماید.

مهر و امضاء بیمه‌گذار

تاریخ: _____/_____/_____

کلوز ها در بیمه های مهندسی:

- تحت پوشش قرار دادن استثنائات مندرج در بیمه نامه
- مانند کلوز ۰۰۱
- بهبود شرایط کنترل ریسک از طریق افزایش دامنه فعالیت زمانی و مکانی بیمه گذار
- مانند کلوز ۰۰۶
- افزایش قابلیت کنترل خسارت احتمالی از طریق محدود نمودن موارد تشدید خطر از سوی بیمه گذار
- مانند کلوز ۱۰۹

دسته بندی کلوز ها در بیمه های مهندسی:

آغاز کلوز با کد صفر	مربوط به	کلوز های مشترک
آغاز کلوز با کد ۱۰۰	مربوط به	کلوز های رشته بیمه تمام خطر پیمانکاران
آغاز کلوز با کد ۲۰۰	مربوط به	کلوز های رشته بیمه تمام خطر نصب

بیمه نامه ماشین آلات و تجهیزات پیمان کاری (C.P.M):

ماشین آلات:

- ثابت
- متحرک:
- دارای پلاک انتظامی
- فاقد پلاک انتظامی

بیمه نامه ماشین آلات و تجهیزات پیمان کاری (C.P.M):

خطرات تحت پوشش:

✓ صدور به صورت « با خطرات ذکر شده - Named Perils »

* سقوط از بلندی	* سیل و روان آبهای سطحی	* زلزله	* طوفان
* واژگونی	* سرقت کلی	* ریزش	* رانش
* سرقت درجا			

✓ در برخی موارد به صورت «تمام خطر» نیز صادر میگردد

استثنائات:

- ✓ شکست الکتریکی و مکانیکی ماشین آلات
- ✓ خسارت وارده به قطعات مصرفی مانند: تسمه ها، لاستیک ها، باتری و ...
- ✓ ماشین آلات دارای پلاک انتظامی
- ✓ کشتی و ماشین آلات مورد استفاده در آب
- ✓ خسارت وارده به ماشین آلات موضوع بیمه در حین حمل زمینی آنها
- ✓ جنگ
- ✓ شورش و بلوا
- ✓ برخورد با مین
- ✓ حمله هسته ای

نحوه جبران خسارت:

خسارت کلی:

هزینه تعمیرات بیش از ۷۰٪ ارزش مورد بیمه

خسارت جزئی:

هزینه تعمیرات کمتر از ۷۰٪ ارزش مورد بیمه

نکاتی در بیمه ماشین آلات و تجهیزات:

- ◇ اخذ لیست ماشین آلات موضوع بیمه به تفکیک نوع، مدل، سال ساخت و ارزش اظهار شده توسط بیمه گذار و درج آنها در بیمه نامه.
- ◇ فرانشیز اعلام شده به دو بخش خسارات جزئی و خسارات کلی تقسیم می‌گردد.
- ◇ نرخ حق بیمه به صورت سالانه ارائه می شود که در صورت درخواست بیمه گذار برای مدتی کمتر از یکسال "نرخ پایه" براساس "تعرفه کوتاه مدت" تعدیل شده و برای مدتی بیش از یکسال، نرخ به صورت "روزشمار" محاسبه می‌گردد.
- ◇ با پرداخت خسارت کلی در اثر حادثه تحت پوشش، اعتبار بیمه نامه به پایان می‌رسد.

بیمه شکست ماشین آلات:

- این بیمه نامه پوشش های لازم را برای خسارات فیزیکی، ناگهانی و غیر قابل پیش بینی ناشی از شکست ماشین آلات و ابزارهای مکانیکی و الکترونیکی را جبران می نماید
- در این بیمه نامه، تمام خطرهایی که بطور مشخص استثنا نشده اند را تحت پوشش قرار میدهد.

چرا نیازمند خرید بیمه شکست ماشین آلات هستیم؟

- ✓ فقدان پوشش های بیمه ایی مناسب برای جبران خسارت وارده
- ✓ بسیاری از خسارتهای وارده به دلیل عامل انسانی و ناشی از عملیات بهره برداری ایجاد می شود
- ✓ پرهزینه بودن خسارتهای وارده و بروز مشکلات مالی عدیده برای بیمه گذار

بیمه شکست ماشین آلات:

خطرات تحت پوشش:

- افتادن شی خارجی به درون ماشین
  - اشتباه در سیستم روغن و روغن کاری
  - عوامل طبیعی: سرما، طوفان، ...
  - جرقه های الکتریکی و نوسانات برق
  - تقصیر و خطای کارگران
  - انفجار فیزیکی و یا گاز در دیگ های بخار
- پوشش خسارات وارده به درون ماشین آلات (جسم ظاهری ماشین آلات)
- شکست الکتریکی و مکانیکی ماشین آلات
  - شکست ابزارهای الکتریکی و مکانیکی

صدور تنها "با خطرات ذکر شده"

استثنائات بیمه شکست ماشین آلات:

- » خطراتی که تحت پوشش سایر بیمه نامه می باشند
- » خساراتی که قبل از صدور بیمه نامه وجود داشته است

- » جنگ، قوه قهریه و سایر خطرات مشابه
- » خسارات عمدی و غیر عمدی ناشی از تقصیر کارفرما
- » استهلاک و خوردگی و هرگونه خسارت تبعی ناشی از این عوامل
- » مسئولیت قانونی تولید کننده
- » آتش سوزی
- » جنگ، شورش، آشوب و بلوا

پنجشنبه کد ۱۱۳۴۲

بیمه مهندسی

تهیه کننده: سرکار خانم هانیه علیپور

پیشگفتار: بیمه مهندسی تضمین کننده سرمایه در بخش خصوصی و عمومی بوده و رونق چرخه اقتصادی می باشد. این بیمه کلیه افراد ذی نفع در طرح‌های زیر بنایی، عمرانی و صنعتی اعم از صاحبکار، پیمانکار "اصلی و فرعی"، مهندسیین مشاور، را در صورت بروز حوادث تحت پوشش قرار داده و خسارات مادی مورد بیمه و غرامت ناشی از مسئولیت مدنی دست‌اندرکاران اجرایی در قبال اشخاص ثالث را جبران می‌نماید.

تاریخچه بیمه مهندسی: بیمه های مهندسی یک نوع فعالیت بیمه در رشته بیمه های بازرگانی است که اولین بار در انگلستان شروع شد. حدود اواسط قرن نوزدهم استفاده از دیگهای بخار در بخش صنعت در انگلستان باعث بروز انفجارهایی گردید که صدمات و خسارتهای جانی و مالی شدیدی را به اشخاص وارد آورد. تعدادی از استفاده کنندگان از دیگهای بخار در سال ۱۸۵۴ میلادی در شهر منچستر انگلستان گرد هم آمدند و راههای پیشگیری از انفجار و کاهش اثرات زیانبار اقتصادی آن را بررسی کردند تا نهایتاً منجر به تاسیس اولین شرکت بیمه مهندسی به نام شرکت مصرف کنندگان دیگهای بخار منچستر در سال ۱۸۵۴ م گردید. در سایر کشورها مانند آلمان و سوئیس بیمه های مهندسی با بیمه شکست ماشین آلات در سال ۱۹۰۰ م شروع شد.

بیمه های مهندسی با رشته های جدید بیمه ای بعداً تکامل پیدا کرد و اختراعات و توسعه تکنولوژی و صنعت گام به گام وضعیت بیمه های مهندسی را بهبود بخشید.

بیمه مهندسی در ایران: در ایران از اوایل دهه ۱۳۴۰ با همکاری شرکتهای مختلف از جمله مهمترین و موثرترین آنها شرکت بیمه اتکایی « مونیخ ری » Munich Re که یکی از معتبرترین شرکتهای بیمه اتکایی در دنیا محسوب می شود

شروع شد. بطوریکه بیمه نامه هایی که هم اکنون در ایران معمول و رایج است و از طرف شرکتهای بیمه مختلف ارائه می گردد ترجمه شده بیمه نامه های این شرکت می باشد.

واژه های مهم در بیمه های مهندسی:

۱- صاحب کار: ذینفع حقیقی از اجرای تعهدات بوده و پروژه به وی تعلق دارد و اموری همچون برنامه ریزی و انتخاب مشاورین و ناظرین بر عهده وی می باشد.

۲- پیمانکار اصلی: مسئول انجام کل پروژه است و از طریق مناقصه به کار گذاشته می شود.

۳- پیمانکار جزء: قراردادهای فرعی جهت انجام کارهای خاص را بر عهده می گیرد.

۴- مهندسین مشاور: نماینده کارفرما در کارگاه بوده و در بعضی مواقع اجرای کار را نظارت دارد.

۵- مهندسین ناظر: نماینده مقیم مهندسین مشاور در کارگاه.

چرا بیمه مهندسی؟

طرح های ساختمانی، صنعتی و عمرانی، در دوره عملیات اجرایی و همچنین در زمان بهره برداری، به طور معمول در معرض خطراتی پیش بینی نشده و پر خسارت قرار دارند. و این احتمال نیز وجود دارد که پیمانکار و عوامل بیمه گذار در نتیجه سهل انگاری یا خطاهای انسانی باعث زیانهای نیز به اشخاص ثالث گردند که قانوناً مسئول شناخته شوند.

بیمه های مهندسی از جمله رشته های مهم و نوین در بازار جهانی بیمه محسوب می شوند که با توجه به کاربردهای گوناگون آن، از تنوع زیادی برخوردار هستند.

تقسیم بندی بیمه های مهندسی:

- بیمه های مهندسی پیمانکاران:

بیمه های مهندسی تمام خطر پیمانکاران

- بیمه های مهندسی سازه ها:

بیمه مهندسی عیوب اساسی و پنهان ساختمان (تضمین کیفیت ساختمان)

بیمه ریسک های تکمیل شده ساختمانی (Civil Engineering Completed Risks)

- بیمه های مهندسی کالا، ماشین آلات و تجهیزات:

بیمه های مهندسی تمام خطر نصب

بیمه های مهندسی شکست ماشین آلات

بیمه های مهندسی فساد کالا در سرد خانه

بیمه های مهندسی تجهیزات الکترونیکی
بیمه های مهندسی عدم النفع ناشی از شکست ماشین آلات

بیمه های مهندسی پیمانکاران: این بیمه خسارت های فیزیکی، غیرقابل پیش بینی و ناشی از حادثه را در حین اجرای پروژه های عمرانی و زیر بنایی و عملیات ساختمانی انواع سازه از قبیل ساختمان های مسکونی، اداری، برج ها، کارخانجات، سیلو ها، راه ها، راه آهن، فرودگاه، سدها، پروژه های آبیاری و زه کشی، تونل ها، پل ها، لوله کشی فاضلاب، مخازن آب، موج شکن ها و مانند آن را تحت پوشش قرار می دهد.

رشته بیمه مهندسی پیمانکاران مشتمل بر ۱ زیر رشته می باشد که عبارتند از:

بیمه تمام خطر پیمانکاران (Contractors All Risks): این بیمه کلیه خسارات و زیانهای وارده به اموال بیمه شده را به هر علت بجز مواردی که مشخصاً در بیمه نامه مستثنی شده جبران مینماید.

چند نکته در بیمه های (تمام خطر پیمانکاران) CAR:

۱) در صورتیکه پیمانکار بخواهد بخشی از مبلغ یا بخشی از مدت پیمان را بیمه کند باید نامه تأیید و تعیین کارفرما را داشته باشد.

۲) در صورت درخواست پیمانکار و با تأیید کارفرما در مواقع مشخص نبودن زمان شروع پروژه، دوره پیش انبارداری یا تجهیز کارگاه را میتوان به تنهایی بیمه نمود.

۳) در صورت درخواست پیمانکار و با گرفتن حق بیمه اضافی میتوان پوشش بیمه ای دوره نگهداری را نیز تمام خطر نمود.

بیمه های مهندسی سازه ها: این بیمه خسارت های وارد به انواع سازه های احداث شده را در زمان بهره برداری از قبیل ساختمان ها، برج ها، جاده ها، راه آهن، فرودگاه، کانال های آبیاری، پل ها، تونل ها، سدها، موج شکن و اسکله، خطوط لوله آب، نفت، گاز، فاضلاب و نیز انبارها و معادن تحت پوشش قرار می دهد.

رشته بیمه مهندسی سازه ها مشتمل بر ۲ زیر رشته می باشد که عبارتند از:

▪ بیمه مهندسی عیوب اساسی و پنهان ساختمان (تضمین کیفیت ساختمان)

▪ بیمه ریسک های تکمیل شده ساختمانی (Civil Engineering Completed Risks)

بیمه مهندسی عیوب اساسی و پنهان ساختمان (تضمین کیفیت ساختمان): این بیمه نامه هرگونه خسارت وارد به سازه های اصلی و جانبی ساختمان ناشی از طراحی غلط (خلاف استانداردها، قوانین و مقررات، انجام محاسبات

نادرست و ...)، مواد یا مصالح معیوب و اجرای نادرست کار (اجرای ضعیف یا نادرست توسط پیمانکار یا مجری در بخشهای استراکچرال، مکانیکال یا الکتریکال) باشد در بر می گیرد.

بیمه ریسک های تکمیل شده ساختمانی: خسارتهای وارد به انواع سازه های احداث شده در زمان بهره برداری از قبیل ساختمانهای مسکونی، اداری، تجاری، برج ها، جاده ها، راه آهن، فرودگاه، کانالهای آبیاری، پلها، تونل ها، سدها، موج شکن و اسکله، خطوط لوله آب، نفت، گاز، فاضلاب و نیز انبارها و معادن را تحت پوشش قرار می دهد. بیمه ریسک های تکمیل شده از نوع بیمه با خطرات معین بوده و خسارت هایی که در متن بیمه نامه ذکر گردیده است را تحت پوشش قرار می دهد.

بیمه های مهندسی کالا، ماشین آلات و تجهیزات: این بیمه خسارت های فیزیکی، غیرقابل پیش بینی و ناشی از حادثه را که در حین اجرای عملیات نصب و یا مونتاژ انواع ماشین آلات و تجهیزات و نیز نصب هر گونه سازه با اسکلت فلزی در کارگاه های کوچک و بزرگ صنعتی، صنایع خودرو سازی، شیمیایی، فولاد، غذایی، چوب و کاغذ، چرم، کاشی سازی، صنایع وابسته به کشاورزی و همچنین سیستم های مخابراتی، ابزارهای دقیق آزمایشگاهی، نیروگاه ها، پروژه های انتقال آب، گاز و خطوط انتقال نیرو را تحت پوشش قرار می دهد.

رشته بیمه مهندسی کالا، ماشین آلات و تجهیزات مشتمل بر ۶ زیررشته می باشد که عبارتند از:

بیمه تمام خطر نصب (Erection All Risks)

بیمه شکست ماشین آلات (Machinery Breakdown)

بیمه ماشین آلات و تجهیزات پیمانکاران (Contractors' Plant & Machinery)

بیمه فساد کالا در سردخانه (Deterioration Of Stock in Cold Storage)

بیمه تجهیزات الکترونیک (Electronic Equipment)

بیمه عدم النفع ناشی از شکست ماشین آلات (Machinery Loss of Profits)

بیمه تمام خطر نصب: بیمه ای است که پروژه های در حال احداث تاسیساتی و سازه ای که ارزش اقلام مورد نصب در آنها از ارزش مصالح بیشتر می باشد را تحت پوشش بیمه قرار می دهد.

خطرات تحت پوشش: بدلیل ماهیت بیمه نامه تمام خطر نصب علاوه بر پوششهای بیمه نامه تمام خطر پیمانکاری خسارتهای ناشی از خطرهای: آتش سوزی، انفجار، صاعقه، سقوط اجسام، اتصال کوتاه، جرقه زدن، ولتاژ بیش از حد، فشار یا خلاء بیش از حد، از هم گسیختن در اثر نیروی گریز از مرکز تحت پوشش بیمه قرار دارد.

بیمه شکست ماشین آلات: این بیمه ماشین آلات و تاسیساتی را که نصب شده و در حال بهره برداری می باشند، تحت پوشش قرار می دهد. کارگاهها و کارخانجات در حال کار از جمله مواردی هستند که در بیمه شکست ماشین آلات بیمه

میشوند. بیمه شکست ماشین آلات خسارت های فیزیکی غیرقابل پیش بینی و ناگهانی وارد به انواع ماشین آلات در حال بهره برداری را جبران میکند.

خطرات تحت پوشش بیمه شکست ماشین آلات :

- اشتباه در طراحی (محاسبات ، نقشه ها ، ترسیمات ، مشخصات فنی)

- کمبود آب در بویلر ها ، انفجار فیزیکی

- طوفان و یخبندان ، یخ شناور .

- خطاهایی که در هنگام ساخت یا نصب ماشین آلات صورت می پذیرد ، معایب موجود در ریخته گری و مواد اولیه

بیمه ماشین آلات و تجهیزات پیمانکاران:

تعریف : بیمه ای که تجهیزات و ماشین آلات پیمانکاران (معمولاً متحرک و سنگین) از قبیل لودر، بولدوزر، گریدر، جرثقیل، سنگ شکن، کارخانه تولید بتن، لیفتراک و مانند آن که ابزار کار پیمانکاران جهت اجرای کار پروژه ها میباشد را تحت پوشش قرار میدهد. درواقع این بیمه هرگونه زیان یا خسارتی را که به هرعلت جز موارد مستثنی شده درحین کار در زمان احداث یا بهره برداری، درمواقع تعطیل کار و یا زمان نگهداری به ماشین آلات وارد آید، جبران مینماید.

پوشش های بیمه:

۱- غفلت، سهل انگاری، خطای غیر عمد

۲- مواد یا ریخته گری معیوب

۳- اجرای نادرست کار

۴- سرقت

۵- سقوط، تصادم، واژگونی

۶- سایر حوادث به جز آنچه صراحتاً در بیمه نامه مستثنی شده است.

استثنائات این بیمه: خسارت بعلت از کارافتادگی وسایل برقی یا مکانیکی، انجماد خنک کننده یا سیالات دیگر، نقص یا قطع در سیستم روغنکاری یا خنک کاری، خسارت وارد به قطعات قابل تعویض مانند تسمه پروانه ها، غوطه ور شدن کلی یا جزئی در آبهای جزر و مددار، فرسودگی، خوردگی، زنگ زدگی و ...

بیمه فساد کالا در سرد خانه: این بیمه نامه خسارتهای وارد به کلیه کالاهای قابل نگهداری در سرد خانه ها از قبیل مواد پروتئینی، میوه جات و سبزیجات، فرآورده های لبنی و نیز مواد شیمیائی و داروئی را تحت پوشش قرار می دهد. بیمه فساد کالا در سرد خانه خطراتی را که سبب اختلال در سیستم تبرید یا سرمایش محفظه های سرد خانه میشود تحت پوشش قرار می دهد.

مدت بیمه: حداکثر یکسال میباشد که میتواند بنا به درخواست بیمه گزار تمدید گردد.

بیمه تجهیزات الکترونیک: این بیمه خسارتهای وارد به انواع تجهیزات الکترونیکی مورد استفاده در کارگاههای صنعتی، صنایع، لوازم تحقیقاتی و آزمایشگاهی، لوازم اداری، سیستمهای هشداردهنده، تجهیزات اندازه گیری، دستگاههای کنترل و عیب یاب، تجهیزات مربوط به سینما و فیلمبرداری، دستگاههای تست مواد و نمونه برداری، تجهیزات رادیو تلویزیونی و مخابراتی، سیستمهای رایانه ای، تجهیزات پزشکی و مانند آن را تحت پوشش قرار می دهد.

پوشش های بیمه ای:

- ۱ - سیل - آب گرفتگی - امواج دریا
- ۲ - صاعقه - انفجار - آتش سوزی
- ۳ - رانش زمین - نشست زمین - لغزش زمین - ریزش کوه یا صخره - سقوط - واژگونی

بیمه عدم النفع ناشی از شکست ماشین آلات: این بیمه مکمل بیمه شکست ماشین آلات می باشد و چنانچه در اثر خطرات ناگهانی وارد به ماشین آلات، وقفه ای در تولید کارخانه بوجود آید، زیان ناشی از عدم تولید که شامل هزینه های جاری، حقوق و دستمزد کارکنان در طول دوره تعطیلی و سود از دست رفته می باشد را بیمه می نماید. زیان ناشی از عدم تولید به مراتب بیشتر از خسارتهای فیزیکی وارد به ماشین آلات می باشد.

مدت بیمه: حداکثر یکسال میباشد که میتواند بنا به درخواست بیمه گذار و موافقت بیمه گر تمدید گردد.

خسارت های تحت پوشش:

هزینه های جاری (حقوق و دستمزد، کار مزد، کاهش ارزش پول، پرداخت به تأمین اجتماعی، سایر هزینه های جاری و مخارج مستقل از خسارت اموال)

سود خالص (ویژه) واحد تولیدی (تفاضل سود ناخالص از هزینه های جاری)

هزینه های اضافی که بعلت وقفه در کار متوجه بیمه گذار میگردد.

مدت در بیمه های مهندسی (Period): در بیمه های مهندسی برای پروژه های درحال احداث مدت بیمه نامه برخلاف سایر بیمه ها یکساله نبوده و بستگی بمدت قرارداد و جدول زمانبندی کار دارد، ضمناً از آنجائیکه در قرارداد پروژه های درحال احداث مدتی نیز بابت دوره تضمین یا نگهداری که همان تحویل موقت پروژه به کارفرما میباشد در نظر گرفته میشود، دوره مذکور نیز بمدت زمان بیمه نامه افزوده میگردد ولی پوشش بیمه ای در این مدت تمام خطر نمیباشد. در بیمه های مهندسی برای دوره بهره برداری مدت بیمه نامه حداکثر یکسال میباشد که میتواند بسته به تقاضای بیمه گذار تمدید گردد.

خسارت در بیمه های مهندسی:

نکات مهم در مورد خسارت در بیمه های مهندسی:

- ۱- حداکثر مهلت اعلام خسارت ۱۴ روز می باشد.
- ۲- حق بیمه تعیین کننده پرداخت خسارت می باشد.
- ۳- بیمه گزار موظف است نکات ایمنی را رعایت نماید.

...و

بدیهی است پس از کنترل مستندات بیمه نامه و بررسی مدارک درخواستی از بیمه گزار در صورت جلسه خسارت کارشناس خسارت بیمه گر با تهیه گزارش کارشناسی خسارت میزان خسارت قابل پرداخت را از طریق بیمه گر به بیمه گزار اطلاع می دهند.

ریسک در بیمه های مهندسی: نکات زیر می تواند بمنظور ارزیابی ریسک و تعیین حق بیمه در این رشته بیمه ای مورد توجه قرار گیرد:

- ۱- مدت زمان اجرای پروژه.
- ۲- تجربه پیمانکار.
- ۳- نقشه ابعاد محل اجرای پروژه و ساختمان های اطراف آن.
- ۴- روش های فنی اجرای کار
- ۵- اقدامات ایمنی در برابر سرقت

مراحل مختلف صدور بیمه نامه مهندسی: تقاضای بیمه گذار که ممکن است بطور مستقیم مراجعه به شرکت بیمه و یا غیر مستقیم از طریق نمایندگان و کارگزاران انجام گیرد. معمولاً شرکتهای بیمه پرسشنامه های مخصوصی را در اختیار بیمه گذاران قرار می دهند و اطلاعات اولیه از بیمه گذار اخذ می شود.

به همراه پرشش نامه مذکور مدارک زیر نیز از بیمه گذار خواسته می شود.

رونوشت پیمان نقشه کلی کار پروژه جدول زمان بندی ریز ارقام نصب هزینه تفکیکی دستمزد اجرای پروژه و... مطالعه ، ارزیابی و بازدید از مورد بیمه که این امر از طریق کارشناسان مجرب و متخصص با مطالعه مدارک مذکور انجام می پذیرد.

اعلام نرخ و شرایط که پس از بررسی گزارش کارشناس و تجزیه و تحلیل مدارک پیوست و با در نظر گرفتن آمار و ارقام خسارتهای مشابه و احیانا مذاکره با بیمه گران اتکائی نرخ و شرایط به بیمه گذار اعلام می شود. صدور بیمه نامه پس از قبول نرخ و شرایط از طرف بیمه گذار و اعلام آن به بیمه گر با توجه به محتوای پرسشنامه و سایر

جهات: تمدید در صورتیکه به دلایل مختلف پروژه در زمان معین شده خاتمه نیابد ، با توافق بیمه گر ، بیمه نامه تمدید می شود.

چهارشنبه کد ۱۱۳۳۹

سینار بیمه های مسئولیت

گردآورنده: جناب آقای علی سلامی

تاریخچه:

در سال ۱۳۱۰ با تصویب قانون ثبت شرکت ها در ایران شرکتهای بیمه ای انگلیسی، آلمانی، اتریشی، سوئیسی و امثال آن در ایران اقدام به ایجاد شعبه و نمایندگی کرده و به فعالیت بیمه ای پرداختند. در سال ۱۳۱۴ "شرکت سهامی بیمه ایران" با سرمایه صد درصد دولتی تأسیس شد. دو سال بعد از تأسیس شرکت سهامی بیمه ایران یعنی در سال ۱۳۱۶ قانون بیمه در ۳۶ ماده تدوین و به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

بیمه های زندگی

- جست و جوی غریزی انسان برای تامین نیازها
- ارائه طرح های متفاوت و ابتکاری متناسب با نیازهای انسان توسط شرکت های بیمه
- حفظ شیرازه زندگی خانواده ها در زمان حوادث ناگوار
- همراه با ارتقا و پیچیدگی بیشتر زندگی انسان امروز، بیمه ها نیز از زوایای مختلف و با شتاب توسعه یافته اند.
- زیان هایی که ممکن است به طور ناخواسته در جریان فعالیت و زندگی عادی هر فردی به دیگران وارد آید و در قبال آن ها مسؤول واقع شود با بیمه مسؤولیت تحت پوشش قرار می گیرند.

بیمه چیست؟

- بیمه ، اشخاصی را که متحمل لطمه ، زیان یا حادثه ناخواسته ای شده اند را قادر می سازد که پیامدهای این وقایع ناگوار را جبران کنند .

- امروز، تصور این که فعالیت های انسان بدون وجود بیمه شکل پذیرد مشکل است .

انواع زیان

- زیان معنوی (قابل جبران نیست)
- زیان مالی

- هزینه پزشکی
- زیان بدنی
- دیه
- ارش

مسئولیت

یعنی تعهد در قبال دیگران ، منظور از دیگران هر شخص به غیر از خود فرد میباشد.

مسئولیت در دو گونه ایجاد میشود:

- مسئولیت قراردادی (ضمان عقدی)
- مسئولیت غیر قراردادی (ضمان قهری)

انواع مسئولیت

- مسئولیت اخلاقی
- مسئولیت قانونی
- مسئولیت مدنی
- مسئولیت کیفری

تعریف بیمه مسئولیت

هر گاه افراد اعم از حقیقی و حقوقی بر اثر فعل یا ترک فعل شان موجب ورود زیان به دیگری شوند و براساس قانون مسئولیت مدنی ایران مسئولیت آنها محرز گردد، شرکت بیمه گر مطابق با تعهدات مندرج در بیمه نامه و ضماائم آن زیان وارده به زیان دیده را جبران میکند.

سه نظریه مسئولیت:

- نظریه ضرر- هر کسی که موجب ضرر و زیان شود باید مسئولیت ضرر و زیان خود را بپذیرد.
- نظریه حق- همه آحاد جامعه حق دارند سالم زندگی کنند و اگر کسی موجب سلب آن گردد مسئول است.
- نظریه خطر- هر کسی که با فعل و ترک فعلی موجب خطر شود و آسیب به دیگری شود مسئول است.

انواع بیمه های مسئولیت:

۱- بیمه نامه مسئولیت کارفرما در قبال کارکنان

کارکنان در حین انجام کار در معرض خطر یا خطراتی قرار میگیرند که اجتناب ناپذیر است .

بر اساس ماده ۹۱ قانون کار، در صورت وقوع حادثه ای که منجر به جراحت، نقص عضو و یا فوت کارکنان شود، در بسیاری از موارد کارفرما مقصر شناخته شده و ناچار به جبران خسارت وارده و در صورت فوت پرداخت دیه خواهد بود.

بیمه نامه مسئولیت کارفرما در قبال کارکنان به عنوان جانشین از طرف کارفرما جبران هزینه های پزشکی، غرامت، فوت و نقص عضو و مطالبات سازمان تامین اجتماعی از کارفرما را بر عهده میگیرد.

۱) بیمه مسئولیت کار فرمایان واحدهای خدماتی، تولیدی و صنعتی در قبال کارکنان

۲) بیمه مسئولیت کار فرمایان و پیمانکاران پروژه های عمرانی در قبال کارکنان

۳) بیمه مسئولیت سازندگان ساختمان در قبال کارکنان

یکی از مزایای این بیمه نامه:

به صورت بی نام هم صادر میشود و نیز بیمه گذار می تواند با پرداخت مبلغی، پرداخت دیه بدون نیاز به رای دادگاه را درخواست نماید.

۲- بیمه نامه مسئولیت حرفه ای

هر فرد به تبع شغل و حرفه خود ممکن است خسارات جانی و مالی به افراد مرتبط با حرفه خود وارد نماید. بیمه های مسئولیت حرفه ای ضامنی برای جبران خسارات ناشی از شغل و حرفه افراد می باشد.

۱. بیمه مسئولیت حرفه ای مهندسين طراح محاسب و ناظر ساختمان

در این بیمه نامه خسارت جانی و مالی به کارگران و اشخاص ثالث ناشی از مسئولیت حرفه ای مهندسين طراح، محاسب و ناظر در رشته عمران، تاسیسات و گاز که دارای پروانه اشتغال از وزارت مسکن و شهر سازی باشند، در حیطه فعالیت ساختمان سازی جبران می گردد.

۲. بیمه مسئولیت مدیران مجموعه های ورزشی در قبال مراجعه کنندگان

این بیمه نامه خسارت جانی وارد به مراجعه کنندگان در محدوده مجموعه ورزشی ناشی از مسئولیت بیمه گذار را جبران می نماید. خسارت وارده به تماشاگران نیز میتواند تحت پوشش این بیمه نامه قرار گیرد.

۳. بیمه مسئولیت حرفه ای بیمارستان ها، کلینیک ها و درمانگاه ها

این بیمه نامه غرامت فوت و نقص عضو وارد به بیماران را که ناشی از تقصیر یا سهل انگاری مسئول فنی باشد جبران می نماید.

ادعاهای حقوقی علیه مراکز درمانی به علل عدم کارایی، فقدان یا نقص در امکانات پزشکی و... تحت پوشش این بیمه نامه خواهد بود.

۴. بیمه مسئولیت حرفه ای پزشکان و پیراپزشکان

این بیمه نامه غرامت فوت و نقص عضو بیماران تحت معالجه، مداوا و مراقبت و سایر اعمال پزشکی و پیراپزشکی ناشی از مسئولیت پزشک یا پیرا پزشک را جبران می نماید. این بیمه نامه به دو صورت انفرادی و گروهی صادر می شود.

۵. بیمه مسئولیت حرفه ای مدیران استخر و منجیان غریق در قبال شنا گران

در این بیمه نامه خسارت جانی وارد به شنا گران که ناشی از مسئولیت مدیر استخر یا منجیان غریق باشد جبران می گردد.

مدیر استخر میتواند جبران خسارت جانی وارد به منجیان را نیز از بیمه گر در خواست نماید.

۶. بیمه مسئولیت حرفه ای مدیران شهر بازی ها و مکان های تفریحی

این بیمه نامه خسارت جانی وارد به استفاده کنندگان از امکانات شهر بازی یا اماکن تفریحی را که ناشی از مسئولیت مدیر مجموعه باشد را جبران می نماید.

۷. بیمه مسئولیت حرفه ای مدیران و مربیان مهدکودک ها در قبال کودک

در صورت وقوع حادثه برای کودکان تحت مراقبت در مهدکودک ها، که ناشی از مسئولیت مدیر مهدکودک و یا مربیان باشد، خسارت وارده از طریق این بیمه نامه جبران خواهد شد.

۸. بیمه مسئولیت مدیران آموزشگاه ها در قبال دانشجویان و مراجعه کنندگان

از طریق این بیمه نامه خسارت جانی وارد به دانشجویان، دانش پذیران و سایر افرادی که تحت هر عنوانی در موسسه ثبت نام نموده باشند، در صورت احراز مسئولیت بیمه گذار، جبران خواهد شد.

۹. بیمه مسئولیت حرفه ای شرکت های نصب سیستم گاز سوز

شرکت هایی که با مجوزهای مراجع ذیصلاح اقدام به نصب سیستمهای گاز سوز اعم از CNG و یا LPG می نمایند می توانند خسارت جانی و مالی به استفاده کنندگان خودرو و اشخاص ثالث را که ناشی از مسئولیت نصاب باشد تحت پوشش بیمه در آورند.

۱۰. بیمه مسئولیت حرفه ای بنگاه های مسافرتی

چنانچه برای افراد شرکت کننده در تورهای سیاحتی و زیارتی حادثه ای رخ دهد و این حادثه ناشی از تقصیر یا سهل انگاری مدیر یا مسئول تور باشد این بیمه نامه خسارت جانی وارد به زیان دیده را جبران می نماید.

۱۱. بیمه مسئولیت مسئولان اردوهای دانش آموزی و دانشجویی

- چنانچه برای افراد شرکت کننده در اردوها حادثه ای رخ دهد و این حادثه ناشی از تقصیر یا سهل انگاری مدیر یا مسئول اردو باشد این بیمه نامه خسارت جانی وارد به زیان دیده را جبران می کند .
۱۲. بیمه مسئولیت حرفه ای شرکتهای نصب و نگهداری آسانسور و بالابر و پله برقی در این بیمه نامه جبران خسارت وارد به سرنشینان آسانسور تحت پوشش می باشد . علاوه بر شرکت های نصب آسانسور دارندگان آسانسور نیز می توانند این بیمه نامه را درخواست نمایند .
۱۳. بیمه مسئولیت حرفه ای هتل داران و مدیران واحدهای اقامتی این بیمه نامه خسارت جانی و مالی وارد به مسافران و میهمانان هتل یا واحد اقامتی که ناشی از مسئولیت مدیر هتل یا واحد اقامتی باشد را جبران خواهد کرد .
۱۴. بیمه مسئولیت تعمیرگاه های مجاز خودرو در قبال مالکین اتومبیل خسارت جانی و مالی وارد به اشخاص مراجعه کننده به تعمیرگاه و خودروهای آن ها در زمان تعمیر که ناشی از آتش سوزی انفجار سرقت شکست شیشه سقوط از وسایل بالا برنده و یا تست خودرو باشد در صورت احراز مسئولیت بیمه گذار توسط این بیمه نامه قابل جبران خواهد بود .
- انواع دیگر بیمه نامه های این گروه شامل:
۱۵. بیمه مسئولیت حرفه ای دلالان رسمی بیمه
۱۶. بیمه مسئولیت حرفه ای سینما داران
۱۷. بیمه مسئولیت حرفه ای و رستوران ها
۱۸. بیمه مسئولیت حرفه ای بازرسان فنی
- ۳- بیمه مسئولیت تولید کنندگان کالا
- به موجب این بیمه نامه بیمه گر متعهد می شود که خسارت جانی یا مالی وارد به مصرف کنندگان و اشخاص ثالث که ناشی از عدم ایمنی و یا عیب و نقص کالای تولید و عرضه شده توسط بیمه گذار است را جبران نماید.
- این بیمه نامه هرگز جایگزین گارانتی یا ضمانت نامه کالا نمی گردد و به عبارتی خسارت وارد به خود کالا تحت پوشش نمی باشد .
- بیمه مسئولیت تولید کنندگان عایق های رطوبتی
  - بیمه مسئولیت تولید کنندگان قطعات خودرو مانند سیلندر و صفحه کلاچ
  - بیمه مسئولیت تولید کنندگان مخازن
  - بیمه مسئولیت تولید کنندگان دستگاه های فیزیوتراپی
  - بیمه مسئولیت تولید کنندگان لوازم خانگی در قبال استفاده کنندگان

۴- بیمه مسئولیت عمومی

با عنایت به ماده ۶۱۶ قانون مجازات اسلامی در مواردیکه امکان آسیب رساندن به اشخاص ثالث (غیر از کارکنان و افراد مرتبط با حرفه یا فعالیت کارفرما) در حین انجام کار وجود داشته باشد بیمه های مسئولیت عمومی خسارت جانی و مالی وارد به زیان دیدگان را جبران خواهند نمود.

(۱) بیمه مسئولیت تابلوهای تبلیغاتی

این بیمه به منظور جبران کلیه خسارات مالی و جانی ناشی از خطراتی احتمالی نصب و نگهداری تابلوهای تبلیغاتی در قبال اشخاص ثالث صادر میشود.

(۲) بیمه مسئولیت دارندگان ماشین آلات راهسازی، صنعتی و کشاورزی

دارندگان ماشین آلات راهسازی، ساختمانی و صنعتی که بر اساس قانون بیمه شخص ثالث وسایل نقلیه موتوری، امکان صدور بیمه نامه ثالث اتومبیل برای آنها وجود ندارد، می توانند خسارت جانی و مالی وارد به اشخاص ثالث که ناشی از مسئولیت آنها باشد را با این بیمه نامه جبران نمایند.

(۳) بیمه مسئولیت جامع شهرداری

این بیمه به منظور جبران کلیه خسارات جانی و مالی ناشی از خطرات احتمالی عملیات عمرانی، زیر بنایی و ... که تحت نظارت شهرداری انجام شود، صادر میشود.

(۴) بیمه مسئولیت آتش سوزی

در این بیمه نامه خسارت مالی و جانی وارد به همسایگان ناشی از آتش سوزی و انفجار تحت پوشش میباشد.

انواع دیگر بیمه نامه های این گروه شامل:

(۵) بیمه مسئولیت ناشی از اجرای پروژه های آب، برق، نفت و گاز، فاضلاب، مخابرات و ... در زمان بهره برداری

(۶) بیمه مسئولیت ناشی از اجرای عملیات ساختمانی

(۷) بیمه مسئولیت پیمانکاران

(۸) بیمه مسئولیت پارکینگ داران

(۹) بیمه مسئولیت مدیران و مجریان نمایشگاه ها

۵- بیمه مسئولیت ناشی از قرارداد

بطور معمول طرفین یک قرارداد ممکن است بطور غیر عمد یا سهواً باعث زیان دیگری شوند.

این بیمه نامه خسارت های جانی و یا مالی ناشی از مسئولیت بیمه گذار وارد به طرف قرارداد را تحت پوشش قرار می دهد .

بیمه های مسئولیت قراردادی مستاجر در قبال موجر از این دسته هستند

مدت بیمه های مسئولیت

* معمولا بیمه های مسئولیت بصورت یکساله صادر میشوند ولی با توجه به نوع بیمه نامه میتوانند برای مدت کوتاه تر نیز صادر شوند .

* فرانشیز بیمه های مسئولیت در بیمه نامه های مختلف و شرکتهای بیمه ای متفاوت است اما بطور معمول فرانشیز محاسبه شده ۱۰٪ میباشد.

اصول بیمه ها

(الف) بیمه تنها به اندازه ارزش واقعی اموال تحت پوشش بیمه خسارت را جبران می کند.

(ب) همواره باید تعداد فراوانی خطرهای همگون وجود داشته باشد تا با استفاده از تشابه خطرها بتوان خسارت را بین همه بیمه گذاران توزیع کرد.

(پ) باید امکان محاسبه احتمال وقوع خسارت وجود داشته باشد تا بیمه گران بتوانند حق بیمه متناسب با خطر مربوط را تعیین کنند.

(ت) خسارت ها نباید عمدی و قابل اجتناب باشند یا قبل از بیمه کردن، به وجود آمده باشند

(ث) زیان مالی برخی از خطرها چنان گسترده است که فقط دولت توانایی مقابله با آن ها را دارد.

○ بلا ندیده دعا را شروع باید کرد

○ علاج واقعه قبل از وقوع باید کرد.

پنجشنبه کد ۱۱۳۴۲

بیمه های مسئولیت

سرکار خانم طاهره اسپیدانی

پیش گفتار:

- ۱- مقدمه
- ۲- نظریات مربوط به مقصر و زیان دیده
- ۳- بیمه مسئولیت
- ۴- مسئولیت اخلاقی
- ۵- مسئولیت قانونی
- ۶- انواع مسئولیت مدنی

مقدمه

تعریف مسئولیت: در فرهنگ لغت، مسئولیت به معنی پرسیده شده و خواسته شده آمده است و غالباً به مفهوم تکلیف و وظیفه و آنچه که عهده دار و مسئول آن باشد تعریف شده است. براین اساس مسئول به کسی اطلاق می گردد که از وی به خاطر اعمالش سؤال و بازخواست نمایند، در ارتباط با زندگی اجتماعی، مفهوم مسئول بودن یا مسئولیت به این معنی است که هر شخص باید پاسخگوی آثار و نتایج حاصل از اعمال خویش باشد.

نظریات مربوط به مقصر و زیان دیده:

۱- تئوری تقصیر: مطابق این نظریه هرکس مسبب زیان مالی یا جانی به فرد دیگری شود مسئول می باشد و باید زیان وارده را جبران نماید، البته زیان دیده باید اثبات کند که عامل زیان چگونه و چقدر به ایشان ضرر وارد نموده است.

اشکال موجود این نظریه این است که زیان دیده باید اثبات نماید که چه کسی و به چه میزانی به نامبرده ضرر وارد نموده است این در حالی است که گاهی زیان وارده سنگین بوده و فرد مصدوم تاب و توان پیگیری خسارت وارده را ندارد.

۲- **تئوری خطر:** پس از شکل گیری انقلاب صنعتی در اروپا، بسیاری کارخانه، وسایل نقلیه، تولیدات انبوه صنعتی و مصرفی ایجاد گردید، کارگران زیادی وارد مشاغل در محیط های تعریف شده شدند و کم کم خطرات جانی و مالی نیز بالا گرفت.

بنابراین تئوری مطابق با این تئوری:

الف: دارنده فعل، شغل و وسیله خطرزا مقصراست.

ب: صرف انجام فعل ایجادکننده زیان، فاعل ملزم به جبران زیان می باشد.

ج: هرکس فعلیتی می کند محیطی خطرزا برای دیگران به وجودمی آورد و کسی که از این محیط بهره می برد باید ضررهای ناشی از آن را جبران نماید لذا مبنای مسئولیت مدنی تقصیر نیست بلکه در عوض سود و فایده ای است که فرد مقصر از ایجاد آن محیط خطرزا برده است. به هر حال در تئوری خطر قصد و تقصیر کارفرما یا مدیر کارخانه مطرح نیست بلکه هرگاه زبانی بر اثر حوادث گوناگون صنعتی به کارگر وارد آیدمی بایست از جانب کارفرما جبران گردد.

۳- **نظریه تضمین حق:** به مرور زمان نظریه دیگری توسط استاد دانشگاه پاریس آقای بوریس استارک مطرح شد که به تضمین حق معروف گشت از نظر وی مبنای مسئولیت مدنی محدود و منحصر به دو نظریه تقصیر یا نظریه خطر نیست و اشتباه است که تمام ارزیابی های خود را متوجه عمل مقصر یا زیان دیده معطوف کنیم.

به نظر ایشان هرکس حق دارد در جامعه سالم و ایمن زندگی کند و حقوق او تضمین شود هیچ کس حق ندارد حقوق، سلامت و ایمنی دیگران را به خطر اندازد، بنابراین به محض اینکه حقی از بین رفت (چه مالی و چه جانی) و زیان وارد شد، عامل زیان باید آن را جبران کند و همین الزام به جبران زیان مسئولیت مدنی نامیده می شود.

لذا طبق این نظریه تضمین و حمایت از حقوق مربوط به جسم و جان انسان بر سایر حقوق او برتری دارد و در هر حال مقصر باید خسارات بدنی را جبران کند و جهت جبران خسارات مادی و مالی موکول به اثبات تقصیر عامل

زیان می باشد یعنی عامل زیان ابتدا می بایست نسبت به جبران خسارات جانی اقدام نماید و پس از آن خسارت مالی و مادی توسط زیان دیده مطرح و در صورت اثبات تقصیر عامل زیان مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۴- **نظریه مطلق خطر:** عامل خسارت، مسئول جبران خسارت وارده به غیر است و اثبات خلاف آن جایز نیست.

بیمه مسئولیت: بیمه های مسئولیت به عنوان یکی از سه رشته اصلی بیمه در کنار بیمه های اموال و اشخاص قرارداد، بر اساس موضوع، این نوع بیمه زیان وارده به اشخاص ثالث که ناشی از فعل یا ترک فعل غیر عمد بیمه گذاران بوجود آمده باشد در دو بخش زیانهای مالی و غرامتهای بدنی جبران می شود.

مسئولیت شکل های مختلفی دارد که مهمترین آنها عبارتند از:

مسئولیت: ۱- اخلاقی ۲- قانونی: ۱) کیفری ۲) مدنی

مسئولیت اخلاقی: هنگامی که انسان مرتکب گناهی شود، در مقابل خداوند و وجدان خود احساس مسئولیت میکند و مسئولیت اخلاقی حاصل میشود.

مسئولیت حقوقی (قانونی):

- قواعد حقوقی چیزی به جز تنظیم روابط انسانها در اجتماع ندارند و مسئولیت قانونی بدون وجود خسارت و زیان افراد و جامعه تحقق پیدا نمیکند.
- در واقع مسئولیت حقوقی زمانی تحقق پیدا میکند که توسط فرد یا افرادی به جامعه یا اشخاص دیگری خسارت وارد شود.

مسئولیت کیفری:

- مسئولیت کیفری وقتی به جود می آید که فردی یا افرادی بر اثر رفتار و کردار خود نظم اجتماع را مختل و جامعه را متضرر میکند.
- در مسئولیت کیفری خسارتی که به جامعه وارد شده است ملاک قرار میگیرد.

مسئولیت مدنی:

- هنگامی به وجود می آید که فرد یا افرادی به دیگری خسارت وارد کنند.
- در مسئولیت مدنی خسارت وارده به اجتماع مد نظر نیست، بلکه زیان خصوصی یا زیان وارده به فرد، مورد نظر است.

انواع مسئولیت مدنی:

۱- مسئولیت ناشی از قرارداد یا مسئولیت قراردادی :

شامل مواردی است که یک طرف قرارداد به علت تخلف از شرایط و تعهدات مندرج در آن باعث ضرر و زیان دیگری می شود که در این صورت ملزم به جبران زیان وارد شده است .

۲ - مسئولیت ناشی از عمل خلاف یا مسئولیت جرمی و شبه جرمی

- مسئولیت جرمی : ناظر به مواردی است که شخص بر اثر عمل غیرمجاز به طور عمدی باعث ورود خسارت به دیگری شود .
- مسئولیت شبه جرمی : ولی اگر عمل او سهوی و از روی بی احتیاطی و غفلت باشد و مسئولیت مدنی او شبه جرمی است .
- تعریف مسئولیت مدنی: عبارت است تعهد و التزامی که شخص به جبران زیان وارده به دیگری دارد اعم از اینکه زیان مذکور بر اثر عمل شخص مسئول یا عمل اشخاص وابسته به او و یا ناشی از اشیاء و اموال تحت مالکیت یا در تصرفش باشد .

انواع بیمه مسئولیت مدنی:

- ۱- مسئولیت مدنی مالکان وسایل نقلیه موتوری
- ۲- بیمه مسولیت مدنی کارفرما درقبال کارکنان
- ۳- بیمه مسولیت مدنی دولت و کارمندان دولت و شهر داری ها
- ۴- مسئولیت مدنی نگهبانان مسلح بانک ها و گارد صنعت نفت
- ۵-مسئولیت مدنی متصدیان حمل و نقل
- ۶-مسئولیت مدنی متصدی حمل و نقل زمینی
- ۷- مسئولیت مدنی متصدی حمل و نقل هوایی
- ۸-حمل و نقل بین المللی
- ۹-مسئولیت مدنی پزشکان،جراحان، دارو سازان و مدیران مراکز درمانی
- ۱۰- بیمه مسئولیت مدیران هتل ها و سالن های پذیرائی
- ۱۱- بیمه مسئولیت مدنی مالکین آسانسور

۱۲- مسئولیت مدنی آرشیتکت ها و مقاطعه کاران

۱۳- مسئولیت مدنی مالک و مستاجر در مقابل یکدیگر

۱۴- مسئولیت مدنی همسایه در مقابل همسایه

۱۵- مسئولیت مدنی ناشی از حوادث بهره برداری و حمل و نقل و توزیع گاز و برق

مسئولیت مدنی مالکان وسایل نقلیه موتوری زمینی: همه دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی و انواع یدک و تریلر متصل به وسایل نقلیه مزبور و قطارهای راه آهن و ... در واقع مسئول خسارت بدنی و مالی که در اثر حوادث وسایل نقلیه مزبور و یا محموله آنها به اشخاص وارد میشود، هستند.

در ایران در تاریخ ۲۷ دی ماه سال ۱۳۴۷ قانونی با عنوان بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث به تصویب رسید که در سال ۱۳۴۸ به اجرا گذاشته شد و به قانون بیمه شخص ثالث شهرت یافت .

پیشنهاد بیمه مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی و بیمه حوادث سرنشین

نام خانوادگی بیمه گذار: ..... تاریخ: ..... نام و نام خانوادگی بیمه گذار: ..... شماره موتور: ..... شماره شاسی: ..... سال ساخت: ..... شماره سرنشین کارت سوخت خودرو: ..... شماره شاسه خودرو VIN:	محل: ..... کد پستی: ..... به نشانی: ..... از حرکت بهایی بیمه دانا تقاضا داریم بیمه نامه مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی یا تعهدات قانونی و اجباری مزاد بر آن ☐ و همچنین بیمه نامه حوادث راننده ☐ برای وسیله نقلیه یا مشخصات و تعهدات ذیل را برای مدت ..... از ساعت ۲۴ تاریخ ..... تا ساعت ۲۴ تاریخ ..... صادر نماید. و متعهد پرداخت حق بیمه مربوطه به محض صدور بیمه نامه خواهیم بود. نوع وسیله نقلیه: ..... سیستم: ..... تپه: ..... ظرفیت: ..... مورد استفاده: ..... رنگ: ..... شماره پلاک: ..... نوع پلاک: ..... شماره موتور: ..... شماره شاسی: ..... سال ساخت: ..... شماره سرنشین کارت سوخت خودرو: ..... شماره شاسه خودرو VIN: .....
<p style="text-align: center;">تعهدات:</p> توجه: با توجه به افزایش سالانه ارزش ریالی دیات و اینکه قسمتی از مدت اعتبار بیمه نامه در سال آینده می باشد و بلاحظه امکان صدور احکام دادگاه در سالهای بعد از صدور بیمه نامه در انعقد برشهای کافی دقت فرمایند.	
<p style="text-align: center;">الف- بیمه مسئولیت مدنی</p> ۱- خسارات مالی حداکثر در هر حادثه ..... ریال ۲- خسارات جانی حداکثر در هر حادثه برای هر فرد ..... ریال	
<p style="text-align: center;">ب- بیمه حوادث راننده</p> ۱- خرابی قوت ..... ریال	
<p style="text-align: center;">• ضمناً سوابق بیمه ای وسیله نقلیه فوق‌الذکر به شرح ذیل به اطلاع می رسد:</p> ☐ وسیله نقلیه مذکور قبلاً بیمه نامه شخص ثالث نداشته باشد. ☐ سال ساخت خودرو سال جاری می باشد. ☐ مالکیت وسیله نقلیه در تاریخ ..... طی سند رسمی ☐ وکالتی ☐ به ..... منتقل شده است. ☐ وسیله نقلیه مذکور قبلاً بیمه موتوری بیمه نامه شماره ..... تا تاریخ ..... نزد شرکت بهایی بیمه ..... بیمه بوده است. و در طول مدت اعتبار بیمه نامه، خسارت نداشته است ☐ / ..... بار خسارت داشته است. ☐	
در صورت استفاده از وسیله نقلیه شخصی در امر جابجایی مسافر و عدم پرداخت اضافه نرخ مربوطه خسارت مالی وجهی وارده به اشخاص ثالث به نسبت هزینه شخصی پلاک مجاز و پرداخت قرار خواهد گرفت. همچنین چنانچه تعداد سرنشینان وسیله نقلیه بیمه شده در زمان حادثه بیشتر از ظرفیت مجاز باشد تعهد تعهد سرنشین مسافر بیمه گذار به نسبت تعداد سرنشینان در هر حادثه مسافر و اجناس می گردد. پاسنهای فوق بر اساس اطلاع قبایل بیمه گذار از اصل حسن نیت (بیمه گذار مکلف است با دقت و صداقت در پاسخ به پرسشهای بیمه گذار اطلاعات واضح به موضوع بیمه را در اختیار بیمه گذار قرار دهد. در غیر اینصورت قرارداد باطل و از درجه اعتبار ساقط می باشد) تنظیم گردیده و چنانچه پاسخی برخلاف واقع داده شود، قرار داد بیمه باطل خواهد بود.	
نام و نام خانوادگی بیمه گذار: ..... تاریخ: ..... نام و نام خانوادگی بیمه گذار: ..... واحد صدور: ..... تاریخ: ..... مهر و امضاء: ..... مهر و امضاء: ..... تاریخ:	

مسئولیت مدنی کار فرمایان:

کار فرمایان هم در مقابل خسارت وارده به کارکنان خود و هم خسارتهای وارده به دیگران مسئولیت دارند . یعنی ممکن است کارکنانی که توسط کارفرما برای انجام اموری به کار گرفته شده اند در محل کار دچار خسارت جانی و مالی شوند . یا اینکه در حین انجام وظایف اداری باعث وارد آمدن خسارت جانی یا مالی به اشخاص دیگر غیر از کارفرما یا کارکنان او شوند .

غرامت ها شامل : جبران هزینه های پزشکی ، پرداخت مزایای از کار افتادگی ، غرامت فوت و مستمری. و مسئولیت نظارت و اجرای این قانون به عهده دستگاه های دولتی می باشد .

	فرم پیشنهاد بیمه نامه مسئولیت مدنی کارفرما در قبال کارکنان	سازمان مرکزی: تهران- خیابان کاشانی خیابان بزرگراه پلاک ۲ تلفن: ۰۰۰-۸۷۷۷۷۷۷۷-۸۷۷۷۷۷۷۷				
الف) مشخصات عمومی:						
۱- نام کامل بیمه گذار (حقیقی / حقوقی) : نوع بیمه گذار: (دولتی ☐ خصوصی ☐ شماره ملی / شماره شناسه ملی : ..... کد اقتصادی (شخص حقوقی) : ..... نام کارکنان / نماینده و کد :						
۲- تکمالی دقیق ، کد پستی و تلفن بیمه گذار:						
۳- عمده ترین پروژه ها و فعالیت هایی که توسط متقاضی بیمه طی پنج سال گذشته انجام شده است :						
۴- تعداد حوادث در سه سال گذشته و شرح توج حوادث:						
ردیف	سال حادثه	تعداد حادثه	نوع حادثه (برند رتقی، فوت و غیره)	علت	درآمد قصور	میزان خسارت زیان
۵- شماره بیمه نامه سال قبل : ..... نام بیمه گر قبلی :						
ب) موضوع فعالیت بیمه گذار:						
۱- چنانچه توج فعالیت ساختمانی می باشد موارد زیر را تکمیل فرمایید : موضوع پروژه ساختمانی : ..... نوع اسکلت : بتنی ☐ فلزی ☐ سایر : ..... / مساحت کل زیر بنا : ..... متر مربع . پروژه شامل : تخریب و احداث بنا ☐ احداث بنا ☐ - میزان پیشرفت کار : (با ذکر درصد پیشرفت و مرحله اجرای کار) ..... توجه: چنانچه مورد بیمه صرفاً شامل احداث سوله، بازسازی ساختمان و یا اجرای نما می باشد مشخصات مورد بیمه در جدول بخش فعالیت خدماتی بازگشتی و مستثنی (تکمیل گردد تعداد نیروی کار: حداقل ..... نفر ، حداکثر ..... نفر نشانی محل کار:						
۲- چنانچه توج فعالیت خدماتی ، بازرگانی و صنعتی می باشد موارد زیر را تکمیل فرمایید : موضوع فعالیت : ..... تعداد کارکنان ثابت (دائمی) : ..... نفر / تعداد کارکنان متغیر (قراردادی موقت و روزمزد) حداقل : ..... نفر و حداکثر : ..... نفر / تعداد نوبت کاری (شیفت) : ..... نشانی محل کار:						
۳- چنانچه توج فعالیت پروژه عمرانی می باشد موارد زیر را تکمیل فرمایید : موضوع کار : ..... شماره و تاریخ پیمان (در صورت وجود) : ..... مدت و مبلغ پیمان : ..... تعداد کارکنان ثابت (دائمی) : ..... نفر / تعداد کارکنان متغیر (قراردادی موقت و روزمزد) حداقل : ..... نفر و حداکثر : ..... نفر . نشانی محل کار:						
ج) مدت بیمه و حداکثر پوشش های بیمه ای مورد درخواست :						
۱- مدت زمان بیمه: ..... روز / شروع بیمه نامه: ساعت ۲۴ مورخ ..... اکتپناه بیمه نامه: ساعت ۲۴ مورخ						
۲- حدود تعهدات درخواستی بیمه گذار:						
ریال	حداکثر هزینه پزشکی (برای هر نفر در هر حادثه)					
ریال	حداکثر هزینه پزشکی (برای کل کارکنان در طول مدت بیمه)					

مسئولیت مدنی دولت و کارمندان دولت و شهرداری ها: در صورتی که خسارت در نتیجه عمد یا کوتاهی کارمند دولت، شهرداری و یا موسسات وابسته در حین انجام وظیفه یا به مناسبت آن باشد شخص کارمند مسئول و ملزم به جبران خسارت وارده است ولی اگر به علت نقص وسایل اداره و موسسات دولتی وابسته باشد اداره مسئول و ملزم به جبران خسارت است. در صورتی که هر دو مورد به صورت مشترک در بروز خسارت نقش داشته باشند هریک به نسبت درجه تقصیر خود ملزم به جبران خسارت خواهد بود.

ماده ۱۱ قانون مدنی: کارمندان دولت و شهرداری ها و موسسات وابسته به آنها که به مناسبت انجام وظیفه، عمداً یا در نتیجه بی احتیاطی، خسارتی به اشخاص وارد نمایند، شخصاً مسئول جبران خسارت وارده می باشند ولی هر گاه خسارت وارده مستند به عمل آنها نبوده و مربوط به نقص وسایل ادارات و موسسات مزبور باشد، در این صورت جبران خسارت بر عهده ی اداره یا موسسه مربوط است. ولی در مورد اعمال حاکمیت دولت، هر گاه اقداماتی که بر حسب ضرورت برای تامین منافع اجتماعی طبق قانون به عمل آید و موجب ضرر دیگری شود، دولت مجبور به پرداخت خسارت نخواهد بود.

مسئولیت مدنی نگهبانان مسلح بانک ها و کارد صنعت نفت: با رعایت شرایط و ضوابط و قوانین خاص نگهبانان مسلح حق استفاده از اسلحه و دفع خطر را دارند ولی چون احتمال دارد ضمن این کار زبانی به اشخاص ثالث وارد شود، مسئولیت مدنی عامل زیان در مقابل زیان دیدگان و جبران خسارت وارده به آنها مطرح می باشد.

در تبصره سوم ماده واحده قانونی آمده است: (استناد قانونی و عنوان قانون مشخص نیست)

بانک ها و موسساتی که از مقررات این قانون استفاده مینمایند، موظفند نگهبان حامل سلاح خود را در برابر حوادث ناشی از انجام وظیفه و همچنین مسئولیت مدنی آنها را در مقابل اشخاص ثالث که ناشی از وظیفه مذکور باشد، نزد شرکت سهامی بیمه ایران بیمه نمایند. اما به هر حال هر نوع خسارت وارده به اموال بیمه گذار(بانکها) و همچنین زیان وارده به اشخاص متجاوز و سارق و یا هر فردی که به نوعی در اقدام تجاوز کارانه شریک باشد، از شمول بیمه خارج است.

مسئولیت مدنی متصدیان حمل و نقل: به موجب ماده ۳۸۸ قانون تجارت ایران، متصدی حمل و نقل مسئول حوادث و تقصیراتی است که در مدت حمل و نقل واقع میشود؛ اعم از اینکه خود مبادرت به حمل و نقل نموده و یا حمل و نقل کننده دیگری را مامور کرده باشد.

مسئولیت مدنی متصدی حمل و نقل زمینی: به موجب ماده ۳۸۸ در صورتی که متصدی حمل و نقل زمینی در مدت حمل و نقل مرتکب تقصیر و خطا شود یا حادثی به وجود آورد که موجب زیان سازمان یا صاحبان کالا شود مسئول و ملزم به جبران خسارت وارده خواهد بود.

مسئولیت مدنی متصدی حمل و نقل هوایی: در صورت وقوع حادثه مسافران یا صاحبان حقوق برای دریافت خسارت باید ثابت کنند که زیان وارد شده، در نتیجه عدم رعایت مقررات هواپیمایی یا تقصیر و خطای متصدیان حمل و نقل و نمایندگان او و یا آنکه در نتیجه عمل کارکنانی که صلاحیت هدایت هواپیما را نداشته اند، بوده است.

حمل و نقل بین المللی: به موجب قرارداد ورشو: متصدی حمل و نقل هوایی در مقابل فرستنده بار یا مسافر و اثاث مسئول است ولی به نوبه خود میتواند به مسئولان دیگر مراجعه کند.

متصدی حمل و نقل مسئول زیان های وارد شده به محموله ها و اثاث مسافران است، مگر آنکه ثابت کند که اقدام یا احتیاط های لازم را به عمل آورده یا آنکه به علت فورس ماژور قادر به دفع خطر نبوده است.

کسی که هواپیما را در حین پرواز هدایت می کند یا تحت تعلیمات وی هواپیما هدایت می شود ، مسئول جبران خسارت است مگر آنکه یکی از موارد زیر را ثابت کند :

۱- حادثه در نتیجه تقصیر شخص زیان دیده به وقوع پیوسته است.

۲- خسارت وارد شده در نتیجه عمل شخص ثالثی بوده و متصدی حمل و نقل هوایی احتیاط های لازم را برای جلوگیری از حادثه مذکور به عمل آورده است.

۳- در صورتی که حادثه موجب زیان، در نتیجه جنگ و اغتشاش های داخلی یا فورس ماژور به وقوع پیوسته باشد .

مسئولیت مدنی پزشکان، جراحان، دارو سازان و مدیران مراکز درمانی: پزشکان و جراحان ممکن است در نتیجه اعمال حرفه خود و اشتباه در تشخیص بیماری و یا اعمال جراحی مسئول شناخته شوند.

ساختمان مرکزی: تهران، میدان کاشی، خیابان
پانزدهم تیر، پلاک ۷
تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۲۹۷۱۰-۸ تلفن: ۸۸۷۲۹۸۲

فرم پیشنهاد بیمه نامه مسئولیت مدنی حرفه ای پزشکان

بیمه

الف- مشخصات عمومی

۱- اطلاعات فردی بیمه گذار: .....
نام و نام خانوادگی: .....
تسلطه ملی: ..... نام کارگزار یا نماینده و کد: .....

۲- نشانی دقیق و کد پستی بیمه گذار (محل سکونت): .....
تلفن منزل: ..... تلفن همراه: .....

۳- تعداد حوادث در پنج سال گذشته و شرح نوع حوادث:

ردف	سال حادثه	تعداد حادثه	نوع حادثه (نوع هر صدمه)	مبلغ خسارت (ریال)

۴- شماره بیمه نامه / بیمه نامه های سنوات قبل: ..... نام بیمه گر / بیمه گران قبلی: .....

ب- مشخصات شغلی

مشخصات:

✓ تخصص بیمه گذار: .....
 ✓ پزشک عمومی روزپزشک متخصص فوق تخصص نوع تخصص: .....
 ✓ شماره نظام پزشکی: .....
 ✓ کمک های پزشکی که تحت مسئولیت بیمه گذار انجام می شود:
 پاتسمان و تزریقات جراحی های کوچک کمک های اولیه سایر: .....
 ✓ تمداد تشریحی اعمال جراحی که توسط بیمه گذار انجام می شود:
 طی یک هفته ..... طی یک ماه ..... طی یکسال .....

نام، نشانی و تلفن محل کار: .....
 ✓ بیمارستان: .....
 ✓ مطب: .....

ج- مدت بیمه و میزان تعهدات مورد درخواست

مدت زمان بیمه: ..... روز / شروع بیمه نامه: ساعت ۲۴ مورخ: ..... انقضاء بیمه نامه: ساعت ۲۴ مورخ: .....

تراست فوت و نقص عضو هر نفر در هر حادثه (مناطق تهدید قابل ارائه یک به یک مد مجاز می باشد)	ریال
تراست فوت و نقص عضو در طول مدت بیمه (همه از یک یا چند علت)	ریال

د- تأییدیه بیمه گذار

بدینوسیله گواهی می نماید که اظهارات فوق منطبق با واقعیت بوده و صحت آن را تأیید می نمایم و موافقت که این پیشنهاد اساس صدور بیمه نامه توسط بیمه گر قرار گیرد.
 تاریخ تکمیل فرم پیشنهاد: ..... نام و امضاء بیمه گذار: .....

واحد صدور (شبه نمایندگی): .....
 تاریخ دریافت فرم پیشنهاد: ..... امضاء و مهر واحد صدور: .....

شماره فرم: ۰۲۱-۸۸۷۲۹۸۲-۳۲   شماره صفحه: ۱   شماره هر فرم: ۲۰

استثنائات: موارد زیر از تعهدات بیمه گر خارج است:

۱. انجام معالجه، مداوا و یا عمل جراحی خارج از تخصص بیمه گذار.
  ۲. مسئولیت های ناشی از مسکرات و یا استعمال موثد مخدر و یا دارو های خواب آور.
  ۳. انجام مداوا، معالجه و اعمال جراحی که خارج از ضوابط پزشکی و یا بر خلاف قوانین و مقررات جاری باشد.
- بیمه مسئولیت مدیران هتل ها و سالن های پذیرائی:** براساس این طرح بیمه ای، خسارات جانی و مالی مسافری در اثر حوادث در طول مدت اقامت در هتل یا مسافرخانه، بیمه می گردد. در ضمن چنانچه واحد اقامتی دارای امکاناتی نظیر استخر، مجموعه ورزشی، پارکینگ و ... باشد خسارات مالی و جانی وارد به استفاده کنندگان جبران خواهد شد.
- بیمه مسئولیت مدنی مالکین آسانسور:** امروزه آسانسورها در ساختمان های تجاری و مسکونی، جزء تأسیسات اساسی به شمار می روند هر چند که تعمیر و نگهداری دوره ای آسانسورها از طرف مالکین انجام می شود ولیکن بروز حوادث ناشی از سهل انگاری در نگهداری، عیوب قسمت های مکانیکی و الکتریکی "که ناگهانی بروز می نماید" سبب

ورود صدمات جانی به استفاده کنندگان از آسانسور می گردد بیمه مسئولیت آسانسور قراردادی است که غرامت فوت و نقص عضو سرنشینان آسانسور را در صورت وقوع حوادث جبران می نماید.

مسئولیت مدنی آرشیتکت ها و مقاطعه کاران: مقاطعه کاران یکی از شناخته شده ترین عوامل فعال در رشته های مهندسی اند که طرح های مختلف ساختمانی را به انجام میرسانند. آنها بر حسب نوع قرارداد و اینکه چه مرحله ای از کار را بر عهده دارند، در مقابل کار فرما و اشخاص ثالث مسئولیت خواهند داشت.

مسئولیت مدنی مالک و مستاجر در مقابل یکدیگر: مطابق قانون مدنی، مستاجر متعهد است شی مورد اجاره را به همان صورتی که هنگام اجاره از مالک یا نماینده او تحویل گرفته است، به وی تحویل دهد.

همچنین اگر بر اثر تقصیر یا خطای مالک یا موجر و عیب و نقص ساختمان مورد اجاره حادثه ای رخ دهد که موجب ورود خسارت به اموال و اثاث مستاجر شود، مالک مسئول جبران خسارت های وارد شده خواهد بود.

مسئولیت مدنی همسایه در مقابل همسایه: مطابق قانون مسئولیت مدنی، در صورتی که بر اثر وقوع حریق یا حادثه ای در یک خانه، خانه ی همسایه نیز بسوزد یا خسارتی متوجه اموال و اثاث او شود، دارنده خانه ای که کانون خسارت بوده، در مقابل همسایه خسارت دیده مسئول شناخته میشود و ملزم به جبران خسارت های وارد شده است.

مسئولیت مدنی ناشی از حوادث بهره برداری و حمل و نقل و توزیع گاز و برق: در بیمه نامه های ناشی از خطرات این گونه حوادث، خسارتهایی که بر اثر حوادث ناشی از بهره برداری و حمل و توزیع گاز و برق متوجه مشتریان یا اشخاص ثالث میشود، تحت پوشش قرار میگیرد.

این حوادث ممکن است در نتیجه ی یکی از عوامل زیر باشد: فعل یا تقصیر و خطای کارکنان بیمه گذار، عیب و نقص ساختمان ها و تاسیسات بهره برداری، عدم مراقبت در نگهداری آنها و وسایل و مواد مورد استفاده موسسه توزیع گاز و برق. **مدت بیمه نامه:** مدت این بیمه نامه ها یکسال شمسی است و تاریخ شروع و انقضاء آن در شرایط خصوصی مشخص می گردد.

نحوه فسخ بیمه نامه: بیمه گر و بیمه گذار می توانند با اعلام کتبی یک ماهه نسبت به فسخ بیمه نامه اقدام نمایند.

در صورت فسخ از سوی بیمه گر، حق بیمه مدت استفاده شده از بیمه نامه به صورت روز شمار و در صورت فسخ از طرف بیمه گذار به صورت کوتاه مدت محاسبه و باقی مانده حق بیمه مسترد خواهد گردید.

سایر انواع مسئولیت های مدنی:

۱- بیمه مسئولیت مدنی شکارچیان

۲- بیمه مسئولیت مدنی ناشی از حوادث تحصیلی

- ۳- بیمه مسئولیت مدنی هتل داران ، صاحبان کالاها و رستورانها
- ۴- بیمه مسئولیت مدنی متصدیان سینماها، تئاترها و مراکز نمایشی
- ۵- بیمه مسئولیت مدنی باشگاه های ورزشی در قبال اعضاء باشگاه، تماشاچیان و اشخاص ثالث
- ۶- بیمه مسئولیت مدنی مالکان ساختمان ها
- ۷- بیمه مسئولیت صاحبان حیوانات و دامداران
- ۸- بیمه مسئولیت مدنی ناشی از حوادث بالابرنده ها
- ۹- بیمه نامه جامع مسئولیت شخصی
- ۱۰- بیمه نامه جامع مسئولیت عمومی.

منابع:

- محمود احمدی، کلیات بیمه، انتشارات محقق ۱۳۸۲
- آیت کریمی، کلیات بیمه، پژوهشکده بیمه ۱۳۹۱
- جورج ای. راجدا، اصول مدیریت ریسک و بیمه، ترجمه کرامت اله افخمی، پژوهشکده بیمه ۱۳۹۳
- جزوه آموزشی بیمه پارسیان، بیمه های مسولیت

چهارشنبه کد ۱۱۳۳۹

سمینار بیمه آتش سوزی

گردآورنده: جناب آقای محسن رحیم زاده

مقدمه:

- ساعت ۲ صبح روز یکشنبه اول سپتامبر ۱۶۶۶ میلادی
- خسارت: حدود چندین میلیارد پوند امروز
- مردم بعد از چهار ماه به لندن برگشتند.

- پس از بررسی، اولیای امور و صاحبان سرمایه به این نتیجه رسیدن تنها راه برای مواجهه با خسارتهای سنگین این نوع آتش سوزی ها، تقسیم خسارت بین تعداد زیادی از مردم است. بیمه **آتش سوزی** متولد شد.
- اولین شرکتهای بیمه در آتش سوزی:
  - سان (sun)
  - همبرگر جنرال (hamburger general)

تعریف:

- آتش سوزی در لغت به معنی **احتراق توأم با شعله** است. شعله نیز معمولاً همراه با نور، دود و حرارت می باشد.
- بنابراین سوختن آهسته، اکسیداسیون، تغییر رنگ و بو گرفتن مواد و تخمیر و نظایر آن به معنی آتش سوزی نیست و طبعاً تحت پوشش بیمه نامه آتش سوزی نمی باشد.

موضوع بیمه آتش سوزی:

- بیمه آتش سوزی از زیر شاخه های **بیمه اموال** بوده و تابع **اصل غرامت** می باشد، بنابر این در بیمه های آتش سوزی خسارات **فیزیکی و مادی و مالی** مورد تامین قرار می گیرد نه خسارات جانی و بدنی.

خسارت های تحت پوشش بیمه آتش سوزی:

۱. حریق از یک منبع حرارتی کنترل ناپذیر سرچشمه گرفته و به اشیای قابل اشتعال سرایت کند. مثل انتقال حریق از شعله کبریت به اموال قابل اشتعال
۲. حریق منبع حرارتی کنترل شده ای را ترک کند و باعث آتش گرفتن بیرون آن منبع شود. مثل آتش سوزی منزل در اثر واژگون شدن بخاری

خطرات مورد تعهد در بیمه آتش سوزی:

(۱) خطرات اصلی :

ویژگیهای خطرات اصلی:

۱. خطرها از یکدیگر تفکیک نشده و هر سه خطر با هم تحت پوشش قرار می گیرند به عبارت دیگر بیمه آتش سوزی معمولی شامل خطرهای حریق، انفجار و صاعقه میباشد.
  ۲. خطرهای اصلی به صورت مستقل از خطرهای تبعی م توانند تحت پوشش قرار گیرند.
  ۳. معمولاً شامل فرانشیز نبستند.
- (۲) خطرات اضافی یا تبعی

ویژگیهای خطرات تبعی:

۱. هر یک از خطرهای جداگانه ای دارند که در صورت تحت پوشش قرار گرفتن، نرخ آن به نرخ خطرهای اصلی اضافه میشود.
۲. خطرهای تبعی، مستقل از خطرات اصلی نمی توانند تحت پوشش قرار گیرند، به عبارت دیگر اموال و دارایی های بیمه گذار ابتدا می بایست تحت پوشش خطرهای اصلی قرار گیرند تا بتوانیم خطرات تبعی را نیز بیمه کنیم.

انواع خطرات اصلی:

۱. **آتش** - ترکیب هر ماده با اکسیژن به شرط آن که با شعله همراه باشد. در بیمه آتش سوزی مقصود، آتش خسارت زننده و غیر قابل مهار است؛ و گرنه از بین رفتن اشیاء در داخل محدوده آتش کنترل شده نظیر داخل بخاری و یا داخل کوره تحت پوشش نمی باشد.
۲. **صاعقه** - تخلیه بار الکتریکی بین دو ابر یا بین ابر و زمین که بر اثر القای دو بار مخالف به وجود می آید.
۳. **انفجار** - هر نوع آزاد شدن ناگهانی انرژی حاصل از انبساط گاز یا بخار را گویند. تفاوت اصلی انفجار با حریق، سرعت بسیار زیاد آزاد شدن انرژی در هنگام انفجار میباشد. هر انفجاری در بیمه نامه آتش سوزی قابل بیمه شدن نیست، از جمله انفجارهای هسته ای و مواد منفجره و بعضی از انفجارها طبق شرایط خاص که با منظور نمودن حق بیمه اضافی تحت پوشش بیمه آتش سوزی قرار خواهند گرفت مثل انفجار ظروف تحت فشار.

خسارت ها و هزینه های قابل تامین:

بیمه آتش سوزی مطابق ماده ۱۱ شرایط عمومی بیمه نامه آتش سوزی خسارات مشروحه زیر را تامین میکند:

۱. خسارت مستقیم ناشی از آتش، صاعقه و انفجار.
۲. خسارت و هزینه ناشی از اقدامات لازم که به منظور جلوگیری از توسعه خسارت صورت می گیرد.
۳. خسارت و هزینه ناشی از نقل مکان ضروری مورد بیمه به منظور نجات آن از خطرات بیمه شده.

استثنائات بیمه آتش سوزی:

- ✓ بعضی از این خطرات که به عنوان استثنائات ذکر شده اند با توافق بین بیمه گر و بیمه گذار و پرداخت حق بیمه اضافی مربوطه می تواند تحت پوشش بیمه ای قرار گیرد.
- خسارات ناشی از جنگ، جنگ داخلی، شورش، آشوب، قیام، انقلاب، کودتا، اغتشاشات داخلی و یا اقدامات احتیاطی و انتظامی.

- خسارات ناشی از زلزله، ریزش زمین، سیل، آتشفشان، طغیان رودخانه، حریق تحت الارضی و بلایای آسمانی (خطرات فاجعه یا خطرات طبیعی).
- خسارات ناشی از انفجار مواد منفجره (دینامیت، تی ان تی و باروت)
- خسارات ناشی از انفجار اتمی، اشعه رادیو اکتیویته و یون زا
- خسارات وارد به مسکوکات، پول، اوراق بهادار، فلزات قیمتی، جواهرات و سنگهای گرانبها.

انواع خطرات اضافی یا تبعی بیمه آتش سوزی:

خطرات تبعی به خطراتی گفته میشود که با پرداخت حق بیمه اضافی همراه بیمه نامه آتش سوزی تحت پوشش بیمه قرار می گیرند:

- زلزله و آتشفشان
- سیل
- سقوط هواپیما و هلیکوپتر (بالگرد) و قطعات آن
- شکست
- طوفان و گرد باد و تند باد
- ترکیدگی لوله آب و ضایعات آن
- دزدی با شکست حرز
- پوشش زیان یا خسارت ناشی از اعتصاب، شورش
- خطر انفجار ظروف تحت فشار صنعتی
- هزینه پاکسازی
- خطر خود سوزی
- خطر برخورد جسم خارجی
- پوشش خسارت ناشی از نشت گاز آمونیاک
- ریزش و فرو کش کردن چاه
- رانش زمین
- سقوط بهمن

انواع بیمه نامه های آتش سوزی:

۱- بیمه نامه آتش سوزی منازل مسکونی

(شامل ساختمان و اثاثیه آن میشود)

۲- بیمه نامه آتش سوزی واحد های تولیدی و مراکز صنعتی و انبارها

(مراکز صنعتی میتوانند ساختمان ها، ماشین آلات، تاسیسات، موجودی مواد اولیه، موجودی مواد در حال تولید، موجودی انبارها و ... را بیمه نمایند.)

۳- بیمه نامه آتش سوزی مراکز غیر صنعتی

(مراکز غیر صنعتی شامل مراکز تجاری، مراکز اداری، مراکز خدماتی، مراکز عمومی و مطب پزشکان و ... می شود که می توانند ساختمان و تاسیسات و موجودی و اثاثیه و ... را بیمه نمایند.)

بیمه نامه آتش سوزی منازل مسکونی:

موضوع بیمه عبارتست از: ساختمان، تاسیسات و اثاث منزل که در مقابل خطرات آتش سوزی، انفجار و صاعقه به عنوان خطرات اصلی و طوفان، سیل، زلزله و آتشفشان و ... تحت پوشش خطرات تبعی قرار می گیرند.

بیمه نامه آتش سوزی واحد های صنعتی:

مراکز صنعتی شامل: تمامی کارخانجات صنایع غذایی، آشامیدنی، دخانیات، نساجی، پوشاک، چرم، چوب، کاغذ، مقوا، چاپ و صحافی، شیمیایی، محصولات کانی غیر فلزی، فلزات اساسی و صنایع متفرقه می شود.

بیمه آتش سوزی غیر صنعتی:

ارزش ساختمان و تاسیسات منصوب شده، ارزش دکوراسیون و اثاثیه اداری، و موجودی های کالا در این بیمه نامه تحت پوشش قرار می گیرند، واحدهای تجاری، اداری، مجموعه های رفاهی، آموزشی، خدماتی، و انبارها از جمله مراکزی هستند که تحت پوشش این بیمه نامه قرار می گیرند.

نرخ بیمه نامه آتش سوزی برای هریک از مشاغل غیر صنعتی مستقیماً با ماهیت ریسک، شدت و تواتر ریسک حریق در آن شغل و شرایط محیطی و ایمنی محل مورد بیمه مرتبط است و طبیعی است که واحد هایی که از شرایط ایمنی بهتری نسبت به سایرین برخوردار هستند حق بیمه کمتری برای زیر پوشش قرار دادن اموال خود پرداخت نمایند.

آمار عملکرد شرکت های بیمه در رشته بیمه آتش سوزی در ۶ ماهه اول ۱۳۹۴:

تعداد بیمه نامه صادره		حق بیمه تولیدی	
درصد نرخ رشد	تعداد	درصد نرخ رشد	مقدار به میلیون ریال
	۱,۰۹۶,۳۰۱	۱۴,۳۳	۴,۶۹۱,۸۲۳
نسبت خسارت		تعداد موارد خسارت	

تعداد	درصد نرخ رشد	درصد مقدار
۱۵,۰۸۳	۵,۱۳	۳۶,۵۳

انواع بیمه های آتش سوزی از نظر شرایط:

۱- بیمه نامه با سرمایه ثابت

بیمه گذار در زمان تکمیل پیشنهاد در بیمه می بایست ارزش واقعی را اعلام نماید تا هنگام بروز حادثه احتمالی با خسارتی که دریافت می دارد بتواند مورد بیمه را به وضعیت قبل از حادثه در آورد.

۲- بیمه نامه با شرایط توافقی

بیمه نامه بر اساس سرمایه توافقی صادر می گردد، بدین ترتیب پس از توافق طرفین بیمه گر و بیمه گذار سرمایه توافق شده ملاک رسیدگی و پرداخت خسارت احتمالی خواهد بود.

۳- بیمه نامه با شرایط جایگزین

تورم و افزایش قیمت ها موجب شده قیمت ساختمان ها و ماشین آلات واحدهای صنعتی افزایش یابد بدین ترتیب بیمه گذاری که ساختمان و ماشین آلات وی بر اثر آتش سوزی از بین می رود نمی تواند با دریافت خسارت، ساختمان ها و ماشین آلات را باز سازی و جایگزین کند. بنابر این با درخواست بیمه گذار و بر اساس موافقت بیمه گر میتوان بیمه نامه را بر اساس ارزش جایگزین و بازسازی بیمه نمود تا مشکلات فوق مرتفع گردد.

۴- بیمه نامه با شرایط فرست لاس (First Loss)

در مواردی که امکان از بین رفتن کامل مورد بیمه بر اثر تحقق خطر تحت پوشش بیمه نامه وجود ندارد، یعنی اموال بیمه شده در سطح نسبتاً وسیع پراکنده است به گونه ای که در صورت وقوع حادثه احتمالی تنها بخشی از اموال مورد بیمه دچار خسارت می شود که در صورت تمایل بیمه گذار به صدور بیمه نامه به صورت فرست لاس، با انجام بازدید های فنی بزرگترین خسارت احتمالی برآورد و بر اساس آن بیمه نامه مناسب طراحی می گردد.

- اموال بیمه شده باید به ارزش واقعی بیمه شوند
  - استثنا بر این قاعده صدور بیمه نامه بر اساس فرست لاس است که تعهد بیمه گر بر اساس حداکثر خسارتی است که ممکن است در بدترین شرایط ایجاد شود.
  - مواردی که بیمه نامه بر اساس فرست لاس صادر میشود:
۱. در حالتی که ارزش مورد بیمه بطور دقیق قابل محاسبه و تشخیص نباشد نظیر انبارها.

۲. در حالتی که محاسبه ارزش کل اموال امکان پذیر است ولی احتمال اینکه کل اموال بیمه شده در حادثه آتش سوزی از بین برود وجود ندارد، نظیر بانک ها.

○ محاسبه حداکثر تعهد بیمه گر برای بیمه نامه تنها توسط کارشناسان خبره و شرکت های متخصص این امر انجام می شود.

صدور بیمه نامه بر اساس EML و PML:

- در حقیقت حداکثر تعهد بیمه گر برای بیمه نامه های فرست لاس نیز متکی بر یکی از این روش ها است.
- در محاسبه تعهد حداکثر تعهد بیمه گر بر این اساس از همان شیوه های کارشناسی استفاده میشود، منتهی مراتب نحوه و شیوه محاسبه و تعریف آنها از کشوری به کشور دیگر و حتی در مواردی از شرکتی به شرکت دیگر متفاوت است.
- طرفین قرارداد بیمه باید در مفهوم و معنی هر کدام از این شیوه ها و تعریف ها به توافق برسند.

PML: PROBABLE MAXIMUM LOSS

- این روش بیانگر حالتی است که آتش سوزی در شرایط نامساعد (بدترین شرایط ممکن) وقوع یافته است و هیچ یک از سیستم های اطفای حریق نمی توانند به وظایف خود عمل کنند و آتش سوزی را مهار نمایند و آتش همه چیز را نابود کرده و در نهایت خود به خود خاموش می شود.
- در این وضعیت میزان خسارت بررسی می شود، میزان خسارت؟ آن درصد یا مبلغ میشود حداکثر تعهد بیمه گر که در قرارداد بیمه نیز درج میشود.

EML = ESTIMATED MAXIMUM LOSS

- در این روش (حداکثر خسارت برآوردی) کلیه تاسیسات و تجهیزات و سیستم های اطفای حریق و اعلام کننده ها در حد مورد انتظار مورد استفاده قرار گرفته و عملکرد نیروی انسانی اظفا با موفقیت انجام میشود.
- در این وضعیت حداکثر خسارتی که پیش بینی می شود چه میزان است و آن درصد حداکثر تعهد بیمه گر و در قرار داد بیمه نیز قید می گردد.

۵- بیمه نامه با شرایط شناور

این بیمه نامه معمولاً برای موجودی انبارها با توجه به نوسان موجودی صادر میشود، طبق این بیمه نامه بیمه گذار موجودی انبار را در پایان هر ماه بر اساس اسناد و مدارک موجود به بیمه اعلام میکند که در این روش حق بیمه بر اساس میانگین سرمایه اظهار نامه های ارسالی تعیین میشود.

محتوای قرارداد:

- ✓ نام شرکت بیمه
- ✓ عنوان بیمه نامه آتش سوزی
- ✓ نام بیمه گذار
- ✓ خطرهای مورد پوشش
- ✓ اموال بیمه شده
- ✓ مبلغ مورد بیمه
- ✓ حق بیمه
- ✓ مدت قرارداد
- ✓ مطالب دیگری که دو طرف تشخیص دهند قید آن در قرارداد ضرورت دارد.
- ✓ اضافه کردن استثنائات قرارداد که با توافق طرفین پوشش داده میشود.
- ✓ استثنا کردن مواردی که اگر در قرارداد قید نشود پوشش دارند.
- ✓ تعهدات

پنجشنبه کد ۱۱۳۴۲

بیمه های آتش سوزی

تهیه کننده: جناب آقای ابوالفضل یزدانی

پیش گفتار:

مقدمه- بیمه آتش سوزی- تاریخچه- انواع بیمه های آتش سوزی- سوالاتی در مورد بیمه آتش سوزی

مقدمه:

آتش موهبتی است الهی که کشف آن کام انسان را شیرین نموده و آینده ای روشن و پیشرفته را نوید داد و دریچه ای به سوی زندگی بهتر را در برابر بشر گشود. سرکشی همین آتش و دیگر بلاهای طبیعی به عنوان همراهان قدیمی انسان، همواره مخل آرامش و مانع آسایش او بوده، جان و مال و دست رنج زندگی اش را به نابودی کشانده است. با توسعه اجتماع

و تکامل روابط اقتصادی و گسترش فعالیت های صنعتی، و شدت وقوع حوادث آتش سوزی افزایش و اهمیت آن برای واحدهای تجاری و بنگاه های اقتصادی بعنوان یک تهدید بالقوه نمایان گشته است. آتش سوزی، صاعقه، انفجار، زلزله، سیل، طوفان و... از جمله بلایایی هستند که حتی با اعمال تدابیر پیش گیرانه و مراقبت، ممکن است مانند فاجعه آتش سوزی بزرگ لندن، زلزله بزرگ توکیو، بوئین زهرا، رودبار، بم کرمان و... حاصل یک عمر تلاش و کوشش انسان ها را از بین ببرد. انسان امروز نیازمند پشتوانه ای مطمئن و همیشگی است تا بتواند با آثار زیان بار حوادث و بلایای طبیعی مقابله کرده و خسارت های بوجود آمده را جبران نماید. تجربه تاریخی اثبات نموده که "بیمه" بهترین گزینه در این خصوص بوده و ارائه پوششهای مناسب بیمه ای توانسته است با ایجاد امنیت خاطر برای صاحبان حرفه، صنایع و مدیران بنگاه های اقتصادی، هنگام وقوع حوادث آن ها را از ورشکستگی و زمین گیر شدن نجات داده و به چرخه اقتصادی جامعه بازگرداند.

بیمه آتش سوزی:

بیمه آتش سوزی، توافقی است که بین بیمه گر از یک سو و بیمه گذار از سوی دیگر حاصل می شود و در قالب بیمه نامه متجلی می گردد. بدین قرار که بیمه گر (شرکت بیمه) در مقابل دریافت وجهی که حق بیمه نامیده می شود، متعهد می گردد که زیانهای مالی بیمه گذار در مقابل خطراتی که تحت پوشش قرار گرفته را جبران نماید. بیمه آتش سوزی یکی از رشته های بیمه اموال است که در آن خسارات وارده به اموال و دارایی های منقول و غیر منقول همانند: ماشین آلات، تجهیزات، لوازم و اثاثیه منزل، ملزومات اداری، موجودی فروشگاهها و انبارها و ساختمانها و تأسیسات واحدهای صنعتی، غیرصنعتی، تجاری و مسکونی را جبران می کند.

تاریخچه بیمه آتش سوزی:

ذکر این نکته ضروری است که پوشش بیمه آتش سوزی برای اولین بار جهت حفظ و حراست اماکن تجاری و منازل مسکونی در اروپا به وجود آمد. بلافاصله بعد از آتش سوزی بزرگی که در سال ۱۶۶۶ در لندن از یک دکان نانوايي آغاز شد و بزودی به ساختمانهای مجاور توسعه پیدا کرد و در نتیجه ۴۰۰ کوچه و خیابان شهر لندن به مساحت تقریبی ۱۷۵ هکتار شامل حدود ۱۳۰۰۰ واحد مسکونی و تجاری از بین رفت، لزوم ارائه پوششهای بیمه ای آتش سوزی احساس شد. این آتش سوزی چهار روزه که خسارات جبران ناپذیری به بار آورد باعث شد که سایر کشورهای اروپایی به فکر ارائه این پوششها بیفتند و به همین دلیل اولین پوششهای بیمه ای آتش سوزی توسط اتحادیه های صنفی پیش بینی شد. بعد از آتش سوزی سال ۱۶۶۶ میلادی، چهار مؤسسه و شرکت در انگلستان اقدام به ارائه پوششهای آتش سوزی کردند.

چهار مؤسسه ارائه دهنده پوشش های آتش سوزی بعد از آتش سوزی ۱۶۶۶ م در انگلستان:

- ۱- اولین مؤسسه تأسیس شده به نام اداره آتش سوزی بود که بعد از مدتی فعالیت نام خود را به فینیکس تغییر داد.
- ۲- مؤسسه دوم که از سوی شهرداری لندن برای ارائه پوشش بیمه آتش سوزی تأسیس شد کورپوریشن آف لندن نامیده می شد که نتوانست در جامعه موفقیتی به دست آورد و تعطیل شد.

۳- سومین مؤسسه‌ای که در سال ۱۶۸۳ به رقابت با اداره آتش‌سوزی لندن پرداخت به نام مؤسسه دوستان معروف شد . با نگاهی به بیمه‌نامه‌های این مؤسسه درمی‌یابیم که نرخ آتش‌سوزی برای منازلی که با چوب ساخته شده بود دو برابر بقیه تعیین می‌شد.

۴- آخرین این گونه مؤسسات که در لندن به ثبت رسید به صورت تعاونی اداره می‌شد و مقررات و اساسنامه خاص خود را داشت .

بعد از انقلاب صنعتی اروپا و تأسیس واحدهای صنعتی و کارخانه‌های مختلف گسترش و پیچیدگی تولید باعث شد که بیمه آتش‌سوزی و شرایط بیمه‌نامه‌های صادر شده هم دچار تحول و پیچیدگی گردد.

بیمه آتش‌سوزی در ایران:

بیمه آتش‌سوزی سابقه‌ای بیش از ۳۱۰ سال در جهان دارد و پیشینه آن در کشورمان به حدود هفتاد و چند سال پیش بازمی‌گردد.

قبل از تأسیس شرکت بیمه ایرانی (۱۳۱۴) کلیه عملیات بیمه‌گری و از آن جمله بیمه آتش‌سوزی توسط نمایندگیهای شرکت‌های بیمه غیرایرانی به ویژه دوشرکت بنام‌های اینگستراخ روسی و یورکشایر انگلیسی انجام میشد. نخستین بیمه‌نامه آتش‌سوزی در ایران به نام "علی اکبرداور" وزیرداری وقت کشور و مربوط به خانه مسکونی وی بوده که در سال ۱۳۱۴ صادر گردیده در ۱۵ آبان ۱۳۱۴ شرکت سهامی بیمه ایران با سرمایه دومیلیون تومان بعنوان اولین شرکت بیمه ایرانی تأسیس شد .

اصول مهم در بیمه آتش‌سوزی:

اصولا در صدور بیمه‌نامه آتش‌سوزی باید سه اصل حسن نیت ، نفع بیمه‌ای و اصل جبران خسارت وجود داشته باشد تا بیمه‌نامه بر اصول صحیح و درستی استوار باشد، زیرا بیمه‌گذار موظف است کلیه سئوالات مندرج در فرم پیشنهاد بیمه آتش‌سوزی را براساس حسن نیت و با دقت پاسخ دهد. در عوض بیمه‌گر موظف است که در صورت بروز حریق و ایجاد خسارت، حداکثر خسارات مالی حادث شده را باتوجه به شرایط بیمه‌نامه، و مشروط بر این که از سرمایه بیمه‌ای تجاوز نکند در وجه بیمه‌گذار بپردازد. اولین مرحله رسیدگی به خسارت اعلام شده، توسط بیمه‌گر همان توجیه و رسیدگی به مسئله نفع بیمه‌ای بیمه‌گذار در مورد بیمه است.

در مورد خسارات ناشی از آتش‌سوزی ، بسیاری از مردم به مفاهیم آتش ، آتش‌سوزی و خسارات ناشی از آتش‌سوزی استناد می‌کنند، بدون این که از نقطه نظر قوانین بیمه‌ای از تعریف دقیق آتش‌سوزی و مفهوم واقعی آن اطلاع داشته باشند .

انواع بیمه‌های آتش‌سوزی:

- ۱- بیمه آتش‌سوزی عمومی
- ۲- بیمه با شرایط اظهارنامه ای (شناور)
- ۳- بیمه با شرایط جایگزینی و بازسازی

۴- فرست لاس

۱- بیمه آتش سوزی عمومی:

موارد تحت پوشش بیمه آتش سوزی عبارتست از واحدهای مسکونی، مراکز صنعتی، غیر صنعتی و انبارها که بشرح زیر میباشند:

* واحدهای مسکونی: بنا به درخواست بیمه‌گذار واحد مسکونی، علاوه بر خطرهای حریق، انفجار و صاعقه در برابر کلیه خطرهای اضافی به قیمت روز تحت پوشش قرار می‌گیرد و حق بیمه سالانه آن با توجه به ارزش ساختمان و اثاث منزل و خطرهای بیمه شده محاسبه خواهد شد.

* مراکز صنعتی: شامل تمامی کارخانجات صنایع غذایی، آشامیدنی، دخانیات، نساجی، پوشاک، چرم، چوب، کاغذ، مقوا، چاپ و صحافی، شیمیایی، محصولات کانی غیرفلزی، فلزات اساسی و صنایع متفرقه می‌شود.

ساختمان تأسیسات ماشین‌آلات مواد اولیه موجود و محتویات هر یک از مراکز یاد شده را می‌توان در مقابل خطرهای آتش‌سوزی، انفجار، صاعقه و همچنین کلیه خطرهای اضافی ذکر شده به قیمت روز بیمه نمود.

* مراکز غیر صنعتی و انبارها: واحدهای تجاری، اداری، مجموعه‌های رفاهی، آموزشی، خدماتی، و انبارها از جمله مراکزی هستند که در این طبقه قرار می‌گیرند. نرخ بیمه‌نامه آتش‌سوزی برای هر یک از مشاغل غیر صنعتی با توجه به شرایط محیطی و ایمنی محل مورد بیمه مرتبط است و طبیعی است که واحدهایی که از شرایط ایمنی بهتری نسبت به سایرین برخوردارند حق بیمه کمتری برای تحت پوشش قرار دادن اموال خود پرداخت نمایند.

۲- بیمه با شرایط اظهار نامه ای (شناور) Floating Policy:

این پوشش معمولاً برای موجودی انبارها و حق بیمه متناسب با میزان موجودی محاسبه می‌شود. بر اساس شرایط بیمه اظهار نامه ای، بیمه‌گذار موظف است پایان هر ماه لغایت پانزدهم ماه بعد حداکثر موجودی مورد بیمه را طبق اسناد و دفاتر خود کتباً به بیمه‌گر اظهار کند.

در صورت وقوع خسارت احتمالی، حداکثر تعهد بیمه‌گر براساس ارزش موجودی اولیه مندرج در بیمه‌نامه و یا آخرین اظهارنامه خواهد بود.

۳- بیمه با شرایط جایگزینی و بازسازی Replacement:

تورم و افزایش قیمت‌ها موجب شده قیمت ساختمانها و ماشین‌آلات واحدهای صنعتی نیز بطور روزافزون افزایش یابد. لذا بیمه‌گذارانی که ساختمان و ماشین‌آلات آنها در اثر آتش‌سوزی از بین می‌رود قادر نیستند محل خساراتی که از شرکت بیمه دریافت می‌کنند، ساختمان و ماشین‌آلات از بین رفته را جایگزین و بازسازی کنند.

بیمه دانا با ارائه بیمه با شرایط جایگزینی و بازسازی به بیمه گذاران، در صورتی که ساختمان و ماشین آلات آنها در اثر آتش سوزی و سایر خطرات تحت پوشش بیمه نامه از بین برود، ارزش جایگزینی و تجدید ساختمان را پرداخت می کند مشروط بر آنکه مورد بیمه با ارزش واقعی بیمه شده باشد. این پوشش مخصوص ساختمانها و ماشین آلات کارخانه ها است و شامل موجودی نمی شود.

۴- فرست لاس First Loss:

بیمه نامه فرست لاس (first loss) (اولین آتش سوزی یا اولین خسارت): در شرایطی از بیمه نامه فرست لاس استفاده می شود که بیمه گذار مطمئن است هر اندازه خسارت شدید باشد امکان از بین رفتن تمامی مورد بیمه وجود ندارد و بر اثر حادثه فقط بخشی از آن دچار خسارت می شود و همچنین در مواردی که محاسبه سرمایه کل مورد بیمه امکان پذیر نبوده و مرتب در حال تغییر است (مثل انبارهای عمومی) از بیمه نامه فرست لاس استفاده می شود اصولاً در برخی از رشته ها تمام اموال در معرض خطر نیستند نظیر سرقت یا دزدی .

در زمینه بیمه نامه های فرست لاس به ۳ نکته ذیل باید توجه شود :

- ۱- حداکثر تعهد بیمه گر در هر حادثه مبلغ بیمه شده است و به هیچ وجه از آن تجاوز نمی کند.
- ۲- حق بیمه بر اساس سرمایه کل تعیین می شود لذا بیمه گزار موظف است که ارزش کل مورد بیمه را در حد امکان برای محاسبه حق بیمه اعلام کند.
- ۳- بیمه گر در نرخ حق بیمه بر اساس شرایط فرست لاس تخفیف خاص اعمال می نماید.

انواع طرح های بیمه آتش سوزی:

- ۱- طرح جامع آسایش خانه و خانواده
- ۲- گواهی بیمه آتش سوزی با حوادث طبیعی منازل مسکونی و واحدهای تجاری
- ۳- طرح جامع واحدهای صنفی

انواع طرح های بیمه آتش سوزی:

- ۱- طرح جامع آسایش خانه و خانواده: در این طرح بیمه دانا تعهد می کند که ساختمان و تاسیسات و اثاثیه منزل مسکونی افراد را در مقابل خطرات آتش سوزی ، انفجار ، صاعقه ، سیل ، سرقت اثاثیه ، زلزله و نیز مسئولیت بیمه گذار در قبال اشخاص ثالث (همسایگان همجوار ناشی از خطرات آتش سوزی و انفجار) غرامت فوت، نقص عضو و جبران هزینه اجاره واسکان موقت بیمه گذار و افراد خانواده وی تحت پوشش قرار دهد.

نکته مهم: لازم به ذکر است چنانچه سرمایه افزایش یابد، به تناسب آن حق بیمه متعلقه نیز افزایش می یابد.

صدور بیمه نامه با اعمال ۳۰ درصد تخفیف امکان پذیر است.

حق بیمه های فوق بدون احتساب مالیات بر ارزش افزوده می باشند.

۲ - گواهی بیمه آتش سوزی با حوادث طبیعی منازل مسکونی و واحدهای تجاری: بمنظور ارائه خدمات و توسعه پوشش های بیمه ای، طرحهای جدید بیمه آتش سوزی منازل مسکونی و واحدهای تجاری ارائه می گردد. جهت سهولت صدور و فروش این گونه بیمه نامه ها دفترچه هایی تحت عنوان "گواهی بیمه آتش سوزی و حوادث طبیعی منازل مسکونی" و "گواهی بیمه آتش سوزی و حوادث طبیعی واحدهای تجاری" تهیه شده است، که صدور آن بامراجعه فروشندگان دفترچه ها به منازل ویا واحدهای تجاری ویا مراجعه بیمه گذاران به واحدهای صدور و یا شعب بصورت دستی امکان پذیراست.

۳- طرح جامع واحدهای صنفی: برای پوشش مناسب بیمه ای به واحدهای صنفی، طرحی به نام طرح بیمه واحدهای صنفی جهت واحدهای تجاری، کارگاههای کوچک و واحدهای خدماتی ارائه می گردد. که علاوه بر خطرات اصلی، خطرات سیل، زلزله، سرقت و ... بیمه گذار تحت پوشش مناسب بیمه ای قرارمیگیرد .

مراحل صدور بیمه نامه آتش سوزی:

مراحل سه گانه صدور بیمه آتش سوزی به قرار زیر است:

۱- پیشنهاد بیمه: اولین مرحله صدور بیمه نامه، تکمیل پرسشنامه پیشنهاد بیمه است.

این پرسشنامه حاوی سئوالاتی برای شناسایی بیمه گذار و همچنین خطر مورد بیمه است.

بیمه گذار موظف است با صداقت کامل به سئوالات پرسشنامه پاسخ دهد. در صورت کتمان یا اعلام نادرست بیمه گذار اگر عمدی باشد بیمه نامه باطل است و اگر غیر عمدی باشد بیمه گر حق فسخ بیمه نامه را خواهد داشت.

بیمه گر بر اساس آن بیمه نامه را صادر می کند.

در پرسشنامه بیمه آتش سوزی بیمه گذار می تواند علاوه بر خطر آتش سوزی، صاعقه و انفجار که خطرات اصلی بیمه نامه است، خطرات اضافی دلخواه خود را نیز انتخاب کند.

در پیشنهاد بیمه نامه علاوه بر سئوالهای مختلفی که بیمه گذار برای ارزیابی خطر باید به بیمه گر بدهد، جدولی را که در آن شرح کامل مورد بیمه بیان می شود را بایستی تکمیل بکند.

پس بیمه نامه بر اساس پرسشنامه و پیشنهاد بیمه صادر می شود بیمه نامه آتش سوزی برخلاف بیمه نامه اتومبیل که از نیمه شب صادر می شود از ساعت ۱۲ ظهر صادر می گردد و یک علت آن جلوگیری از بروز حوادث و آتش سوزی های ساختگی در

نیمه شب است. طبقه خطر در بیمه آتش سوزی بیانگر میزان خطر مورد بیمه است و از طبقه ۱ بانرخ ۰/۳ در هزار (مثل منازل مسکونی) شروع می شود و به طبقه ۹ با نرخ ۴/۲ در هزار (مثل کارخانه کبریت سازی) به پایان می رسد.

۲- بازدید اولیه: پس از تکمیل پرسشنامه، مورد بیمه توسط بیمه گر بازدید می شود و صحت مطالب مندرج در پرسشنامه مورد بررسی قرار می گیرد. در مواردی که سرمایه بیمه پایین باشد - نظیر بیمه آتش سوزی منازل مسکونی - ممکن است بازدید اولیه صورت نگیرد.

۳- صدور بیمه نامه: پس از طی مراحل یاد شده، در صورتی که بیمه گر موافق بیمه کردن مورد بیمه باشد بیمه نامه صادر خواهد شد. اصل بیمه نامه نزد بیمه گذار خواهد ماند.

وظایف بیمه گذار هنگام خرید بیمه نامه: بیمه گذار هنگام خرید بیمه نامه باید با کمال حسن نیت با بیمه گر برخورد نماید و از اقدامات زیر بپرهیزد:

۱- بیمه کردن اموال به میزانی بیش از ارزش واقعی با قصد تقلب؛ در این صورت خسارت وارده به هیچ عنوان قابل پرداخت نیست و بیمه گذار هیچ گونه حقی نسبت به بیمه گر نخواهد داشت؛

۲- بیمه کردن اموال به قیمت کمتر از قیمت واقعی (بخاطر پرداخت حق بیمه کمتر)؛ در این صورت بیمه گر فقط به تناسب حق بیمه ای که دریافت کرده خسارت را خواهد پرداخت (ماده ۱۰ قانون بیمه: در صورتی که مال به کمتر از قیمت واقعی بیمه شده باشد بیمه گر فقط به تناسب مبلغی که بیمه کرده است با قیمت واقعی مال مسئول خسارت خواهد بود) مثلاً اگر مالی نصف قیمت واقعی بیمه شود، هنگام بروز خسارت نیز فقط نصف خسارت از طرف شرکت بیمه پرداخت خواهد شد؛

۳- بیمه مضاعف مورد بیمه در مقابل همان خطر، نزد بیمه گر دیگر با قصد تقلب؛ مثلاً یک منزل مسکونی را نمی توان نزد دو شرکت بیمه، در مقابل خطر آتش سوزی بیمه کرد.

۴- اصل حسن نیت: بیمه گذار مکلف است با رعایت و صداقت در پاسخ به پرسش های بیمه گر، کلیه اطلاعات راجع به موضوع بیمه را در اختیار بیمه گر قرار دهد. اگر بیمه گذار در پاسخ به پرسش بیمه گر به طور عمد از اظهار مطلبی خودداری نماید و یا برخلاف واقع چیزی بگوید، قرارداد بیمه باطل و بدون اثر خواهد بود؛ هر چند مطلبی که کتمان شده یا برخلاف واقع اظهار شده هیچ گونه تأثیری در وقوع حادثه نداشته باشد. در این صورت نه فقط وجوه پرداختی بیمه گذار به وی مسترد نخواهد شد، بلکه بیمه گر می تواند مانده حق بیمه را نیز مطالبه نماید.

مشتریان بیمه آتش سوزی: مشتریان بیمه های آتش سوزی اشخاصی هستند که با بیمه نمودن اموال خود یا اموال در اختیار خود اعم از واحدهای مسکونی، مراکز صنعتی و غیر صنعتی و انبارها برای خود آرامش و آسایش خریداری می نمایند.

خطرات اصلی تحت پوشش بیمه نامه آتش سوزی عبارتند از:

*- **حریق:** عبارتست از احتراق شدید مواد سوختنی یا آتشی ناخواسته و از کنترل خارج شده که معمولاً با دود و حرارت و نور زیاد توأم است.

*- **آتش سوزی:** عبارت از آتشی است که از یک منبع حرارتی کنترل ناپذیر سرچشمه گرفته ، یا منبع حرارتی معین کنترل شده ای را ترک کرده و با نیروی حرارتی خود گسترش و توسعه یافته باشد .

*- **صاعقه:** عبارتست از تخلیه بار الکتریکی دو ابر یا بین ابر و زمین که بر اثر القای دو بار مخالف بوجود می آید.

*- **انفجار:** به مفهوم هر نوع آزاد شدن ناگهانی انرژی حاصل از انبساط گاز و یا بخار است. هر انفجاری در بیمه نامه آتش سوزی قابل بیمه شدن نمی باشد، از جمله انفجارهای هسته ای و مواد منفجره و ...

خطرات اضافی (تبعی) تحت پوشش بیمه آتش سوزی: بیمه گذار می تواند با پرداخت حق بیمه اضافی علاوه بر خطرات اصلی، مورد بیمه را تحت پوشش خطرات اضافی (تبعی) نیز قرار دهد، خطرات اضافی را می توان بشرح زیر نام برد:

۱- **زلزله Earthquake:** این پوشش شامل کلیه خساراتی است که مستقیماً در اثر وقوع زلزله یا آتش سوزی ناشی از آتشفشان بوده وهمزمان با حوادث مزبور ایجاد شده باشد.

۲- **سیل Flood:** عبارتست از جریان ناگهانی آبهای سطحی خارج از مسیر طبیعی آن به علت بارش برف وباران، طغیان رودخانه ویا شکستن سدها ایجاد شده باشد.

۳- **طوفان، گردباد و تندباد Storm:** به موجب این پوشش کلیه اموال در مقابل خسارات مستقیم ناشی از طوفان -تندباد و گردباد تحت پوشش قرار می گیرد .

۴- **ترکیدگی لوله آب Damage By Water pipes burst:** بموجب این پوشش خسارات ناشی از ترکیدگی تانکرها ولوله کنشی وفاضلاب دستگاههای آبرسانی که در محل مورد بیمه نصب شده ، تحت پوشش قرار می گیرد .

۵- **ضایعات برف و باران Damage By snow and rain waste:** خسارات ناشی از آب باران وذوب شدن برف مشروط براینکه آب ازطریق بام و یا گرفتگی لوله ها، لبریز شدن آبراه ها وناودان هابه محل موردبیمه نفوذکرده باشد تحت پوشش قرار می گیرد .

۶- **سنگینی برف Destruction by snow weight:** خسارات وارده ناشی از سنگینی برف به مورد بیمه تحت پوشش قرار می گیرد.

۷- سقوط هواپیما **Air Crash Damage**: این پوشش شامل کلیه خسارات ناشی از سقوط هواپیما،

هلیکوپتر یا اشیاء ساقط شده (به استثناء بمب و یا مواد منفجره و یا سایر جنگ افزارهای جنگی دیگر) است.

۸- پوشش زیان یا خسارات ناشی از اعتصاب ، شورش و اغتشاش **Strike-Riot-Civil**

Commotion: بیمه گر خسارات وارده به مورد بیمه را که مستقیماً ناشی از شورش و بلوا و اعتصاب باشد طبق شرایط پیوست بیمه نامه جبران می نماید.

۹- شکست شیشه **Glass Insurance**: چنانچه شیشه منصوب در ساختمان در اثر عوامل خارجی، شکسته

شود این پوشش هزینه های وارده را جبران میکند.

۱۰ - دزدی با شکست حرز **Burglary**: بموجب این پوشش خسارات وارده در اثر فقدان یا خراب شدن

اموال بیمه شده ناشی از دزدی با شرط شکستن حرز بشرح زیر جبران میشود:

الف) پرداخت ارزش ریالی اشیاء مسروقه

ب) پرداخت ارزش ریالی اشیاء خراب شده غیرقابل تعمیر

ج) پرداخت مبلغ کاسته شده از ارزش اشیاء خراب شده قابل تعمیر

۱۱- انفجار ظروف تحت فشار صنعتی **Explosion of Industrial pressurized**

containers: بیمه گر خسارت وارده به ظروف تحت فشار صنعتی مورد بیمه را که ناشی از ترکیدن و تلاشی این ظروف بر اثر حادثه باشد ، با رعایت مفاد بیمه نامه و شرایط خصوصی جبران می نماید.

۱۲- هزینه پاکسازی محل مورد بیمه **Insured Location Cleanup cost**: بیمه گر هزینه پاکسازی

و جمع آوری ضایعات ناشی از خطرات مورد بیمه را به میزان مورد درخواست بیمه گذار و حداکثر تا ۲۰ درصد مجموع سرمایه ، تحت پوشش قرار می دهد.

۱۳- مسئولیت مدنی در مقابل همسایگان همجوار **Next door Civic Responsibility**: مسئولیت مدنی

(مالی) بیمه گذار در مقابل اشخاص ثالث ناشی از خطرات حریق و انفجار را تحت پوشش قرار می دهد.

بیمه آتش سوزی؛ خسارت و هزینه های غیر قابل تامین:

بیمه نامه آتش سوزی مانند سایر بیمه نامه ها دارای استثنائاتی است که چنانچه منشأ و مبدأ خطر یکی از این استثنائات باشد بیمه گر تعهدی در جبران خسارت ندارد. بعضی از این خطرات که به عنوان استثنائات ذکر شده اند با توافق بین بیمه گر و بیمه گذار و پرداخت حق بیمه اضافی مربوطه می تواند تحت پوشش بیمه ای قرار گیرد. خطرات استثناء شده عبارتند از:

- خسارات ناشی از جنگ، جنگ داخلی، شورش، آشوب، بلوا، قیام، انقلاب، کودتا، اغتشاشات داخلی و یا اقدامات احتیاطی و انتظامی.

- خسارات ناشی از زلزله، ریزش زمین، سیل، آتشفشان، طغیان رودخانه، حریق تحت الارضی و بلایای آسمانی (خطرات فاجعه یا خطرات طبیعی).

- خسارات ناشی از انفجار مواد منفجره (دینامیت، تی ان تی و باروت)

- خسارات ناشی از انفجار اتمی، اشعه رادیواکتیویته و یونزا

- خسارات وارد به مسکوکات، پول، اوراق بهادار، فلزات قیمتی، جواهرات و سنگهای گرانبها.

- خسارات وارد به اسناد، نسخ خطی و هزینه بازسازی، جمع آوری مجدد اطلاعات و یا تنظیم دفاتر بازرگانی

سرمایه‌های مورد تعهد بیمه‌گر مندرج در بندهای ۳ الی ۷ ثابت بوده و غیر قابل تغییر است .

سرمایه ساختمان و تأسیسات و لوازم منزل بند ۱ و ۲ با پرداخت حق بیمه اضافی با نظر بیمه‌گذار قابل افزایش می‌باشد.

حق بیمه خالص و پایه بندهای ۷-۱ فرم پیشنهاد مبلغ ۳۲۰٫۰۰۰ ریال می‌باشد (بدون احتساب مالیات) که در صورت اخذ پوشش غرامت نقص عضو همسر مبلغ ۱۵۰٫۰۰۰ ریال و غرامت نقص عضو هر یک از فرزندان (حداکثر ۵ نفر) مبلغ ۱۰۰٫۰۰۰ ریال (بدون احتساب مالیات) به حق بیمه فوق اضافه می‌گردد.

۱- ساختمان و تأسیسات در مقابل خطرهای آتش سوزی، انفجار، صاعقه، سیل و زلزله
حداقل ۱۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال و حداکثر تا مبلغ ....

۲- اثاثیه منزل در مقابل خطرهای آتش سوزی، انفجار، صاعقه، سیل و زلزله
حداقل ۴۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال و حداکثر تا مبلغ ...

۳- مسئولیت مدنی در قبال همسایگان همجوار (دیوار به دیوار) در صورت وقوع خطرات حریق و انفجار
حداکثر تا مبلغ ۲۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال

۴- غرامت فوت در اثر وقوع حوادث مشمول بیمه برای هر یک از اعضای خانواده
حداکثر تا مبلغ ۱۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال

۵- غرامت نقص عضو در اثر وقوع حوادث مشمول بیمه:

۵-۱- سرپرست خانواده و همسر (زوجه) هر یک
حداکثر تا مبلغ ۱۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال

۵-۲- هر یک از فرزندان (حداکثر ۵ نفر)
حداکثر تا مبلغ ۵۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال

۶- هزینه پزشکی ناشی از حوادث مشمول بیمه برای کل اعضای خانواده
حداکثر تا مبلغ ۱۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال

حداکثر تا مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال

۷- هزینه اجاره و اسکان موقت برای مدت ۱۸۰ روز

حدود خسارت قابل تأمین: خسارت قابل پرداخت نمی‌تواند از مابه‌التفاوت ارزش هر یک از اقلام بیمه شده بلافاصله قبل و بعد از وقوع خسارت و یا در صورت خسارت کلی از مبلغ بیمه شده هر یک از اقلام خسارت دیده تجاوز نماید؛ یعنی اگر به طور مثال تلویزیونی با ۱۰ سال عمر در آتش سوخت و یا به سرقت رفت و شرکت بیمه تلویزیون نو به بیمه‌گذار نخواهد داد، بلکه قیمت نو آن را در نظر می‌گیرد و از مدت کارکرد آن استهلاک را کم می‌نماید و سپس آن مبلغ را می‌پردازد.

زیان حاصله از وقفه در کار و تولید (عدم‌النفع) و زیان ناشی از افزایش هزینه تعمیر بازسازی و تأسیس مجدد بیمه نمی‌شود، مگر با توافق خاصی که بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار صورت پذیرد (گرفتن پوشش خطر تبعی عدم‌النفع).

تبصره: سرمایه بیمه در صورت وقوع خسارت به میزان خسارت تقلیل می‌یابد؛ لکن بیمه‌گذار می‌تواند با پرداخت حق بیمه اضافی سرمایه بیمه را افزایش دهد؛ مثلاً اگر منزلی مسکونی با سرمایه ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال بیمه آتش‌سوزی شده است و در اثر یک آتش‌سوزی مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال به آن خسارت وارد شده و شکت بیمه آن را پرداخت نماید؛ این فرد تا پایان قرارداد (سال) فقط ۴۰ میلیون ریال دیگر می‌تواند خسارت دریافت کند (در اثر آتش‌سوزی یا حادثه دیگر)، ولی اگر بخواهد می‌تواند با پرداخت حق بیمه اضافی دوباره مبلغ سرمایه را به همان ۵۰ میلیون ریال افزایش دهد.

سوالاتی در باره بیمه آتش‌سوزی.

● ۱ - خطرات خارج از تعهد در بیمه نامه آتش‌سوزی چیست؟

- پاسخ:** خطرات زیر، خارج از تعهد بیمه‌گر است؛ مگر آنکه صراحتاً خلاف آن در بیمه‌نامه قید شده باشد :
- جنگ، جنگ داخلی، آشوب و بلوا، اعتصاب، قیام، انقلاب، کودتا، اغتشاشات داخلی و یا اقدامات احتیاطی مقامات انتظامی و نظامی؛
  - زمین‌لرزه، آتش‌فشان، ریزش زمین، سیل، طغیان رودخانه‌ها، حریق تحت‌الارضی و یا آفات سماوی؛
  - انفجار مواد منفجره مانند دینامیت، تی ان تی و باروت؛
  - فعل و انفعالات هسته‌ای.

● ۲ - فسخ بیمه نامه آتش‌سوزی به چه صورتی است؟

- پاسخ:** بیمه‌گر و بیمه‌گذار هر زمان که بخواهند می‌توانند تقاضای فسخ قرارداد بیمه را بکنند. در این صورت :
- اگر تقاضای فسخ از طرف بیمه‌گذار باشد حق بیمه قرارداد تا آن زمان بر اساس تعرفه کوتاه مدت محاسبه می‌شود و مابقی مسترد خواهد شد .
  - اگر تقاضای فسخ از طرف بیمه‌گر باشد حق بیمه قرارداد تا آن زمان بر اساس تعرفه روزشمار محاسبه می‌شود و مابقی مسترد خواهد شد .

*مبلغ حق بیمه بر اساس تعرفه کوتاه مدت بیشتر از مبلغ آن بر اساس روزشمار است .
توجه: هنگامی که تعرفه کوتاه مدت در مورد حق بیمه اعمال می گردد منافع بیمه گر مدنظر است و هنگامی که تعرفه روزشمار مورد استفاده قرار می گیرد منافع بیمه گذار مدنظر است.

● ۳- مدت بیمه نامه آتش سوزی چقدر است؟

پاسخ: بیمه نامه آتش سوزی مانند سایر بیمه های دیگر معمولاً از ساعت ۲۴ روز معین شروع می شود و تا ساعت ۲۴ روز معین (مثلاً یکسال بعد) خاتمه می یابد. مدت بیمه آتش سوزی معمولاً یکسال است، برای زمانهای کمتر از یک سال تعرفه کوتاه مدت و برای مدت زمان مازاد بر یک یکسال از تعرفه روز شمار استفاده می شود.

● ۴- بیمه آتش سوزی چه خطراتی را پوشش میدهد؟

پاسخ: در بیمه آتش سوزی خطرات آتش سوزی، انفجار و صاعقه بعنوان خطرات اصلی تحت پوشش قرار می گیرند و به تبع آن و حسب درخواست بیمه گذار خطرات اضافی از قبیل زمین لرزه، طوفان، سیل، سرقت، ترکیدگی لوله آب و غیره تحت پوشش قرار می گیرند. شایان ذکر است که در بیمه های آتش سوزی بالغ بر ۳۰ پوشش خطرات تبعی قابل ارایه میباشد.

پیشنهاد بیمه آتش سوزی منازل مسکونی (با پوشش سیل و زلزله)

بیمه گذار محترم: با توجه به اینکه بیمه نامه مورد درخواست براساس اطلاعات و سرمایه های مندرج در این پیشنهاد صادر خواهد شد، خواهشمند است آن را با دقت تکمیل فرمایید.

بیمه گذار: مالک مستاجر تلفن: کدملی:

مورد بیمه: اثاث منزل ساختمان: خانه آپارتمان واقع در طبقه نوع سازه: اسکلت فلزی بتون طبقه این نامه ۲۸۰۰

محل مورد بیمه: شهر: کدپستی:

نشانی کامل:

طبق سرمایه مندرج در ردیف ( ) به شرح مبالغ زیر بیمه گردد.

ارزش ساختمان و تاسیسات: ریال / ارزش اثاث منزل: ریال

مدت بیمه: یک سال از ساعت ۲۴ روز تا ساعت ۲۴ روز

خطرهای مورد تعهد آتش سوزی، انفجار، صاعقه، سیل و زلزله

بدين وسيله اعلام مي نمايد نوع سازه واحد مسكوني واقع در نشاني فوق الذكر آجري و يا خشت و گل نمي باشد.

تاریخ درخواست: _____ امضای پیشنهاد دهنده: _____

(مبالغ به ریال) (سرمایه مورد درخواست)

ردیف	ارزش ساختمان و تاسیسات و اثاث منزل	حق بیمه	ردیف	ارزش ساختمان و تاسیسات و اثاث منزل	حق بیمه
۱	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۵,۰۰۰	۶	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۳۰,۰۰۰
۲	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۱۰,۰۰۰	۷	۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۸۵,۰۰۰
۳	۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۶۵,۰۰۰	۸	۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۴۰,۰۰۰
۴	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۲۰,۰۰۰	۹	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۹۵,۰۰۰
۵	۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۷۵,۰۰۰	۱۰	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۵۰,۰۰۰

مبلغ حق بیمه قابل پرداخت با توجه به انتخاب ردیف شماره _____ مبلغ _____ ریال
می باشد که بموجب فیش / چک شماره _____ مورخ _____ دریافت گردید.

کدنماینده
تاریخ _____

شرکت سهامی بیمه ایران
واحد _____

نتیجه گیری:

می دانیم که آتش همه چیز را می سوزاند و خاکستر به جا می گذارد اما اگر بیمه آتش سوزی بخریم دیگر خاکستر تحویل نمی گیریم.

منابع:

- اکبری، هادی، (۱۳۸۵) سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، روزنامه ایران شماره ۳۵۱۰ صفحه ۸.
- اولویت های سرمایه گذاری در بخش کشاورزی و چالش های فرارو www.hamedan.agri-jahad.ir
- توانایی ها و تنگناهای کشاورزی، (۱۳۸۸)، روزنامه اطلاعات، شماره ۲۴۶۰۶ صفحه ۱۷.
- توانایی ها و تنگناهای کشاورزی، (۱۳۸۸)، روزنامه اطلاعات شماره ۲۴۶۰۶.

- ذوالانوار، مرتضی، (۱۳۸۸)، صندوق های توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی و اصل ۴۴، روزنامه دنیای اقتصاد، شماره ۱۸۹۶.

- سرمایه گذاری در بخش کشاورزی در افق سال ۲۰۵۰،

www.iana.ir
